

คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น (เล่ม 2)

รู้ ! ถูกระเบียบ ถูกกฎหมาย สบายใจ
ทั้งผู้เบิกและผู้เบิกค่าเช่าบ้าน

จัดทำโดย

นางสาวพัชรินทร์ ตาดีบ

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

หน่วยตรวจสอบภายในเทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

คณะที่ปรึกษา

1. นายบุญทิตย์ เมืองซื่อ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านต๋อม
2. นายสมบูรณ์ หลวงบุญมี ปลัดเทศบาลตำบลบ้านต๋อม

www.tambontom.go.th

เทศบาลตำบลบ้านต๋อม

E- mail : tambontom@hotmail.th

โทร 054-458771 ต่อ 307

เทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

คำนำ

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ได้รวบรวมเอกสารความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการ โดยการรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การนำความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ประสพการณ์จริง มารวบรวมเป็นหนังสือ คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น (เล่ม ๒) เพื่อมุ่งเน้น ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งเป็นแนวทาง ในการพิจารณาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต เกี่ยวกับกระบวนการที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและโอกาสในการรับสินบน

ดังนั้น การรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน จึงเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สามารถเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านได้อย่างถูกต้อง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของเทศบาลตำบลบ้านต๋อมและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน “ รู้ !
ถูกระเบียบ ถูกกฎหมาย สบายใจ ทั้งผู้เบิกและผู้เบิกค่าเช่าบ้าน ”

นางสาวพัชรินทร์ ตาดีบ
นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ
เทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ผู้จัดทำและรวบรวม

สารบัญ

คำนำ สารบัญ

หน้า

 ตัวอย่างคำพิพากษา ยื่นแบบ ๖๐๐๕ แล้วหน่วยงานไม่ดำเนินการถือว่าละเลย	๑ - ๑๖
 ตัวอย่างคำพิพากษา เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๑๗ - ๒๖
 การนำหลักฐานเงินกู้ต่างท้องที่มาเบิกค่าเช่าบ้าน การเดินทางไม่เป็นอุปสรรค	๒๗ - ๓๗
 ใบเสร็จรับเงินช่องทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานประกอบการเบิกค่าเช่าบ้านได้	๓๘ - ๓๙
 ใบสำคัญคู่จ่ายสูญหาย ปฏิบัติอย่างไร	๔๐ - ๔๑
 ค่าเช่าบ้านเบิกย้อนหลังได้ไหม	๔๒ - ๔๕
 คำถาม-คำตอบข้อหารือการเบิกค่าเช่าบ้าน กรมบัญชีกลาง	๔๖ - ๕๓
 คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กู้ก่อนสมรส	๕๔ - ๘๑
 กำกับ ตัวอย่างเหตุข้าราชการใช้สิทธิเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านไม่ถูกต้อง	๘๒ - ๘๗
 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕	๘๘ - ๙๕
 หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน	๙๖ - ๑๐๖
 เอกสารประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน	
- กรณีเช่าบ้านพักอาศัย	๑๐๗
- ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อปลูกสร้างบ้าน	๑๐๘
- ชำระเงินกู้เพื่อซื้อบ้านพร้อมที่ดิน	๑๐๙
- เปลี่ยนบ้านเช่า	๑๑๐
- ต่อสัญญาเช่าบ้าน(หลังเดิม)	๑๑๑
- เพิ่มค่าเช่าบ้าน (กรณีเพิ่มตามสิทธิ)	๑๑๑
- เพิ่มค่าเช่าบ้าน (กรณีเจ้าของบ้านเพิ่มค่าเช่า)	๑๑๒
 ผนวกท้าย	๑๑๓-๑๑๕

รวมระเบียบการเบิกค่าเช่าบ้าน

“ รู้ ! ระเบียบ ถูกกฎหมาย สบายใจ ทั้งผู้ให้เบิกและผู้ขอเบิกค่าเช่าบ้าน ”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเบิกค่าเช่าบ้าน ขั้นตอน วิธีการ วิธีปฏิบัติงาน รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในการเบิกค่าเช่าบ้าน ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง
๒. ใช้เป็นแนวทางในการเบิกค่าเช่าบ้านสำหรับเจ้าหน้าที่ ข้าราชการ เทศบาลตำบลบ้านต่อม

ประเภทการเบิกค่าเช่าบ้าน

การเบิกค่าเช่าบ้านแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

- ๑) เช่าบ้าน
- ๒) เช่าซื้อบ้าน
- ๓) ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระค่าบ้าน (ซื้อบ้าน/ปลูกสร้างบ้าน)

สิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้าน

สิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้านเริ่มตั้งแต่วันที่ได้เช่าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อรับหน้าที่ ณ สำนักงานแห่งใหม่ในต่างท้องที่และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือน หรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

ผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ผู้ที่ได้คำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก หรือ ท้องที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้เริ่มมีสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านเมื่อได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่

๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ผู้ซึ่งต้องไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิม ได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในท้องที่ใหม่ ข้าราชการที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานแห่งนั้นต้องย้ายไปปฏิบัติราชการด้วย จึงได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย หากทางราชการไม่ได้จัดที่พักให้ ไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรส ข้าราชการผู้นั้นย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ เว้นแต่กรณีที่สำนักงานที่ย้ายไปนั้นเป็นเขตท้องที่ที่ติดต่อกับเขตท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม และมีขนส่งสาธารณะประจำทางให้บริการ

๓. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่และไม่เข้าข่ายข้อห้าม ดังต่อไปนี้

๓.๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ที่ได้รับคำสั่งฯ นั้นมีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน เว้นแต่เคหสถานของตนเอง หรือคู่สมรสมีกรรมสิทธิ์อยู่นั้น ยังมีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินกรณีเช่นนี้ ข้าราชการย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการในท้องที่อื่น หรือจนกว่าเคหสถานแห่งนั้นจะหมดภาระหนี้ ค้างชำระกับสถาบันการเงินแล้ว

๓.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว วัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับข้าราชการ ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติงานประจำที่สำนักงานแห่งใหม่ และเพื่อประหยัดเงินงบประมาณรายจ่ายค่าเช่าบ้านให้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ โดยให้มีบ้านอยู่อาศัยตามสมควรแก่ฐานะและตำแหน่งหน้าที่ เมื่อข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในท้องถิ่นและได้รับการจัดบ้านพักจากทางราชการแล้ว ย่อมไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ หากไม่ยอมเข้าอยู่อาศัย ถือว่าสละสิทธิในบ้านพักและข้าราชการผู้นั้นจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ โดยหลักเกณฑ์ในการจัดบ้านพักของราชนั้น

การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน

๑. ต้องเป็นการเช่าบ้านเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้เบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้าน

๒. ต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้น บ้านที่เคยใช้สิทธิได้ออกรวมสิทธิไปแล้ว

๓. หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน จะเบิกได้เท่ากับราคาบ้านเท่านั้น และหากมีการขยายวงเงินกู้หรือเวลาการผ่อนชำระหรือเปลี่ยนสถาบันการเงินเพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้กับสถาบันการเงินเดิม จะเบิกได้ภายในวงเงินและระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญาเงินฉบับแรกเท่านั้น

ทั้งนี้สิทธิการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจะต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า สิทธิในข้อนี้มีได้เกิดขึ้นทันทีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับคำสั่งให้เดินทางไปปฏิบัติราชการประจำในต่างท้องที่ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ที่จะสามารถใช้สิทธินี้ได้จะต้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสียก่อน กล่าวคือ ต้องได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่โดยไม่ปรากฏว่า

๓.๑ มีเคสสถานอันเป็นกรณีสิทธิของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน จึงสามารถใช้สิทธิการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้หรือชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านในกรณีนี้ได้

๓.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว

๔. ข้าราชการท้องถิ่นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการในท้องที่ใหม่ ถ้าคู่สมรสหรือบุตรซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในท้องที่เดิมต่อไป

การใช้สิทธิตามหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระมาเบิกค่าเช่าบ้าน ดังนี้

๔.๑ บ้านที่เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้จะต้องใช้เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น

๔.๒ ข้าราชการที่ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือคู่สมรสเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลักแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถอาศัยอยู่ได้

๔.๓ ต้องเป็นการผ่อนชำระราคาเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ หรือนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่

/๔.๔ ต้องเช่าซื้อ...

๔.๔ ต้องเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้กับสถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และสัญญาเงินกู้ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๔.๕ กรณีเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรส และมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนกรรมสิทธิ์

สถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

สถาบันการเงินที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด มีดังนี้

๑. ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์
๒. ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
๓. บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทสินทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๑ ซึ่งดำเนินการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงิน
๔. รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะหรือดำเนินธุรกิจ
๕. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการไทย
๖. สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ
๗. นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินการเกี่ยวกับการเคหะหรือการให้เช่าซื้อบ้าน หรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

สรุปสาระสำคัญของหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๙

๑. การยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้าน แบบรับรองของเจ้าของบ้าน สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญากู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ต่อผู้รับรองการใช้สิทธิ ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

ในกรณียื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน หรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วย และหากวงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงินรับรองว่า หากมีการกู้เงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาเช่าบ้านต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดสัญญาเช่าและอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(๒) สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้ใช้ตามแบบของสถาบันการเงินได้ โดยต้องระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อ หรือการผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจัดส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านพร้อมแบบยื่นแบบ ๖๐๐๕ และให้ผู้อำนาจรับรองการมีสิทธิ มีอำนาจพิจารณารายงานข้อมูลข้าราชการส่วนท้องถิ่นในการขอรับค่าเช่าบ้านที่ยื่น โดยให้แจ้งรายละเอียดประกอบอย่างน้อยดังต่อไปนี้

/ (๑) ข้อมูลประวัติ...

- (๑) ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการและการโอนย้าย
- (๒) ข้อมูลการมีเคหสถานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ
- (๓) ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรสของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้แจ้งว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่
- (๔) ข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา มารดา ของคู่สมรส และของข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ
- (๕) ข้อมูลการมีชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของคู่สมรส และของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หากในภายหลังมีกรณีที่ถูกคดีถึงแก่ชีวิตหรือสาบสูญ ให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่เสียชีวิต หรือสาบสูญ ในแบบ ๖๐๐๕

๒. การรับรองการใช้สิทธิ

ให้บุคคลต่อไปนี้เป็นผู้รับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในสังกัด

๒.๑ หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไประดับชำนาญการขึ้นไป หรือประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานนั้น

ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอย่างน้อย ๑ ระดับ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของบุคคลตาม (๑) ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๒)

๒.๒ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญพิเศษขึ้นไป ประเภทอำนวยการท้องถิ่นระดับกลางขึ้นไป ประเภทบริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

๓. การอนุมัติ

๓.๑ ผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒ เมื่อมีการรับรองการใช้สิทธิขอรับค่าเช่าบ้านแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้าน แต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน เป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง และรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

๓.๒.๒ กรณีเช่าซื้อบ้านหรือเงินกู้เพื่อชำระราคาค่าบ้าน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาค่าบ้าน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยในบ้าน

๓.๓ เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่าย

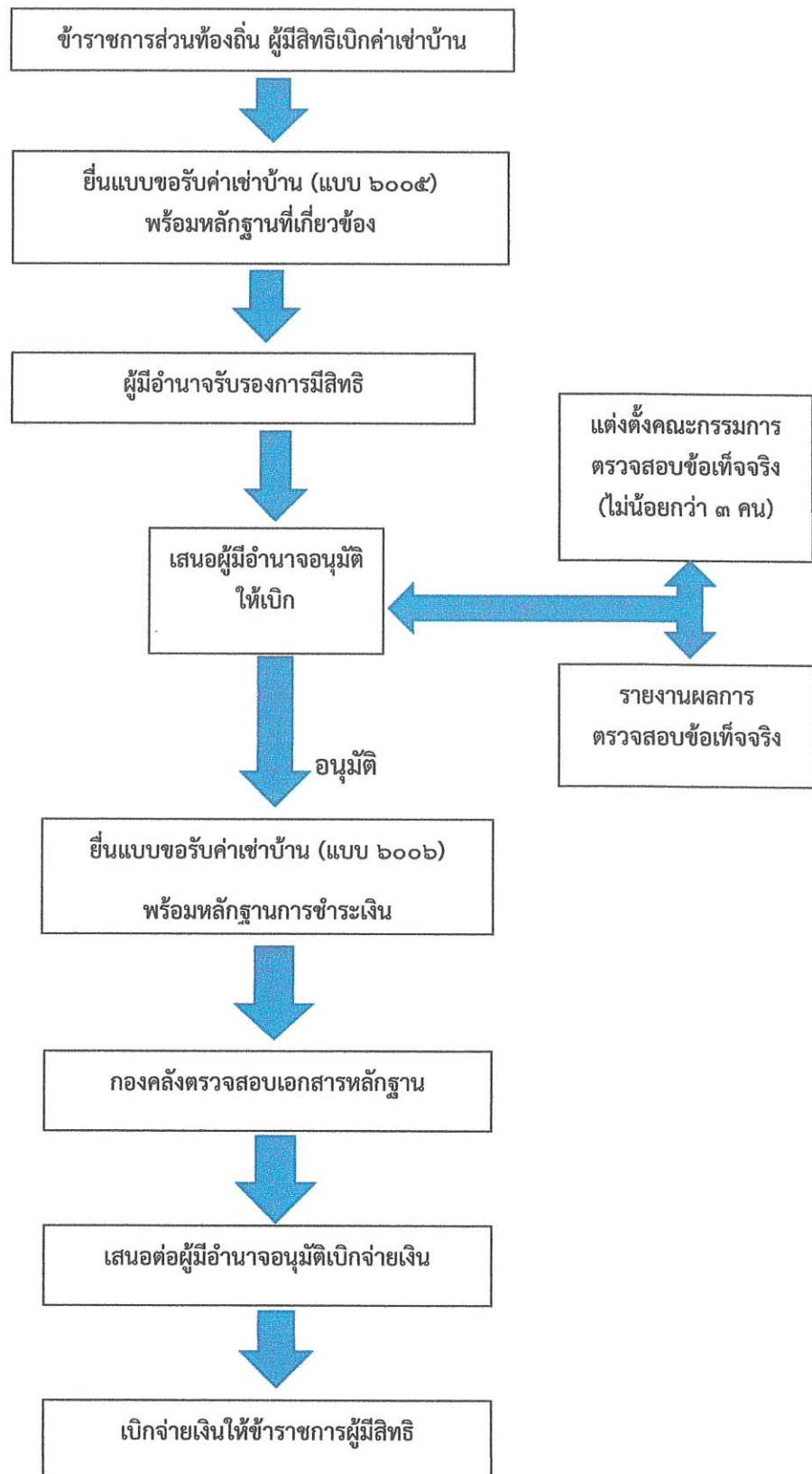
๔. การเบิกจ่ายเงิน

๔.๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ยื่นแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานผู้ขอเบิก

๔.๒ ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

/กระบวนกร...

กระบวนการ/ ขั้นตอนการเบิกค่าเช่าบ้าน

○ คำพิพากษา

(ต. ๑๘)

คดีหมายเลขดำที่ ๘๑๗/๒๕๖๐
คดีหมายเลขแดงที่ ๓๔๔/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๒๘ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นางสาวจิตรลดา บัวกลิ่น ผู้ฟ้องคดี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ ๑
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ ๒
องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ ๓
คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาญจนบุรี ที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานส่วนตำบล ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มูลคดีนี้สืบเนื่องมาจากขณะที่ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัด สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป พร้อมแนบสัญญาเช่าบ้าน ฉบับลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) โดยเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่พิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งไม่จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพัก ของทางราชการ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่

/๑๗ ธันวาคม...

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ และที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทวงถามการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) และใบเสร็จรับเงินค่าเช่า ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอเบิกค่าเช่าบ้านประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ตามหนังสือสำนักปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือสำนักปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งเปลี่ยนสถานที่เช่า และขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน สถานที่แห่งใหม่ พร้อมนี้ได้แนบบแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) และใบเสร็จรับเงินค่าเช่า ประจำเดือนเมษายน ๒๕๕๘ โดยเสนอผ่านผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) และใบเสร็จรับเงิน ค่าเช่า ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ยกเว้นเดือนเมษายน ๒๕๕๘ ตามหนังสือ ที่ ๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับหนังสือดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แต่ผู้ฟ้องคดี ไม่เคยได้รับแจ้งผลการพิจารณา ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีติดตามสอบถามผู้ถูกฟ้องคดีด้วยวาจาหลายครั้ง และหลังจากผู้ฟ้องคดีย้ายไปปฏิบัติราชการที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ๑๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่ ๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ และที่ ๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ติดตามทวงถามการพิจารณาอนุมัติค่าเช่าบ้านดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ร้องทุกข์เรื่องดังกล่าวไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงประธานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ติดตามการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี มีหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ลับ ที่ กจ ๐๐๒๓.๔/๘๐ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า จังหวัดกาญจนบุรีได้มี หนังสือเร่งรัดให้อำเภอเมืองกาญจนบุรี ติดตามผลการดำเนินการตามข้อร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว แต่จนถึงวันฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อร้องทุกข์แต่อย่างใด การกระทำ ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่เป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ไม่ได้รับเงินค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่ เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเร็ว

๒. ให้...

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือน ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นเวลา ๑๙ เดือน ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เดือนละ ๓,๐๐๐ บาท จำนวนเงิน ๕๗,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่ผู้ฟ้องคดี เสียสิทธิจนถึงวันฟ้องคดี จำนวนเงิน ๑๐,๔๑๒.๒๖ บาท รวมเป็นจำนวนเงิน ๖๗,๔๑๒.๒๖ บาท และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ พิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีโดยเร็ว และปฏิบัติ หน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่กำหนดไว้

ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐ ไม่รับคำฟ้องในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้อง และมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาอนุมัติเบิกจ่ายเงิน ค่าเช่าบ้านเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ และเดือนเมษายน ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี พร้อมทั้งให้ชำระ ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่ผู้ฟ้องคดีเสียสิทธิจนถึงวันฟ้องคดี และชำระดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ไว้พิจารณา และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนที่ศาลมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องให้กับผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าธรรมเนียมศาลคืนบางส่วนตามส่วนที่ศาลมีคำสั่ง ไม่รับคำฟ้องไปแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ จำนวนเงิน ๑๔๖ บาท

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่ง ให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ตามหนังสืออำเภอ เมืองกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๒๓.๖/๓๔๖๖ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามหนังสืออำเภอเมืองกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๒๓.๖/๑๓๐๘ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้กลับมาปฏิบัติราชการที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามหนังสืออำเภอเมืองกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๒๓.๖/๖๗๕๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ที่ส่งตัวผู้ฟ้องคดีคืนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นต้นสังกัด ส่วนหนังสือรายงานตัวของผู้ฟ้องคดีไม่ได้มีการจัดทำไว้ สำหรับการพิจารณา เบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้าน ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการเนื่องจาก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เคยจัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการแล้วตามหนังสือ องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดี ไม่ได้เข้าพักอาศัย จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีสละสิทธิเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ตามข้อ ๖

/วรรคหนึ่ง...

วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ อีกทั้งตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ บ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ว่าง เนื่องจากได้จัดให้พนักงานส่วนตำบลรายอื่นเข้าพักอาศัยไปแล้ว อันเป็นไปตามข้อ ๑ (๖) วรรคสอง ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ (ที่ถูกคือ ๒๕๕๐) เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัย ในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งด้วยวาจาให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จัดบ้านพักให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยแล้ว ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีสละสิทธิ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ฟ้องคดีทราบอีก แต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้การว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ร้องทุกข์กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่พิจารณา เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือ ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงประธานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ติดตามการพิจารณาการร้องทุกข์เรื่องดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ พิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีล่าช้าเกินสมควร นั้น เห็นว่า การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์เป็นไปตามข้อ ๒๗ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดกาญจนบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้โอนย้ายไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีโดยเร็ว นั้น เห็นว่า หากผู้ฟ้องคดี มีสิทธิที่จะได้รับเงินค่าเช่าบ้านตามระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ศาลสามารถที่จะพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีในฐานะประธานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้มีหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ลับ ด่วน ที่ กจ ๐๐๒๓.๔/๔๘ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งให้อำเภอเมืองกาญจนบุรี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสืออำเภอมืองกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๒๓.๖/๖๗๕๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ของนายอำเภอมืองกาญจนบุรีที่มีถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อส่งตัว

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีกลับมาปฏิบัติราชการกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทั้งในวันดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้รายงานตัวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จัดที่นั่งให้ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติงานอีกด้วย กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เคยจัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการแล้ว ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัย นั้น เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งความประสงค์เข้าพักอาศัยในบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักตามคำขอ แต่บ้านพักทรุดโทรม เพื่อความปลอดภัย ผู้ฟ้องคดีจึงได้ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซ่อมแซมให้บ้านมีสภาพที่สมบูรณ์ อันเป็นไปตามข้อ ๔ ของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๕ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรณีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องนายองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในคดีนี้) เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคดีนี้) เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคดีนี้) จ่ายค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลางคดีหมายเลขดำที่ ๗๒๐/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๔๒/๒๕๕๙ สำหรับกรณีในคดีนี้หลังจากผู้ฟ้องคดีกลับมาปฏิบัติราชการกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งความประสงค์เข้าพักอาศัยในบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ โดยอ้างว่าบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ว่างทั้งที่มีบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่างอยู่ จำนวน ๑ หลัง ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งเดิมนางสาวพนิตสุตา หอทอง ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ได้พักอาศัยอยู่ต่อมา นางสาวพนิตสุตาได้เช่าซื้อบ้าน และได้ขอเบิกเงินค่าเช่าซื้ออีกด้วย ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกได้ลงนามอนุมัติ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๘ และเมื่อผู้ฟ้องคดีขอเบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ไม่ได้พิจารณาเบิกค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดี ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เคยจัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการแล้วถึง ๒ ครั้ง แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัย จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีสละสิทธิในการเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงเป็นข้อกล่าวอ้างที่ไม่อาจรับฟังได้ การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้าน และไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ

/ทำให้...

ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย และสร้างภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้น เพราะต้องชำระค่าเช่าบ้าน

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะมีหนังสือ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ร้องทุกข์กรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่พิจารณา เบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดีต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีได้ปรึกษาหารือกับหัวหน้างาน ฝ่ายกฎหมายมาโดยตลอด หัวหน้างานฝ่ายกฎหมายแนะนำว่ายังไม่ต้องร้องทุกข์ และรับว่าจะแจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ด้วยวาจา ให้พิจารณาเบิกค่าเช่าบ้านแก่ผู้ฟ้องคดี อีกทั้ง ก่อนที่ผู้ฟ้องคดี จะย้ายไปปฏิบัติราชการที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้ฟ้องคดีได้ปรึกษาหารือเรื่องดังกล่าวกับท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี แจ้งว่าจะสั่งการให้ฝ่ายกฎหมายดำเนินการ และหลังจากผู้ฟ้องคดีย้ายไปปฏิบัติราชการ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ ผู้ฟ้องคดีได้โทรศัพท์สอบถามหัวหน้างานฝ่ายกฎหมายและ ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีถึงการพิจารณาเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี แนะนำให้ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ ๑๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ร้องทุกข์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ และมีหนังสือ ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงประธานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ติดตามการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ นอกจากนี้ หลังจากผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งจากท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ว่าราชการ จังหวัดกาญจนบุรี ตามหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ลับ ที่ กจ ๐๐๒๓.๔/๘๐ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ว่า จังหวัดกาญจนบุรีได้มีหนังสือเร่งรัดให้อำเภอเมืองกาญจนบุรี ติดตามผลการดำเนินการ ตามข้อร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้โทรศัพท์สอบถามนายอำเภอเมืองกาญจนบุรี ซึ่งได้รับแจ้งว่า อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการ หากหัวหน้างานฝ่ายกฎหมาย และท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรีในฐานะเลขานุการผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ไม่มีอำนาจ พิจารณาคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี ก็ชอบที่จะต้องแนะนำให้ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลจังหวัดสุพรรณบุรี หรือส่งคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไปยังคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อพิจารณาต่อไป แต่หาได้ดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใดไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร ทำให้ผู้ฟ้องคดี ได้รับความเสียหาย ไม่ได้รับเงินค่าเช่าบ้านตามสิทธิ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ยื่นคำให้การเพิ่มเติม ต่อศาล

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ให้การเพิ่มเติมในทำนองเดียวกับคำให้การ

/ศาลมีคำสั่ง...

ศาลมีคำสั่งรับสำเนาคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๗๒๐/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๔๒/๒๕๕๕ ไว้ในสำนวนคดีนี้

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำฟ้องเพิ่มเติม คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๖ สังกัดเทศบาลตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี และผู้ฟ้องคดีได้โอน (ย้าย) มาดำรงตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๖ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อยมา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากมีบ้านพักว่างอยู่ ๑ หลัง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งความประสงค์ขอเช่าพักอาศัยในที่พักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งให้เข้าพักอาศัยในที่พักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพัก โดยให้เหตุผลว่าไม่สามารถเข้าบ้านพักภายใน ๗ วัน ได้ เนื่องจากบ้านพักยังอยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อีกครั้ง ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพัก โดยให้เหตุผลว่าไม่สามารถเข้าบ้านพักภายใน ๗ วัน ได้ เนื่องจากบ้านพักยังอยู่ในสภาพชำรุด ไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งความประสงค์ขอเช่าพักอาศัยในที่พักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือ ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่สามารถจัดที่พักให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยตามคำขอได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ยื่นความประสงค์เป็นหนังสือ ถือว่าผู้ฟ้องคดีสละสิทธิการเข้าพัก และในช่วงเวลาดังกล่าวมีพนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โอนย้ายมาใหม่ยังไม่มีที่พักอาศัย ผู้บริหารได้อนุญาตให้เข้าพักอาศัยในบ้านพักแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้เบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีที่ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งศาลปกครองกลางได้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในคดีนี้) จ่ายค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๗๒๐/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๔๒/๒๕๕๗

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ หลังจากผู้ฟ้องคดีกลับมาปฏิบัติราชการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป พร้อมแนบสัญญาเช่าบ้าน ฉบับลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) โดยเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งความประสงค์ขอเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือสำนักงานปลัด ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งเปลี่ยนสถานที่เช่า และขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านสถานที่แห่งใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป พร้อมนี้ได้แนบแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) และใบเสร็จรับเงินค่าเช่าประจำเดือนเมษายน ๒๕๕๘ โดยเสนอผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ยกเว้นเดือนเมษายน ๒๕๕๘ พร้อมแนบแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) และใบเสร็จรับเงินค่าเช่าบ้าน จำนวน ๑๗ ฉบับ ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ยกเว้นเดือนเมษายน ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ลงรับหนังสือดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้จัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในที่พักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยให้เหตุผลว่า ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ บ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ว่าง เนื่องจากได้จัดให้พนักงานส่วนตำบลรายอื่นเข้าพักอาศัยไปแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้โอน (ย้าย) ไปปฏิบัติราชการที่องค์การบริหารส่วนตำบลวัดโบสถ์ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ๑๐/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ร้องทุกข์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา และผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐ ถึงประธานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ติดตามการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี มีหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี

/ลับ ที่...

ลับ ที่ กจ ๐๐๒๓.๔/๘๐ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีหนังสือเร่งรัดให้อำเภอเมืองกาญจนบุรีติดตามผลการดำเนินการตามข้อร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อร้องทุกข์ และได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัย รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือไม่ เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี หรือไม่ และหากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก่อนว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น (๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว (๒)... ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้... ซึ่งกระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ แจ้งหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวปฏิบัติ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าว ข้อ ๑ วรรคสอง กำหนดว่า หากผู้มีอำนาจจัดที่พักจัดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตาม (๑) และ (๒) เข้าพักอาศัยแล้ว ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่เข้าพัก ให้ถือว่า สละสิทธิการเข้าพักอาศัย ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นย่อมไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าตามข้อ ๖ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

/และหนังสือ...

และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ แจ้งหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการท้องถิ่น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสม ซึ่งบังคับใช้ขณะเกิดกรณีพิพาท โดยข้อ ๕ กำหนดว่า ให้นายกององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิแล้ว ให้ยื่นขอเบิกเงิน ค่าเช่าบ้านประจำเดือนตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ วรรคสอง กำหนดว่า ให้บุคคลตามข้อ ๕ เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตามวรรคหนึ่ง และข้อ ๗ กำหนดว่า ค่าเช่าบ้าน ถือเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแบบ ๖๐๐๖ และให้เบิกจ่าย จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ได้รับแบบดังกล่าว จากข้อบัญญัติดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ที่มีหน้าที่พิจารณาอนุมัติการขอเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นตามแบบ ๖๐๐๕ และเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือน ตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านตามแบบ ๖๐๐๖ ตามข้อ ๕ และข้อ ๖ วรรคสอง ของหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดำรงตำแหน่ง นักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๖ สังกัดเทศบาลตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี และผู้ฟ้องคดีได้โอนย้ายมาเป็นพนักงานส่วนตำบล ดำรงตำแหน่งนักบริหารงานทั่วไป ระดับ ๖ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นต้นไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เป็นต้นไป แต่ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดีตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้เข้าพักอาศัย ถือว่าผู้ฟ้องคดีละสิทธิการเข้าพักอาศัยในบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีย่อมไม่มีสิทธิ เบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามข้อ ๖ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับข้อ ๑ วรรคสอง ของหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นเข้าพักอาศัยในที่พักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย

/ที่ มท...

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีไปช่วยปฏิบัติราชการที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ถึงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ หลังจากผู้ฟ้องคดีกลับมาปฏิบัติราชการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/พิเศษ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลาดหญ้า ที่ กจ ๗๒๑๐๑.๑/- ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งความประสงค์ขอเข้าพักอาศัยในที่พักของทางราชการ ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงตามคำคัดค้านคำให้การผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ของผู้ฟ้องคดี ว่ามีบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วางอยู่ จำนวน ๑ หลัง ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งเดิมนางสาวพนิตสุตา หอทอง ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ได้พักอาศัยอยู่ ต่อมา นางสาวพนิตสุตาได้เช่าซื้อบ้าน และได้ขอเบิกเงินค่าเช่าซื้อ ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกได้ลงนามอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๘ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ไม่ได้โต้แย้งประเด็นนี้แต่อย่างใด โดยอ้างเหตุผลแต่เพียงว่า ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ บ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ว่าง เนื่องจากได้จัดให้พนักงานส่วนตำบลรายอื่นเข้าพักอาศัยไปแล้ว กรณีจึงฟังว่า เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๘ มีบ้านพักของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วางอยู่ จำนวน ๑ หลัง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงชอบที่จะจัดให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัยในบ้านหลังดังกล่าวอย่างชัดแจ้งตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ไม่ได้ดำเนินการเช่นนั้นแต่อย่างใด ย่อมต้องถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้จัดที่พักอาศัยให้ผู้ฟ้องคดีเข้าพักอาศัย ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ตามสิทธิที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคหนึ่ง ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีได้พิจารณาแบบคำขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) และอนุมัติการเบิกจ่ายตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยอีกว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

/หรือไม่...

หรือไม่ และหากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐ ดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

เมื่อได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งการงดเว้นการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ย่อมทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายแก่สิทธิของผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับค่าเช่าบ้าน ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นเวลา ๑๖ เดือน จำนวนเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีอันเนื่องมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

มีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปอีกว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ฟ้องคดี ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๑๖ เดือน จำนวนเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวนเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท ทั้งนี้

/ตามประมวล...

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๘ สำหรับดอกเบี้ย นั้น พิจารณาทันทีแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๖ บัญญัติว่า ในกรณีนี้อันเกิดแต่มูลละเมิด ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดมาแต่เวลาที่ทำละเมิด และมาตรา ๒๒๔ บัญญัติว่า หนี้เงินนั้น ท่านให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี... โดยที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ มาตรา ๓ บัญญัติว่า ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๗ ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและมีได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดยนิติกรรม หรือโดยบทกฎหมายอันขัดแย้ง ให้ใช้อัตราร้อยละสามต่อปี อัตราตามวรรคหนึ่งอาจปรับเปลี่ยน ให้ลดลง หรือเพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้โดยตราเป็น พระราชกฤษฎีกา โดยปกติให้กระทรวงการคลังพิจารณาทบทวนทุกสามปีให้ใกล้เคียงกับ อัตราเฉลี่ยระหว่างดอกเบี้ยเงินฝากกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์” มาตรา ๔ บัญญัติว่า ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๒๒๔ หนี้เงินนั้น ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาผิดนัดในอัตราที่กำหนด ตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี...” มาตรา ๖ บัญญัติว่า บทบัญญัติ ตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้แก่การคิดดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมาตรา ๗ บัญญัติว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๒๒๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้แก่การคิดดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระ ตั้งแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยผิดนัด ในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ โดยผลบังคับของพระราชกำหนดดังกล่าว ดอกเบี้ยผิดนัดในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดดังกล่าวใช้บังคับ ยังคงคิดในอัตรา ร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย ส่วนดอกเบี้ยผิดนัดที่ถึงกำหนดเวลาชำระตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ อันเป็นวันที่พระราชกำหนดดังกล่าวใช้บังคับเป็นต้นไป ต้องคิดดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความใน มาตรา ๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ของต้นเงินค่าเสียหาย

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ ๘/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือน มีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ พร้อมแนบ

/แบบขอเบิก...

แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) และใบเสร็จรับเงินค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑๗ ฉบับ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ลงรับหนังสือดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งการจ่ายเงินค่าเช่าบ้านจะจ่ายในวันสิ้นเดือนของทุกเดือน เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับเงินค่าเช่าบ้าน ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ผู้ฟ้องคดีจึงมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินค่าเช่าบ้าน ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๑๖ เดือน จำนวนเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ จนถึงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันฟ้องคดี จำนวนเงิน ๒,๘๒๖.๕๖ บาท $((๔๘,๐๐๐ \times ๗.๕ / ๑๐๐ \times ๑๕๓ / ๓๖๖) + (๔๘,๐๐๐ \times ๗.๕ / ๑๐๐ \times ๑๓๔ / ๓๖๕))$ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๔๘,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ยผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๔๘,๐๐๐ บาท แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามคำขอ

ประเด็นที่สอง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มิได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร หรือไม่

เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ดำเนินการพิจารณาอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งการงดเว้นการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายแก่สิทธิในการได้รับค่าเช่าบ้าน ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ และตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นเวลา ๑๖ เดือน จำนวนเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี อันเนื่องมาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ประกอบด้วย ต้นเงินค่าเช่าบ้าน ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๑๖ เดือน จำนวนเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินค่าเช่าบ้าน จำนวนเงิน

/๔๘,๐๐๐ บาท...

๔๘,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ จนถึงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันฟ้องคดี จำนวนเงิน ๒,๘๒๖.๕๖ บาท ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๐๖ และมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๔๘,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ยผิดนัดตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จ ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งออกตามความใน มาตรา ๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๔๘,๐๐๐ บาท แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามคำขอ การกำหนดค่าบังคับดังกล่าวย่อมเพียงพอที่จะแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ หรือจะได้รับจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ มิได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดี เมื่อศาลได้วินิจฉัย ชำต้นแล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องมีค่าบังคับเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของ ผู้ฟ้องคดีอีกแต่อย่างใด (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๖๒/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๓/๒๕๕๕)

สำหรับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเพียงผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเพียงผู้เสนอความเห็นในการพิจารณาอนุมัติแบบคำขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) และแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเป็นเพียง ขั้นตอนการเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เท่านั้น จึงเป็นการพิจารณาทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การดำเนินการ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงยังไม่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครอง ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวนเงิน ๕๐,๘๒๖.๕๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๔๘,๐๐๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และดอกเบี้ย ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี หรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความใน มาตรา ๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละ ๒ ต่อปี ของต้นเงิน จำนวน ๔๘,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตามคำขอ ทั้งนี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด

/และคืน...

และคินค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

นางสาวสุภาพ ขอบดอน

ตุลาการศาลปกครองสุพรรณบุรี

ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งตุลาการศาลปกครองกลาง

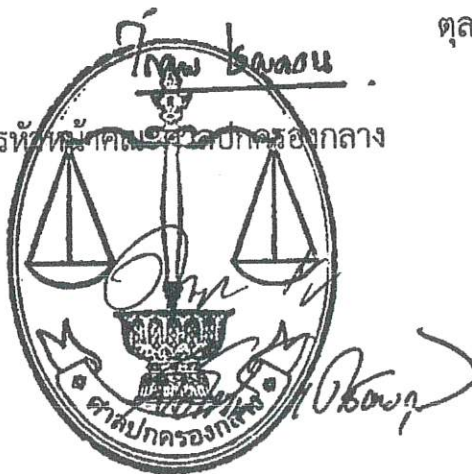
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นางดวงฤดี ดุลยพันธ์

ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายสหโรจน์ เดชตยกุล

ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายธีระ เดชขำ

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามสัญญาสินเชื่อที่อยู่อาศัยแคมเปญพิเศษสำหรับลูกค้าทั่วไป ฉบับลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๙๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือกองคลังเทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๔๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีขอยกเลิกการเบิกค่าเช่าบ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และขอনাหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้เข้าพักอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งบ้านหลังดังกล่าวอยู่นอกท้องที่ที่ปฎิบัติราชการแต่การเดินทางระหว่างบ้านพักกับเทศบาลตำบลบางเลนมีระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร สามารถเดินทางมาปฏิบัติงานในเวลาราชการได้และไม่ทำให้ราชการเสียหาย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดียกเลิกการเบิกค่าเช่าบ้าน และมีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสือกองคลังเทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๕๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่ออุทธรณ์คำสั่งที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน โดยมีใจความเช่นเดียวกับหนังสือกองคลังเทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๔๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และเพิ่มเติมว่าในการเดินทางมาปฏิบัติงานผู้ฟ้องคดีใช้รถยนต์ของตนเอง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์แล้วมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ว่ายังไม่มีแนวทางปฏิบัติให้เบิกค่าเช่าซื้อต่างท้องที่จึงไม่อนุมัติ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงได้ยื่นฟ้องต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามหนังสือกองคลังเทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๕๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๒. ให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

/๓. เพิกถอน...

๓. เพิกถอนคำสั่งของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือกองคลังเทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๔๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ผู้ฟ้องคดีให้การว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๖ ได้กำหนดสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในการขอเบิกค่าเช่าบ้านในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเช่าบ้านเพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยของข้าราชการส่วนท้องถิ่นอันเนื่องมาจากทางราชการเป็นเหตุ ให้มีที่อยู่อาศัยและสามารถเดินทางไปทำงานที่สำนักงานซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปประจำได้โดยสะดวกและไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนข้อ ๑๔ วรรคหนึ่งของระเบียบเดียวกันได้กำหนดสิทธิข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ แล้วหากได้มีการเช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระในท้องที่ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งการกำหนดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านเป็นการกำหนดเพื่อยกสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการให้รวมไปถึงการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระด้วย แต่สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านนั้น บ้านหลังดังกล่าวจะต้องตั้งอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่เท่านั้น ซึ่งข้อ ๔ ของระเบียบเดียวกันได้ให้ความหมายของคำว่า ท้องที่ หมายความว่า อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่เดียวกัน กรณีของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาวงเงินสินเชื่อที่อยู่อาศัยแคมเปญพิเศษสำหรับลูกค้าทั่วไป กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ชื่อบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีใช้ท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่อื่นที่มีใช้ท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยยังมิได้มีการประกาศกำหนดให้อำเภอบางเลนและอำเภอกำแพงแสนเป็นท้องที่เดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้าน

ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าคดีมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดได้ตามนัยข้อ ๖๑ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณา

/คดีปกครอง...

คดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีคำสั่งให้จัดการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยไม่ต้องให้ผู้ฟ้องคดีทำคำคัดค้านคำให้การ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การเพิ่มเติมตามข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘ แห่งระเบียบฉบับเดียวกัน

ศาลออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดีแล้ว

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกในตำแหน่ง เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ระดับ ๒ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระพัฒนา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้โอนไปดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ ระดับ ๓ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ครั้นเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีได้โอนมาดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงิน และบัญชีชำนาญงาน สังกัดเทศบาลตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จนถึงปัจจุบัน โดยในช่วงระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการอยู่ที่เทศบาลตำบลบางเลน ผู้ฟ้องคดีได้เช่าบ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นบ้านของนายสนั่น พวงทะเล เพื่อพักอาศัย อัตราค่าเช่าเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท และใช้สิทธิ เบิกค่าเช่าบ้านหลังดังกล่าว ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามสัญญาสินเชื่อที่อยู่อาศัยแคมเปญพิเศษสำหรับลูกค้าทั่วไป ฉบับลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๙๒๐,๐๐๐ บาท เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบล กำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยซึ่งมีระยะทาง อยู่ห่างจากเทศบาลตำบลบางเลน ๒๓ กิโลเมตร จากนั้นผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือกองคลัง เทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๔๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี ขอยกเลิกการเบิกค่าเช่าบ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม และขอนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี พิจารณาแล้วมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดียกเลิกการเบิก ค่าเช่าบ้าน และมีคำสั่งไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิก ค่าเช่าบ้าน ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสือกองคลังเทศบาลตำบลบางเลน ที่ นฐ ๕๒๓๐๒/๕๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่ออุทธรณ์คำสั่งที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดี

/นำหลักฐาน...

นำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์แล้วมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ไม่อนุญาติ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ยื่นฟ้องต่อศาล

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ไม่อนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ผู้ฟ้องคดีซื้อและใช้อยู่อาศัยมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำสั่งไม่อนุญาติ เป็นคำสั่งที่ขัดแย้งกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้ข้าราชการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านสองกรณี กรณีที่หนึ่ง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และกรณีที่สอง ข้าราชการส่วนท้องถิ่นนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านไปใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน โดยในส่วนกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านนั้น ตามข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดไว้ว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้าน ข้าราชการทำระเบียบนี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น (๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินสำหรับค่าว่าท้องที่นั้น ตามข้อ ๔ ของระเบียบดังกล่าวได้ให้คำนิยามไว้ว่าหมายความว่า อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นท้องที่เดียวกัน

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะโอนมารับราชการที่เทศบาลตำบลบางเลน อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ผู้ฟ้องคดีรับราชการอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี เมื่อผู้ฟ้องคดีโอนมารับราชการที่เทศบาลตำบลบางเลนเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่และมีใช้ท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ อีกทั้งเทศบาลตำบลบางเลนไม่ได้จัดที่พักอาศัยให้ผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองในท้องที่อำเภอบางเลน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

/ซึ่งข้อเท็จจริง...

ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีโอนมารับราชการที่เทศบาลตำบลบางเลน ผู้ฟ้องคดีได้เข้าบ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๘ ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นบ้านของนายสนั่น พวงทะเล เพื่อพักอาศัย อัตราค่าเช่าเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท และผู้ถูกฟ้องคดีได้อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีเบิกค่าเช่าบ้านดังกล่าว

มีประเด็นวินิจฉัยต่อไปว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้ไปกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

เห็นว่า กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านไปใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านนั้น ตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่งของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการทำระเบียบนี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้ (๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว (๓) จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงินและสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (๔) จะต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่ได้เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว และ (๕) หากเงินกู้

/เพื่อชำระ...

เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน ให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เห็นว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธินำหลักฐานค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ได้ซื้อและใช้อยู่อาศัย มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ต้องเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ ของระเบียบเดียวกัน โดยผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน นั้น เป็นกรณีที่ทางราชการกำหนดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน เพื่อช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความสะดวกในเรื่องที่อยู่อาศัยอันเนื่องจากทางราชการเป็นเหตุ ให้มีที่อยู่อาศัยและสามารถเดินทางไปทำงานที่สำนักงาน ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปประจำได้โดยสะดวกและไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยบ้านที่ได้เช่าพักอาศัยเพื่อนำไปใช้สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน นั้น ระเบียบดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องเช่าบ้านพักอาศัยในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ แต่อย่างใด กล่าวคือบ้านที่เช่าพักอาศัยเพื่อนำไปใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจะตั้งอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ หรือท้องที่ใกล้เคียงที่ไปประจำสำนักงานใหม่ก็ได้ ส่วนการนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ของธนาคารมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง ของระเบียบดังกล่าวนั้น เป็นการขยายสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๖ โดยให้รวมไปถึงการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระด้วย ทำให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะมีบ้านพักเป็นของตนเองโดยการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน สามารถเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อนำไปชำระค่าเช่าซื้อหรือชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวบางส่วนได้ โดยเป็นเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการสนับสนุนให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้มีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเองโดยทางราชการรับภาระค่าเช่าบ้านที่ต้องจ่ายให้ข้าราชการผู้นั้นตามระยะเวลาการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน การที่ข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้จากธนาคารไปเบิกค่าเช่าบ้านได้จะต้องมีบ้านพักอาศัยอันเนื่องจากการชำระค่าเช่าซื้อบ้านหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้จากธนาคารตั้งอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ จึงถือเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การให้สิทธิดังกล่าวแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างจากการให้สิทธิแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในการเบิกค่าเช่าบ้าน

/ข้าราชการ...

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๖ ของระเบียบเดียวกัน และไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์จะให้สิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นสวัสดิการ เพื่อช่วยเหลือข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยอันเนื่องมาจากทางราชการเป็นเหตุและสนับสนุนให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้มีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเอง และยังทำให้ทางราชการลดภาระค่าเช่าบ้านที่จะต้องจ่ายให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้น ดังนั้น เมื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น และได้ชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ตั้งอยู่ต่างท้องที่กับท้องที่ที่สำนักงานตั้งอยู่ และการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำนักงานที่ได้รับคำสั่งให้ไปประจำไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นย่อมมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านได้ในทำนองเดียวกันกับการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นสำหรับการเช่าที่อยู่ต่างท้องที่กับท้องที่ที่สำนักงานตั้งอยู่ เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยผู้ฟ้องคดีได้กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้านเลขที่ ๑๐๐/๑๘๕ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกำแพงแสน อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม แม้จะเป็นคนละท้องที่ที่ผู้ฟ้องคดีไปประจำคือ เทศบาลตำบลบางเลน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม แต่เห็นได้ว่าระยะทางจากบ้านพักของผู้ฟ้องคดีไปยังสถานที่ทำงานของผู้ฟ้องคดีคือเทศบาลตำบลบางเลนมีระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร จึงไม่เป็นอุปสรรคในการเดินทางจากบ้านพักไปปฏิบัติหน้าที่ที่ทำงานของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อชำระค่าบ้านพักอาศัยมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ ของระเบียบดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกคำสั่งลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ไม่อนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านที่ผู้ฟ้องคดีซื้อและไต่อาศัยมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มีประเด็นวินิจฉัยสุดท้ายว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำสั่งยืนตามคำสั่งเดิมไม่อนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

เห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ไม่อนุญาติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเป็นคำสั่งทางปกครอง

/ตามนัย...

ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่ออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว เมื่อระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่ได้กำหนดขั้นตอนวิธีการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งไว้ เมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดี การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นไปตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้ว ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องส่งคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๒ (๑๐) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ส่งคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมพิจารณาในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ โดยผู้ถูกฟ้องคดีเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ยืนยันตามคำสั่งเดิมไม่อนุমัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ซึ่งก็คือผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามกฎหมาย คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำหรับที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป นั้น เห็นว่า เมื่อคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งหากศาลเห็นว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่สั่งไม่อนุমัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ผู้ฟ้องคดีซื้อและใช้อยู่อาศัย มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลมีอำนาจกำหนดคำสั่งบังคับให้มีการเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีตามนัยมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันเท่านั้น โดยศาลไม่มีอำนาจพิพากษาหรือมีคำสั่งบังคับให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ซื้อตามสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามคำขอดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ตาม ศาลมีอำนาจ

/กำหนด...

กำหนดข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามคำพิพากษาได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

พิพากษาเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ไม่อนุมัติให้ผู้ฟ้องคดีนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน และเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันออกคำสั่งดังกล่าว โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษากว่า ผู้ถูกฟ้องคดีพึงต้องไปดำเนินการพิจารณาเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านให้ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ นำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ผู้ฟ้องคดีซื้อและใช้อยู่อาศัยมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ต่อไป

นายจิตติคุณ แพงคุณ

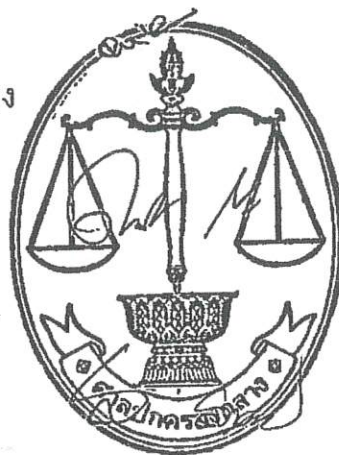
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นางดวงฤดี ดุลยพันธ์

ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายสัญญาชัย สังฆะมณี

ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายสุขสันต์ บุญจิต

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๒๒.๓/อ ๓๕๒

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด
ผู้ว่าราชการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๑ ก วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

กรมบัญชีกลางจึงขอส่งสำเนาพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป อนึ่ง ท่านสามารถเปิดดูหนังสือนี้ได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th อีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมนัส แจ่มเวหา)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานคำตอบแทนและสวัสดิการ

กลุ่มงานคำตอบแทนและสวัสดิการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๔๕๗

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๗

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๑ ก

หน้า ๑
ราชกิจจานุเบกษา

๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

พระราชกฤษฎีกา
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖
เป็นปีที่ ๖๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

“มาตรา ๗/๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้โอนมาเป็นข้าราชการไม่ว่าครั้งใดก็ตาม การบรรจุและแต่งตั้งผู้โอนมาเป็นข้าราชการนั้นในท้องที่ใด ให้ถือว่าเป็นการบรรจุและแต่งตั้งในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกานี้ และไม่มีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการ จนกว่าจะได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามมาตรา ๗”

มาตรา ๕ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ได้โอนมาเป็นข้าราชการและมีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ มีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการต่อไป

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๙๑ ก

หน้า ๓
ราชกิจจานุเบกษา

๙ ตุลาคม ๒๕๕๖

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายอื่นโอนมาเป็นข้าราชการและขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐.๐๓

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๒ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน ปลัดกระทรวง ดลิตะ อภิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการตำรวจแห่งชาติ อธิการสูงสุด
ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมบัญชีกลาง จำนวนที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว ๓๔๒ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

ตามที่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศมีผลใช้บังคับ
ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ และได้เวียนแจ้งให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติ ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า ส่วนราชการมีข้อสงสัยและข้อหารือเกี่ยวกับการ
การเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาเป็นจำนวนมาก
ดังนั้น เพื่อให้มีการพิจารณาสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาฉบับดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้อง
และเป็นแนวทางเดียวกัน จึงเห็นควรขอความเห็นและเวียนแจ้งส่วนราชการ ดังนี้

๑. มาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗/๑ แห่งพระราชกฤษฎีกา
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า "มาตรา ๗/๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการ
ตามพระราชกฤษฎีกาที่มีโอนมาเป็นข้าราชการไม่ว่าครั้งใดก็ตาม การบรรจุและแต่งตั้งผู้โอนมาเป็นข้าราชการนั้น
ในท้องที่ใด ให้ถือว่าเป็นการบรรจุและแต่งตั้งในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ และไม่มี
สิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ จนกว่า จะได้รับคำสั่งให้เดินทางในประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามมาตรา ๗"

คำอธิบาย ตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลใช้บังคับ
ในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาที่มีโอนมาเป็น
ข้าราชการไม่ว่าครั้งใดก็ตาม ซึ่งเป็นการโอนตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป การบรรจุและแต่งตั้งผู้โอน
มาเป็นข้าราชการในท้องที่ใด ถือว่าท้องที่นั้นซึ่งมีการบรรจุและแต่งตั้งเป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก
ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งจะไม่สิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ จนกว่า
จะได้รับคำสั่งให้เดินทางในประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามมาตรา ๗ อีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่าง นาย ก. เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ได้รับคำสั่งให้โอนมา
บรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นข้าราชการไป ๕ ประเภท พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ที่กรมบัญชีกลาง ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้ถือว่า
ท้องที่กรุงเทพมหานคร เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งนาย ก. จะไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ ในท้องที่กรุงเทพมหานคร จนกว่า นาย ก. จะได้รับคำสั่ง
ให้เดินทางออกจากท้องที่กรุงเทพมหานครไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามมาตรา ๗ อีกครั้งหนึ่ง

๒. มาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า
"ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่ใช่ข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ได้โอนมาเป็น
ข้าราชการและมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้มีผลใช้บังคับ มีสิทธิได้รับ
ค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไป"

คำอธิบาย ...

-๕-

ข้อริบ-๔. การพิจารณาว่าข้าราชการที่โอนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งไม่ใช่ข้าราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการอยู่ก่อน ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือไม่ นั้น ให้พิจารณาว่าข้าราชการ ที่โอนดังกล่าว มีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ ใช้บังคับ (วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖) หรือไม่ โดยไม่ต้องพิจารณาว่าได้มีการเข้าบ้านหรือเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านอยู่ก่อนวันดังกล่าวหรือไม่

ตัวอย่าง นาย ข เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร ได้รับคำสั่งให้โอนมาบรรจุและแต่งตั้งเป็น ข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นข้าราชการใน ๘ ประเภท ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยเดินทางมารายงานตัวเพื่อปฏิบัติหน้าที่เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ (ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้าน ข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ ใช้บังคับ) ที่สำนักงานขนส่งจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดกรมการขนส่งทางบก ในห้องที่อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ขณะที่มา นาย ข. โอนมาในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา นั้น ไม่มี บ้านพักของทางราชการจัดให้และไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสโดยไม่มีหนี้ค้างชำระ กับสถาบันการเงินอยู่ในท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ถือว่า นาย ข. เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านข้าราชการ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกาค่าเข้าบ้าน ข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ ใช้บังคับ (วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖) ซึ่งยังคงมีสิทธิได้รับค่าเข้าบ้านได้ต่อไป โดยไม่ต้องพิจารณาว่า นาย ข. จะได้เข้าบ้านหรือเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านอยู่ก่อนวันดังกล่าวหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นาย
 ตำแหน่ง
 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
 กฤษฎีกาและกฎหมาย
 กระทรวงยุติธรรม

กรมบัญชีกลาง
 สำนักมาตรฐานค่าตอบแทนและสวัสดิการ
 กลุ่มงานค่าตอบแทนและสวัสดิการ
 โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๙๐๐๐ ต่อ ๖๒๒๓
 โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๓๑๘๗

ที่ กค ๐๔๐๘.๕/๐๕๖๐

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ อธิการบดี ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๘ ก วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งทำให้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านเดิมถูกยกเลิก นับแต่วันดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นไปอย่างถูกต้อง จึงเห็นควรวางแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ แยกเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกระหว่างวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ยังคงใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการเดิมตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วแต่กรณี และส่วนที่สอง ระหว่างวันที่ ๒๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการใหม่ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เบิกตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการเดิม ทหารด้วย ๓๐ แล้วคูณด้วยจำนวน ๒๒ วัน

(๒) วันที่ ๒๓ ถึง ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เบิกตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการใหม่ ทหารด้วย ๓๐ แล้วคูณด้วยจำนวน ๘ วัน

(๓) เมื่อได้อัตราค่าเช่าบ้าน ตาม (๑) และ (๒) แล้วให้นำผลการคำนวณอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตาม (๑) และ (๒) มารวมกันเป็นอัตราค่าเช่าบ้านที่ข้าราชการผู้ใช้สิทธิสามารถเบิกได้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ แต่ทั้งนี้จะไม่เกินอัตราที่มีสิทธิได้รับ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๔) หากปรากฏว่าการได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการผู้ใช้สิทธินั้นมีสิทธิไม่เต็มเดือน ให้ลดอัตราส่วนการคำนวณลงในอัตราเก่าหรืออัตราใหม่ แล้วแต่กรณี

ตัวอย่างที่ ๑ ข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษรายหนึ่งเดิมมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราเดิม เดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ทำให้ข้าราชการรายนี้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเพิ่มขึ้นเป็นอัตราใหม่ เดือนละ ๖,๐๐๐ บาท

วิธีการ ...

- ๒ -

วิธีการคำนวณ การเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้นำอัตราการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการทั้งสองอัตรามาคิดคำนวณเป็นอัตรารายวัน โดยแบ่งออกเป็น

- สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จะได้รับในอัตรา ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน หารจำนวน ๓๐ วัน ของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งคำนวณเป็นรายวันได้วันละ ๑๓๓.๓๓ บาท (๔,๐๐๐/๓๐) โดยจะได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการจำนวน ๒๒ วัน คูณด้วยอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการรายวันที่คำนวณได้ เป็นเงินจำนวน ๒,๙๓๓.๒๖ บาท (๑๓๓.๓๓ x ๒๒)

- สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันที่ ๒๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จะได้รับในอัตรา ๖,๐๐๐ บาทต่อเดือน หารจำนวน ๓๐ วัน ของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งคำนวณเป็นรายวันได้วันละ ๒๐๐ บาท (๖,๐๐๐/๓๐) จะได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการจำนวน ๘ วัน เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท (๒๐๐ x ๘)

- นำจำนวนเงินตามอัตราการเบิกค่าเช่าบ้านทั้งสองจำนวนมารวมกัน ข้าราชการรายนี้จะมีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้รวมเป็นเงินจำนวน ๔,๕๓๓.๒๖ บาท (๒,๙๓๓.๒๖+๑,๖๐๐)

ตัวอย่างที่ ๒ ข้าราชการระดับชำนาญการรายหนึ่งเดิมมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราเดิมเดือนละ ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้ข้าราชการรายนี้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเพิ่มขึ้นเป็นอัตราใหม่เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท แต่ข้าราชการรายนี้ได้รับคำสั่งให้ย้ายตามคำสั่งขอของตนเองไปปฏิบัติราชการในท้องที่อื่นตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทำให้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการรายนี้ ณ ท้องที่เดิมเบิกได้ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

วิธีการคำนวณ การเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้นำอัตราการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการทั้งสองอัตรามาคิดคำนวณเป็นอัตรารายวัน โดยแบ่งออกเป็น

- สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จะได้รับในอัตรา ๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน หารจำนวน ๓๐ วัน ของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งคำนวณเป็นรายวันได้วันละ ๑๑๖.๖๖ บาท (๓,๕๐๐/๓๐) โดยจะได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการจำนวน ๒๒ วัน คูณด้วยอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการรายวันที่คำนวณได้เป็นเงินจำนวน ๒,๕๖๖.๕๒ บาท (๑๑๖.๖๖ x ๒๒)

- สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราใหม่กรณีนี้จะคิดคำนวณตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เท่านั้น จำนวน ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือนตามสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ซึ่งคำนวณเป็นรายวันได้วันละ ๑๖๖.๖๖ บาท (๕,๐๐๐/๓๐) จะได้รับเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการรวมจำนวน ๓ วัน เป็นเงินจำนวน ๔๙๙.๙๙ บาท (๑๖๖.๖๖ x ๓)

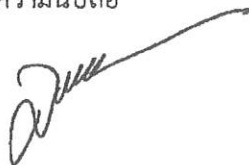
- นำจำนวนเงินตามอัตราการเบิกค่าเช่าบ้านทั้งสองจำนวนมารวมกัน ข้าราชการรายนี้จะมีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการของเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้รวมเป็นเงินจำนวน ๓,๐๖๖.๕๐ บาท (๒,๕๖๖.๕๒+๔๙๙.๙๘)

- ๓ -

๒ กรณีการนำหลักฐานการชำระเงินค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านต่อส่วนราชการประจำเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ ข้าราชการผู้ใช้สิทธิสามารถยื่นหลักฐานการชำระเงินดังกล่าวเพื่อประกอบการอนุมัติการเบิกเงินค่าเช่าบ้านโดยใช้แบบ ๖๐๐๖ ฉบับเดียวกันได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th หัวข้อภารกิจการควบคุมด้านงบประมาณของบุคลากรภาครัฐ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองคำตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล
กลุ่มงานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๙๕๗

ที่ กค 0409.5/ ๐.๒๐

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๒๓ เมษายน 2550

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
ของโครงการบ้านเอื้ออาทร การเคหะแห่งชาติ

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิการสูงสุด
ผู้ว่าราชการจังหวัด คลังเขต

ด้วยมีส่วนราชการหรือแนวทางปฏิบัติในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีข้าราชการ
ได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายบ้านของโครงการบ้านเอื้ออาทรกับการเคหะแห่งชาติ โดยมีเงื่อนไขว่า หลังจาก
ชำระมัดจำครบแล้วจะต้องกู้เงินจากธนาคารที่การเคหะแห่งชาติกำหนด มาชำระราคาบ้านส่วนที่เหลือทั้งหมด
ในวันส่งมอบทรัพย์สิน โดยจะดำเนินการจดทะเบียนซื้อขายเพื่อโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ซื้อเมื่อครบกำหนด 5 ปี
นับแต่วันทำสัญญากู้ จึงยังไม่มีสัญญาซื้อขายมาขึ้นประกอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549 ข้อ 7
และไม่มีราคาบ้านที่จะนำไปเปรียบเทียบวงเงินกู้ตามมาตรา 17 (5) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. 2547

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นนโยบาย
ของรัฐบาลที่ประสงค์จะให้ผู้มีรายได้น้อยได้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และในการซื้อขายบ้านเอื้ออาทร
มีเงื่อนไขห้ามโอนกรรมสิทธิ์มีกำหนดเวลา 5 ปี เพื่อป้องกันการเก็งกำไร ซึ่งผู้ประสงค์จะซื้อบ้านเอื้ออาทร
ต้องทำสัญญาจะซื้อจะขายบ้านกับการเคหะแห่งชาติ และหลังจากชำระมัดจำครบแล้วจะต้องกู้เงิน
จากธนาคารที่การเคหะแห่งชาติกำหนดมาชำระเงินส่วนที่เหลือทั้งหมดในวันส่งมอบทรัพย์สิน ซึ่งการเคหะแห่งชาติ
เป็นผู้ค้าประกัน เมื่อผ่อนชำระเงินกู้ครบระยะเวลา 5 ปี นับจากวันทำสัญญากู้เงินแล้วจะต้องดำเนินการ
จดทะเบียนซื้อขายในราคาที่ระบุไว้ในสัญญาจะซื้อจะขายเพื่อโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ซื้อและจดจำนอง
ประกันหนี้ส่วนที่เหลือกับธนาคารต่อไป ซึ่งถือได้ว่าในระหว่างที่ยังมิได้ทำสัญญาซื้อขายดังกล่าว ข้าราชการ
ได้ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านแล้ว ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนและให้เกิดความเป็นธรรม
แก่ข้าราชการดังกล่าว รวมทั้งโครงการบ้านเอื้ออาทรเป็นโครงการที่มีผู้เข้าร่วมโครงการเป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อย
และเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นการทั่วไป ซึ่งอาจมีข้าราชการรายอื่นซื้อบ้านของโครงการบ้านเอื้ออาทร

/ในลักษณะ...

ในลักษณะเดียวกัน จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านของโครงการบ้านเอื้ออาทรที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. กรณีข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการที่จะขอใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านเอื้ออาทรมาเบิกค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา 17 แห่งพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 ในระหว่างที่ยังมิได้จดทะเบียนซื้อขายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ข้าราชการผู้ใช้สิทธิสามารถนำหลักฐานดังต่อไปนี้มายื่นประกอบการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ

1.1 สัญญาจะซื้อจะขายบ้าน หรือ สัญญาจะซื้อจะขายบ้านพร้อมที่ดิน

1.2 สัญญากู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงิน

1.3 หนังสือที่การเคหะแห่งชาติรับรองว่า เป็นผู้ซื้อบ้านเอื้ออาทรโดยมีราคาซื้อขายเงินและระยะเวลากู้ รวมถึงระยะเวลาในการจดทะเบียนซื้อขายเพื่อโอนกรรมสิทธิ์

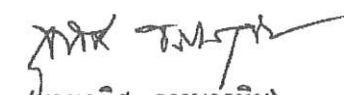
1.4 ใบเสร็จรับเงินค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

2. หลังจากจดทะเบียนซื้อขายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ข้าราชการผู้ใช้สิทธิจะต้องนำสัญญาซื้อขายบ้าน หรือสัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน และสัญญาจำนองกับสถาบันการเงินมายื่นต่อส่วนราชการ เพื่อให้ส่วนราชการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านว่า ราคาซื้อขายบ้านตรงกับที่ระบุไว้ในสัญญาจะซื้อจะขายหรือไม่ และเปรียบเทียบราคาบ้านกับวงเงินกู้ว่าวงเงินสูงกว่าราคาบ้านหรือไม่ รวมทั้งกรรมสิทธิ์ในบ้านหลังดังกล่าว

ทั้งนี้ ในการใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการให้พิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2549

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานในสังกัดทราบเพื่อถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทิศ ธรรมวาทีน)
รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานด้านกฎหมายและระเบียบการคลัง

กลุ่มกฎหมายและระเบียบด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ

โทร. 0-2271-2354

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว. ๑๕๔๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิก
ค่าเช่าบ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ว ๓๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงการคลังได้กำหนดให้ข้าราชการที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ
ซึ่งชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร สามารถนำใบเสร็จรับเงินจาก
ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารมาเป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการได้
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกับส่วนราชการ จึงขอความร่วมมือผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ ได้ชำระค่าเช่าบ้าน
โดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร และใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการ
ด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไร
ประจำเดือนใด และเป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิก
จ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๖

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร
มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน
(Thermal Slip) เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหา
ดังนั้น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงิน
ค่าเช่าบ้านจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๙, โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๙

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ก ๓๔

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิก
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี เลขาธิการ อธิการบดี ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ กำหนดให้ข้าราชการซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิ
ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านพร้อมหลักฐานการชำระเงิน แต่เนื่องจากส่วนราชการและผู้มีสิทธิได้เกิดปัญหา
ในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีผู้มีสิทธิชำระค่าเช่าบ้านโดยใช้ช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์
ของธนาคารและไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินจากช่องทางดังกล่าวมาใช้เป็นหลักฐานในการเบิกค่าเช่าบ้าน
จากทางราชการได้

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. กรณีใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร
แสดงรายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายเงินค่าอะไร ประจำเดือนใด และ
เป็นจำนวนเงินเท่าใด ย่อมถือได้ว่าใบเสร็จรับเงินดังกล่าว ใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการได้ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑

๒. การนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร
มายื่นเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการ ซึ่งใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมีลักษณะเป็นกระดาษความร้อน (Thermal Slip)
เมื่อระยะเวลาผ่านไปข้อความจะเลือนหาย หากมีการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังอาจเกิดปัญหาได้ ดังนั้น
ข้าราชการผู้ใช้สิทธิจะต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวประกอบการยื่นขอเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
จากทางราชการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุมพล รีมสาคร)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กองคำตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล

กลุ่มงานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๙๒๘

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๑๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การใช้ใบเสร็จรับเงินจากช่องทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักฐานในการประกอบการเบิกค่าเช่าซื้อ หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากันมาเบิกค่าเช่าบ้าน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๘๖๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๕๘๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้ชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากันมา และนำใบเสร็จรับเงินทางการให้บริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร หรือแอปพลิเคชัน ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ได้พิมพ์ใบเสร็จรับเงินดังกล่าวจากช่องทางบริการอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารมาเป็นหลักฐานในการยื่นขอเบิก ค่าเช่าบ้าน เนื่องจากธนาคารมีบริการในการออกใบเสร็จรับชำระเงินกู้รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนรูปแบบเดิม ที่จัดพิมพ์เป็นกระดาษและจัดส่งทางไปรษณีย์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกับส่วนราชการ จึงขอชักชวนแนวทางการนำหลักฐานการชำระ ค่าเช่าซื้อและค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากันมาเบิกค่าเช่าบ้าน ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๖ กำหนดว่า ใบสำคัญคู่จ่าย ที่เป็นใบเสร็จรับเงินซึ่งผู้รับเงินออกให้ อย่างน้อยจะต้องมีรายการดังต่อไปนี้ (๑) ชื่อ สถานที่อยู่หรือที่ทำการ ของผู้รับเงิน (๒) วัน เดือน ปีที่รับเงิน (๓) รายการแสดงการรับเงินและระบุว่าเป็นค่าอะไร (๔) จำนวนเงินทั้งตัวเลข และตัวอักษร (๕) ลายมือชื่อพร้อมทั้งตัวบรรจงชื่อและชื่อสกุลของผู้รับเงิน ดังนั้น กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้ชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคากันมา และพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน จากช่องทางบริการด้านอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร หรือแอปพลิเคชัน โดยใบเสร็จรับเงินดังกล่าวแสดง รายละเอียดได้ว่า ผู้ใดเป็นผู้จ่าย ผู้ใดเป็นผู้รับเงิน เป็นการจ่ายค่าอะไร เดือนใด และเป็นจำนวนเท่าใด ย่อมถือว่า ใบเสร็จรับเงินดังกล่าวใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้

/๒. ตามระเบียบ...

- ๒ -

๒. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘๒ กำหนดว่า ในกรณีที่ใบสำคัญคู่จ่ายสูญหาย ให้ปฏิบัติดังนี้ (๑) กรณีที่ได้รับใบเสร็จรับเงินแล้ว แต่เกิดสูญหาย ให้ใช้สำเนาใบเสร็จรับเงิน ซึ่งผู้รับเงินรับรองเป็นเอกสารการขอเบิกเงินแทนก็ได้ (๒) กรณีที่ไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินตาม (๑) ได้ ให้ผู้จ่ายเงินนั้นทำใบรับรองการจ่าย โดยชี้แจงเหตุผล พุทธิการณ์ที่สูญหาย หรือเหตุที่ไม่อาจขอสำเนาใบเสร็จรับเงินได้ และรับรองว่ายังไม่เคยนำใบเสร็จรับเงินนั้นมาเบิกจ่าย แม้พบภายหลังจะไม่นำมาเบิกจ่ายอีก แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ก็ให้ใช้ใบรับรองนั้นเป็นหลักฐานประกอบการขอเบิกเงินได้ ดังนั้น กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้ชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน และนำใบแทนใบเสร็จรับเงินมาเบิกค่าเช่าบ้าน ให้ผู้มีสิทธิดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้นายอำเภอ ทุกอำเภอ ทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายขจร ศรีชวโนทัย)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

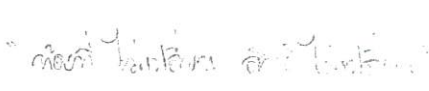
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
กลุ่มงานการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ประสานงาน : น.ส. กิตติกานต์ วุฒิอบดี ๐๙๕๑๕๙๓๓๗

คำถาม	คำตอบ
๙. นายตองหนึ่ง ย้ายมาปฏิบัติราชการที่อำเภอสามชุก และมีบ้านที่อำเภอสามชุก มีภาระผูกพันกับสถาบันการเงิน แต่ไม่ได้อยู่บ้านตนเอง โดยไม่ได้แจ้งเหตุผล แต่มีความประสงค์ที่จะยื่นเรื่องขอรับสิทธิค่าเช่าบ้าน ซึ่งมีสัญญาเช่าจริง อยากทราบว่า นายตองหนึ่งสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ และหากจะทำเรื่องผ่อนชำระกับธนาคารจะใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่	๙. ตามระเบียบข้าราชการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกจะต้องอาศัยอยู่จริงในบ้านหลังที่ใช้สิทธิเบิกภายใต้หลักเกณฑ์ มาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๑๔ หรือ มาตรา ๑๗ แล้วแต่กรณี
๑๐. ข้าราชการนายหนึ่ง ปฏิบัติราชการที่จังหวัดสมุทรปราการ มีบ้านเป็นกรรมสิทธิ์ของตนอยู่ที่กรุงเทพฯ โดยไม่มีภาระหนี้ค้ำชำระกับสถาบันการเงิน แต่ไม่ได้อยู่อาศัยอยู่ที่บ้านเนื่องจากมีปัญหาคอขวดจึงมาเช่าบ้านพักอาศัยอยู่ที่กรุงเทพฯ ข้าราชการนายหนึ่งสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่	๑๐. กรณีดังกล่าว ถ้าข้าราชการนายนั้นเช่าบ้าน และได้พักอาศัยอยู่จริงในบ้านหลังนั้น ก็สามารถนำหลักฐานมาเบิกค่าเช่าบ้านกับทางราชการได้
๑๑. ข้าราชการสาวผู้หนึ่ง มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตาม มาตรา ๗ และได้ใช้สิทธิเบิกมาโดยตลอด ต่อมาได้สมรส และประสงค์จะทำบ้านที่ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน มาประกอบกิจการร้านค้า โดยยังคงใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ อยากทราบว่า กรณีนี้ยังสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหลังดังกล่าวได้หรือไม่	๑๑. กรณีดังกล่าว เมื่อเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตาม มาตรา ๗ หากได้เช่าและอาศัยอยู่จริงในบ้านหลัง ดังกล่าวก็สามารถนำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้
๑๒. ข้าราชการนายหนึ่ง ได้ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านมาตลอด ต่อมาได้ไปกู้เงินเพื่อนำไปซื้อบ้านในพื้นที่เดียวกันกับพื้นที่ที่มีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านโดยไม่ได้ยื่นขอเปลี่ยนแปลงสิทธิกับหน่วยงานต้นสังกัดและระหว่างนี้ ยังคงส่งหลักฐานการเบิกเงินค่าเช่าบ้านหลังเดิม รวมประมาณ ๓ เดือน และพอเข้าเดือนที่สี่ จึงประสงค์จะขอนำหลักฐานการกู้เงินมาเบิกแทนค่าเช่าบ้านหลังเดิม กรณีนี้จะสามารถทำได้หรือไม่ ถ้าได้จะมีสิทธิตั้งแต่เมื่อใด	๑๒. กรณีดังกล่าว จะสามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ โดยสามารถนำมาเบิกได้ตั้งแต่วันที่ได้อาศัยอยู่จริงในบ้านหลังที่ผ่อนชำระเงินกู้

FAQ

คำถาม - คำตอบ “ค่าเช่าบ้านข้าราชการ”

คำถาม	คำตอบ
๑. กรณีได้เลื่อนขึ้นเงินเดือน เดือนเมษายน ๒๕๕๕ โดยมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่ เมษายน ๒๕๕๕ ทำให้ได้รับค่าเช่าบ้านเพิ่มขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านฯ จึงได้สอบถามการเงินของหน่วยงานที่สังกัด เพื่อขอเบิกค่าเช่าบ้านย้อนหลังในส่วนที่มีสิทธิเพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่แจ้งว่าไม่สามารถเบิกค่าเช่าบ้านย้อนหลังเกินปีงบประมาณได้ โดยสามารถให้เบิกย้อนหลังได้ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๕ กรณีเช่นนี้ จะสามารถเบิกค่าเช่าบ้านส่วนที่มีสิทธิเพิ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อไรและมีแนวปฏิบัติอ้างอิงหรือไม่	๑. กรณีดังกล่าวสามารถเบิกค่าเช่าบ้านย้อนหลังได้ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ ดังนั้น กรณีนี้จึงสามารถขอเบิกค่าเช่าบ้านส่วนต่างที่ยังขาดอยู่ได้
๒. กรณีเคยดเบิกค่าเช่าบ้านเนื่องจากย้ายไปอยู่อาศัยบ้านญาติซึ่งไม่ต้องเสียค่าเช่าบ้านเป็นเวลาปีกว่า ต่อมาญาติมีความจำเป็นจึงให้ย้ายออก จึงไปเช่าบ้านอยู่ กรณีนี้ สิทธิจะหมดไปหรือไม่ และจะสามารถขอเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่	๒. หากเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ก็สามารถใช้สิทธิได้และกรณีที่ไม่ได้ใช้สิทธิเบิกก็ไม่ทำให้สิทธินั้นหมดไป
๓. กรณีเบิกค่าเช่าซื้อทุกเดือน เดือนละ ๓,๐๐๐ บาท (เดิมอยู่ระดับ ซี ๗) ต่อมา มีการปรับเงินเดือนเป็นระบบแห่ง อยากทราบว่า ต้องดูจากระเบียบหรือหนังสือเวียนฉบับไหน จึงจะทราบว่าเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นมาถึงระดับที่จะปรับค่าเช่าบ้านจาก ๓,๐๐๐ บาท เป็น ๓,๕๐๐ บาท ในการขอเบิกเพิ่ม	๓. กรณีเป็นข้าราชการพลเรือน ดูบัญชีอัตราค่าเช่าบ้าน หมายเลข ๗ ท้ายพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๖ * <i>สำหรับ กรณีที่อัตราค่าเช่าบ้านเพิ่มขึ้น ตามพรก. ๓๖๓/๒๕๖๑ (ฉบับที่ ๕) พ.ร. ๒๕๖๑</i>
๔. กรณีใช้สิทธิเช่าซื้อบ้านอยู่ ต่อมาหน่วยงานได้มีการสร้างบ้านพักของทางราชการและจัดให้เข้าพัก ในบ้านพักของราชการ สิทธิการเช่าซื้อจะหมดไปหรือไม่	๔. หากเป็นข้าราชการระดับชำนาญการลงมา ส่วนราชการไม่ต้องจัดบ้านพักให้ กรณีจัดบ้านพักให้ก็ถือว่าการจัดไม่ถูกต้อง โดยสามารถเบิกค่าเช่าซื้อต่อได้ แต่กรณีดำรงตำแหน่งชำนาญการพิเศษขึ้นไป ย่อมถูกจัดเข้าบ้านพักได้และไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าซื้อ

คำถาม	คำตอบ
๕. การขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านกรณีมีบ้านเป็นของตนเองโดยมีหนี้ค้ำชำระกับสถาบันการเงิน แต่เอกสารที่นำมาประกอบการเบิกเป็นสัญญาการต่อเติมบ้าน ไม่ใช่สัญญาซื้อขายหรือสร้างบ้าน จะสามารถใช้สิทธิในการขอเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่	๕. กรณีดังกล่าวไม่สามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ เนื่องจากสัญญากู้เพื่อต่อเติมบ้านมิใช่เป็นการชำระราคาบ้านแต่อย่างใด ซึ่งสัญญากู้เพื่อต่อเติมเป็นสัญญาทำขึ้นภายหลังจากมีเคสสถานตามสัญญาแรกอยู่ก่อนแล้ว
๖. กรณีสอบบรรจุรับราชการครู เมื่อปี ๒๕๓๘ โรงเรียนแห่งหนึ่ง ในอำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี และเมื่อปี ๒๕๕๑ ได้สอบบรรจุเป็นรองผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี และได้ใช้สิทธิเช่าซื้อบ้านในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึง ตุลาคม ๒๕๕๕ ต่อมาได้เขียนคำร้องขอย้าย โดยคำสั่งย้ายมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และได้ย้ายมาโรงเรียนแห่งใหม่ในอำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี กรณีเช่นนี้จะมีสิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านได้หรือไม่	๖. กรณีดังกล่าว การเขียนคำร้องขอย้ายอยู่ในท้องที่เดิม (อำเภอหนองแค) ซึ่งเป็นท้องที่ที่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน กรณีนี้ ไม่ทำให้สิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เว้นแต่ โรงเรียนแห่งใหม่ได้จัดบ้านพักให้กับข้าราชการคนดังกล่าว "คิดที่ ไม่โอน สิทธิ"
๗. กรณีเช่าซื้อบ้านโดยการกู้เงินจากสถาบันการเงิน โดยมีผู้กู้ร่วม ๓ คน ได้แก่ ข้าราชการผู้มีสิทธิ บิดา และน้องชาย โดยตัวข้าราชการมีสิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านตามกฎหมายได้เพียงคนเดียวและเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านที่เช่าซื้อเพียงคนเดียว หากข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน จะยังสามารถเบิกได้เต็มตามจำนวนหรือไม่อย่างไร	๗. กรณีบ้านหลังดังกล่าว ข้าราชการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านที่เช่าซื้อเพียงคนเดียว จึงสามารถเบิกค่าเช่าซื้อได้เต็มสัดส่วนของกรรมสิทธิ์ อย่างไรก็ตาม บิดาและน้องชาย ไม่มีความประสงค์ในกรรมสิทธิ์บ้านหลังดังกล่าวจริง โดยเป็นเพียงลูกหนี้ที่อาจถูกบังคับชำระหนี้ร่วมได้เท่านั้น และไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านที่เช่าซื้อดังกล่าว ข้าราชการผู้นั้นสามารถเบิกค่าเช่าซื้อบ้านได้เต็มวงเงินของสัญญาซื้อขาย หรือสัญญากู้เงินอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต่ำกว่า
๘. กรณีที่ข้าราชการได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการให้เช่าบ้านเพื่อพักอาศัยเนื่องจากไม่มีบ้านพักของ ทางราชการจัดให้ ข้าราชการผู้นั้นได้เช่าบ้านในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และได้จัดทำเอกสารขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ซึ่งได้แนบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบสภาพบ้านเช่า ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ อยากทราบว่า คำสั่งดังกล่าวใช้ประกอบการเบิกจ่ายได้หรือไม่ กรณีไม่ได้ควรจะดำเนินการอย่างไร และถ้าได้จะสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ หรือไม่	๘. กรณีดังกล่าวสามารถเบิกจ่ายได้ ตั้งแต่วันที่ ข้าราชการได้เช่าและอาศัยจริงในบ้านหลังดังกล่าว ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คำถาม	คำตอบ
๑๓. กรณีข้าราชการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้าน ต่อมาเกิดปัญหาน้ำท่วมบ้านข้าราชการผู้นั้นไม่ได้ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อกับธนาคาร ยินยอมให้ธนาคารยึดบ้าน โดยกรรมสิทธิ์ของบ้านตกเป็นของธนาคาร จึงได้หาซื้อบ้านหลังใหม่ที่คาดว่าน้ำไม่ท่วมในท้องที่เดียวกัน กรณีนี้ข้าราชการผู้นั้นจะสามารถใช้สิทธิในการเบิกค่าเช่าซื้อบ้านหลังใหม่ได้หรือไม่	๑๓. การเบิกค่าเช่าบ้านกรณีผ่อนชำระเงินกู้เป็นนิติกรรมที่เป็นการกู้ยืมเงินจากธนาคารมาจ่ายให้กับผู้ขายและผู้ซื้อ ย่อมได้กรรมสิทธิ์ในบ้านที่ซื้อขาย เมื่อต่อมาหากปล่อยให้ธนาคารยึดไป ถือเป็นการโอนกรรมสิทธิ์ไปตามมาตรา ๑๗ วรรค ๒ ประกอบมาตรา ๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านจากทางราชการ
๑๔. กรณีข้าราชการผู้นึ่งใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านที่จังหวัดสมุทรปราการ ต่อมาถูกย้ายมารับราชการที่กรุงเทพฯ จึงได้ขายบ้านที่สมุทรปราการ กรณีนี้ข้าราชการผู้นั้นจะสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่	๑๔. กรณีการขายบ้านนอกท้องที่ที่ปฏิบัติราชการประจำ ไม่มีผลทำให้สิทธิเสียไป ดังนั้น เมื่อการรับราชการที่กรุงเทพฯ จึงไม่ติดขัดต้องห้ามใด ๆ ก็ย่อมใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้
๑๕. กรณีข้าราชการเคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านอยู่ในอำเภอหนึ่ง ต่อมาถูกส่งย้ายไปรับราชการอีกอำเภอหนึ่ง ซึ่งมีบ้านพักว่างอยู่ ทางราชการสามารถจัดข้าราชการเข้าบ้านพักได้หรือไม่	๑๕. กรณีดังกล่าว เมื่อข้าราชการผู้นั้นถูกย้ายไปต่างท้องที่ และหน่วยงานมีบ้านพักของทางราชการว่าง ย่อมสามารถจัดข้าราชการที่ย้ายมาเข้าพักอาศัยได้ แม้ข้าราชการผู้นั้นจะเคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านในท้องที่เดิมมาก่อน
๑๖. กรณีข้าราชการผู้นึ่งใช้สิทธิเช่าซื้อบ้านในจังหวัดหนึ่งแล้ว ต่อมาได้ย้ายไปรับราชการอีกจังหวัดหนึ่ง หากต้องการซื้อบ้านในที่แห่งใหม่จะสามารถใช้สิทธิเช่าซื้อบ้านได้หรือไม่	๑๖. กรณีดังกล่าว สามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านหลังใหม่ได้ เพราะเป็นคนละท้องที่กัน จึงไม่นับว่า บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิเป็นบ้านหลักแรกในท้องที่ใหม่
๑๗. กรณี กู้เงินเพื่อซื้อบ้านพร้อมที่ดินจากธนาคารสูงกว่าวงเงินที่ทำตามสัญญาซื้อขายกับสำนักงานที่ดิน กรณีเช่นนี้จะสามารถเบิกจ่ายได้ในวงเงินใด	๑๗. กรณีดังกล่าว สามารถเบิกจ่ายได้ตามวงเงินที่ทำสัญญาซื้อขายกับสำนักงานที่ดินเท่านั้น โดยการใช้สิทธิต้องขอความร่วมมือกับธนาคารให้คำนวณว่า หากมีการกู้ตามวงเงินที่ทำสัญญาซื้อขายจะต้องผ่อนชำระเดือนละเท่าไรมาประกอบการเบิกจ่ายด้วย

๘๕๖๖

ถาม-ตอบ ข้อหาหรือการเบิกค่าเช่าบ้าน

๑. คำถาม

กรณีข้าราชการพักอาศัยอยู่อาคารชุดพักอาศัยข้าราชการฯ ต่อมาส่วนราชการได้แจ้งให้ย้ายออกจากอาคารพักอาศัยข้าราชการฯ เพื่อส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างงานปรับปรุงซ่อมแซมอาคารชุดพักอาศัยข้าราชการฯ ให้แก่บริษัทผู้รับจ้าง ดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาจ้างฯ ข้าราชการดังกล่าวจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาเงินค่าเช่าบ้าน พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อมาข้าราชการได้ทำเรื่องขอเบิกค่าเช่าบ้านโดยนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาขอเบิกค่าเช่าบ้าน เนื่องจากบ้านที่เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้อยู่ต่างท้องที่ที่ปฏิบัติงาน แต่ไม่เคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหลังดังกล่าวมาก่อน จึงขอหารือว่า ข้าราชการเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ตั้งอยู่ต่างท้องที่ที่สำนักงานตั้งอยู่ และการเดินทางไปทำงานที่สำนักงานซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปประจำไม่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้หรือชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้หรือไม่

คำตอบ

พิจารณาตามหลักเกณฑ์มาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดว่า ในกรณีข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้ ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ประกอบมาตรา ๔ “ท้องที่” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือท้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอ..... การที่ข้าราชการดังกล่าวนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านซึ่งมีที่ตั้งอยู่คนละท้องที่กับที่ตั้งของสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำ โดยไม่เคยนำบ้านหลังดังกล่าวยื่นขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ที่บ้านตั้งอยู่มาก่อน ย่อมไม่เป็นตามบทบัญญัติข้างต้น ดังนั้น ข้าราชการดังกล่าว จึงไม่อาจนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านซึ่งตั้งอยู่นอกท้องที่ที่ปฏิบัติราชการประจำมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

๒. คำถาม

ข้าราชการเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยข้าราชการได้ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ตั้งอยู่นอกพื้นที่ที่รับราชการประจำและได้นำเอกสารหลักฐานต่างๆ ยื่นเบิกกับส่วนราชการแล้ว ต่อมาข้าราชการดังกล่าวได้รับคำสั่งให้โยกย้ายไปรับราชการที่ศาลอื่นต่างท้องที่ ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕ แต่หน่วยงานแห่งใหม่มีอาคารชุดพักอาศัยข้าราชการฯ ซึ่งสามารถจัดที่พักให้แก่ข้าราชการรายดังกล่าวเข้าพักได้ ดังนั้น หน่วยงานใดจะเป็นผู้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับเดือนกันยายน ๒๕๖๕ และหากข้าราชการผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน มีความประสงค์ขอเบิกค่าเช่าบ้านโดยนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านเดือนกันยายน ๒๕๖๕ มาเบิกกับหน่วยงานเดิมได้หรือไม่ หากเบิกได้จะเบิกค่าใช้จ่ายในเดือนกันยายนหรือเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ และจะขัดแย้งกับมติคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๒/ว ๕๓๗ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่นๆ หรือไม่

คำตอบ

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ กำหนดให้ค่าเช่าบ้านถือเป็นรายจ่าย เมื่อส่วนราชการได้รับแบบ ๖๐๐๖ และให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับแบบดังกล่าว ส่วนกรณีการโยกย้าย การยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ ให้เป็นไปตามข้อ ๑๘ กำหนดว่า “ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านซึ่งได้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ ไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติ ต่อมาได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในสังกัดเดิม ไม่ว่าจะอยู่ในท้องที่เดียวกันหรือต่างท้องที่หรือได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่โดยไม่เปลี่ยนสำนักเบิกเงินเดือนให้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ พร้อมหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าซื้อ หรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิ ณ สำนักงานเดิมที่สำนักงานใหม่” และข้อ ๑๘ วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่ง หากได้รับอนุมัติในแบบ ๖๐๐๕ ไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้ยื่นแบบ ๖๐๐๖ หรือยื่นไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้รับอนุมัติ ให้ยื่นแบบ ๖๐๐๖ ใหม่ พร้อมทั้งหลักฐานตามวรรคหนึ่งที่สำนักงานใหม่สำหรับแบบ ๖๐๐๕ ที่ได้รับอนุมัติแล้ว ให้สำนักงานเดิมจัดส่งให้สำนักงานใหม่โดยเร็ว” ส่วนการปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๒/ว ๕๓๗ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งกำหนดว่า ตัวปฏิบัติราชการที่ไหนให้เบิกที่นั่น ก็เพื่อป้องกันการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนและให้หน่วยงานปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน แต่การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายย่อมต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบเรื่องนั้น ๆ ที่กำหนดไว้ ดังนั้น ส่วนราชการสามารถพิจารณาและเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ตามพระกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดแนวทางการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการไว้ชัดเจนแล้ว

๓. คำถาม

ข้าราชการเดินทางมารายงานตัวปฏิบัติราชการตามคำสั่งของสำนักงานศาลยุติธรรม โดยทางราชการไม่ได้จัดที่พักให้ ข้าราชการดังกล่าวได้ผ่อนชำระราคาบ้านที่ค้างชำระในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริง และได้ยื่นขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านกรณีผ่อนชำระเงินกู้กับสถาบันการเงินโดยจัดทำสัญญาเงินกู้กับสถาบันการเงิน จำนวน ๒ แห่ง แห่งแรกทำสัญญากู้เงินธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อซื้อขายที่ดิน-อาคาร จำนวน ๓ ฉบับวงเงิน ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท และทำสัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน จำนวนเงิน ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท แห่งที่สองทำสัญญากู้ยืมเงินจากธนาคารออมสิน เป็นเงิน ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยทำการไถ่ถอนจากจำนองเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน ๑,๒๕๒,๘๘๖.๔๔ บาท และมาจำนองเป็นประกันกับธนาคารออมสิน ธนาคารสงเคราะห์ได้รับรองสินเชื่อว่าหากกู้ยืมเงินจากธนาคารฯ จำนวน ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท โดยสัญญาที่ ๑ วงเงินกู้ ๑,๙๒๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระเดือนละ ๑๒,๙๐๐ บาท และสัญญาที่ ๒ วงเงินกู้ ๒๘๐,๐๐๐ บาท ธนาคารฯรับรองว่าผ่อนเดือนละ ๑,๗๐๐ บาท รวมผ่อนชำระเดือนละ ๑๔,๖๐๐ บาท และธนาคารออมสินรับรองสินเชื่อหากกู้เงินจากธนาคารฯ จำนวน ๗๘๗,๕๖๔.๔๒ บาท รับรองสินเชื่อผ่อนเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ศาลได้คำนวณเงินคงเหลือที่สามารถใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้าน โดยสัญญากู้ฉบับแรก ธนาคารอาคารสงเคราะห์จำนวนเงิน ๗๘๗,๕๖๔.๔๒ บาท วิธีการคำนวณ (๒,๒๐๐,๐๐๐ * ๑๐๐ / ๓,๕๐๐,๐๐๐) จะเท่ากับ ๖๒.๘๖% เงินกู้คงเหลือ ๑,๒๕๒,๘๘๖.๔๔ (๖๒.๘๖%)

สัญญาฉบับที่สองธนาคารออมสิน จำนวน ๓๖๒,๒๓๓.๒๓ บาท วิธีการคำนวณ (๗๘๗,๕๖๔.๔๒* ๑๐๐/๓,๕๐๐,๐๐๐ จะเท่ากับ ๒๒.๕๐ %) วิธีการดังกล่าวเป็นแนวทางการคำนวณจำนวนเงินคงเหลือที่สามารถใช้สิทธิเบิกได้ถูกต้องหรือไม่ และถ้าไม่ถูกต้องจะมีวิธีการอย่างไร ข้าราชการดังกล่าวเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่และถ้าเบิกได้จะเบิกในอัตราเดือนละเท่าไร

คำตอบ

ตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๗ (๕) กำหนดว่า “หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้านให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด” ซึ่งกระทรวงการคลังยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณ ประกอบกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗ วรรคสอง กำหนดกรณีที่มีการกู้เงินสูงกว่าราคาบ้าน ข้าราชการผู้ใช้สิทธิจะต้องยื่นหลักฐานที่ธนาคารรับรองวงเงินกู้ตามสัญญาซื้อขายบ้านว่าจะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเท่าใด และข้อ ๒๓ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีการขยายวงเงินกู้หรือขยายระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านให้นำหลักฐานการผ่อนชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามจำนวนเงินกู้และระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรกเท่านั้น” ดังนั้น กรณีการคำนวณเงินคงเหลือที่ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านกระทรวงการคลังยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณการเบิกค่าเช่าบ้านออกมา หากข้าราชการประสงค์จะยื่นหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องให้ธนาคารอาคารสงเคราะห์รับรองว่าหากการกู้เงินตามวงเงิน ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลา ๒๙ ปี (ระยะเวลาที่สุดในสัญญาเงินกู้ทั้งสามฉบับ) จะต้องมีการผ่อนชำระเป็นรายเดือน ๆ ละ จำนวนเท่าใด สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมายื่นเบิกค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินจำนวนเงินตามสิทธิที่ได้รับ

กรณีที่ข้าราชการดังกล่าว ทำสัญญาเงินกู้จากธนาคารออมสินเพื่อไถ่ถอนหนี้จากธนาคารอาคารสงเคราะห์ จำนวน ๓ สัญญา เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการเปลี่ยนสถาบันกู้เงิน พิจารณาตามระเบียบฯ ข้อ ๒๓ กรณีดังกล่าวแม้จะมีการเปลี่ยนสถาบันการเงินจำนวนเงินที่ผ่อนชำระในแต่ละงวดไม่เกินจำนวนเงินงวดตามสัญญาฉบับแรกจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ ข้าราชการดังกล่าว สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ที่จ่ายจริงกับธนาคารออมสิน มาขอเบิกได้เท่าที่จ่ายจริงตามจำนวนเงินที่สถาบันการเงินแห่งแรก (ธนาคารอาคารสงเคราะห์) รับรองวงเงินกู้ตามสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แต่ไม่เกินจำนวนเงินตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมภายในระยะเวลาเท่าที่ยังคงเหลืออยู่จากการกู้เงินจากสถาบันการเงินแห่งแรก

๔. คำถาม

ข้าราชการได้รับคำสั่งย้ายมาปฏิบัติราชการในท้องที่บรรจุรับราชการครั้งแรกโดยก่อนย้ายมาปฏิบัติราชการข้าราชการดังกล่าวได้ดำเนินการโอนบ้านอันเป็นกรรมสิทธิ์ให้แก่บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทำให้ข้าราชการไม่มีบ้านอันเป็นกรรมสิทธิ์ ส่วนราชการแห่งใหม่ไม่ได้จัดที่พักอาศัยให้แก่ข้าราชการดังกล่าว ดังนั้น กรณีที่บุตรซึ่งเป็นผู้รับโอนมรดกบ้านหลังดังกล่าวยังไม่บรรลุนิติภาวะ สิทธิในการขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการจะสมบูรณ์หรือไม่อย่างไร

คำตอบ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้หารือกรณีดังกล่าวไปยังกรมบัญชีกลางและได้รับแจ้งว่าตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ กำหนดอำนาจของบุคคลในการอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านจึงเป็นอำนาจหน้าที่ของบุคคลผู้มีอำนาจอนุมัติในการพิจารณาข้อเท็จจริงตามระเบียบกระทรวงการคลัง ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม การพิจารณาข้อเท็จจริงของสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจึงควรพิจารณาถึงความสุจริตในการทำสัญญาให้ที่ดินพร้อมบ้านดังกล่าวแก่บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ก่อนข้าราชการรายนี้ย้ายมารับราชการในท้องที่กรุงเทพมหานคร ตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ประกอบด้วย

๕. คำถาม

ข้าราชการยื่นหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาขอใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ศาลได้ตรวจเอกสารประกอบการเบิกค่าเช่าบ้านแล้วผู้ขอใช้สิทธิไม่สามารถนำเสนอสัญญาเงินกู้ฉบับแรกและหลักฐานการชำระเพื่อเปลี่ยนสัญญาเงินกู้มาแสดงได้ ซึ่งเอกสารดังกล่าวเป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณาอนุมัติให้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ หากข้าราชการดังกล่าวไม่สามารถนำเสนอสัญญากู้ยืมเงินฉบับแรกและหลักฐานการชำระเงินเพื่อเปลี่ยนแปลงสัญญาเงินกู้มาแสดงได้ จะสามารถนำหนังสืออื่นใช้แทนได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้หารือไปยังกรมบัญชีกลางและได้รับแจ้งว่าหากข้าราชการดังกล่าวประสงค์จะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการโดยวิธีผ่อนชำระราคาบ้านจะต้องยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) พร้อมด้วยสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านและสัญญาซื้อขายที่ดินพร้อมบ้านตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗ และกรณีมีการทำสัญญาเงินกู้ฉบับใหม่เพื่อขยายวงเงินและระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการได้ไม่เกินวงเงินและระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรก ตามข้อ ๒๓ ของระเบียบฯ ดังนั้น กรณีของข้าราชการดังกล่าวจะต้องยื่นสัญญาเงินกู้ฉบับแรก รวมถึงสัญญาเงินกู้ฉบับที่มีการขยายวงเงินและระยะเวลาการผ่อนชำระมายื่นประกอบการเบิกค่าเช่าบ้านจึงจะสามารถเบิกค่าเช่าบ้านได้ ทั้งนี้ หากมีการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการไปโดยไม่ถูกต้องให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

๖. คำถาม

ข้าราชการได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านโดยนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ซึ่งเป็นท้องที่เดียวกับที่ปฏิบัติราชการ ต่อมาศาลได้ย้ายที่ทำการแห่งใหม่ ซึ่งต่างท้องที่กับที่ทำการแห่งเดิม และได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านมาโดยตลอด ต่อมาคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม มีมติเห็นชอบกำหนดให้อาคารที่พักซึ่งตั้งอยู่ที่ศาลแห่งใหม่ให้เป็นที่พักของข้าราชการในศาล โดยเฉพาะศาลเดียว จึงขอหารือว่าส่วนราชการต้องจัดให้ข้าราชการดังกล่าวเข้าพักอาศัยหรือไม่ และหากข้าราชการดังกล่าวไม่ประสงค์เข้าอยู่ที่พักอาศัยจะขอนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

คำตอบ

กรณีดังกล่าว ข้าราชการได้ใช้สิทธิผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ตั้งอยู่ในท้องที่เดียวกับท้องที่ที่ปฏิบัติราชการ ต่อมาศาลได้ย้ายที่ทำการแห่งใหม่ซึ่งต่างท้องที่กับที่ทำการแห่งเดิม และคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีมติเห็นชอบกำหนดให้อาคารที่พักซึ่งตั้งอยู่ที่ศาลแห่งใหม่ ให้เป็นที่พักของข้าราชการในศาลโดยเฉพาะ ส่งผลให้สถานที่ทำการศาลและบ้านพักของข้าราชการดังกล่าวไม่ได้อยู่ในท้องที่เดียวกัน กรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายหลังที่ข้าราชการดังกล่าวได้รับอนุมัติให้ใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน จากทางราชการในท้องที่นั้นก่อนถูกจัด ที่พัก ดังนั้น ศาลจึงไม่ต้องจัดให้ข้าราชการดังกล่าวเข้าพัก ในอาคารชุดพักดังกล่าว ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยอาคารที่พักของ ศาลยุติธรรมในส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ ทั้งนี้การอนุมัติต้องเป็นไปตาม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๕

๗. คำถาม

ข้าราชการเดิมเคยใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านโดยนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในท้องที่ที่ปฏิบัติราชการ และต่อมาได้ย้ายไปปฏิบัติราชการที่ศาลแห่งใหม่ และได้ใช้สิทธินำหลักฐาน การผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการในท้องที่เดิมมาโดยตลอด ต่อมาศาลได้ย้ายที่ทำการแห่งใหม่ และคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีมติเห็นชอบกำหนดให้ อาคารที่พักซึ่งตั้งอยู่ที่ศาลแห่งใหม่ให้เป็นที่พักของข้าราชการในศาลโดยเฉพาะศาลเดียว ดังนั้น ศาลต้องจัดให้ข้าราชการดังกล่าวเข้าพักอาศัยหรือไม่ หากจัดให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับ ค่าเช่าบ้านและผู้ที่ไม่ได้สิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเข้าพักแล้วยังคงมีบ้านพักเหลืออีกจำเป็นต้องจัดให้ ข้าราชการดังกล่าวเข้าพักอาศัยหรือไม่ หากข้าราชการดังกล่าวไม่ประสงค์เข้าอยู่ที่พักอาศัยและ ขอนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

คำตอบ

กรณีดังกล่าวศาลต้องจัดให้ข้าราชการรายอื่นเข้าพักอาศัยก่อนหากยังที่พักรว่างให้จัดข้าราชการ ดังกล่าวเข้าพัก ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยอาคารที่พักของศาลยุติธรรม ในส่วนภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑/๖ ทั้งนี้หากจัดแล้วข้าราชการดังกล่าว ไม่เข้า พักถือว่าสละสิทธิการเข้าพักและไม่สามารถใช้สิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน มาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้

๘. คำถาม

ข้าราชการยื่นคำขอรับค่าเช่าบ้าน กรณีกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน โดยได้ยื่นสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและรับจ้างก่อสร้างอาคารเป็นหลักฐานประกอบตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๗ วรรคสอง ซึ่งข้อตกลงในสัญญาดังกล่าว ข้อ ๓ ระบุว่า ผู้จะซื้อได้ตกลงว่าจ้างให้ผู้จะขายดำเนินการก่อสร้างอาคารบนที่ดินแปลงดังกล่าว จึงขอหารือว่า สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและรับจ้างก่อสร้างอาคารซึ่งมีข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นเป็นสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านที่มีผลสมบูรณ์ใช้บังคับได้ตามกฎหมายและสามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบในการยื่นขอรับค่าเช่าบ้านข้าราชการ ได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ

สำนักงานศาลได้หารือกรณีดังกล่าวไปยังกรมบัญชีกลาง และได้รับแจ้งว่า สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและรับจ้างก่อสร้างอาคารไม่ถือเป็นเอกสารสำคัญที่ระบุราคาที่ดินและบ้าน เนื่องจากราคาที่ดินพร้อมบ้านจะต้องพิจารณาราคาตามที่ปรากฏในสัญญาซื้อขายที่จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เพราะหากการทำสัญญาซื้อขายโดยไม่ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีผลทำให้สัญญาดังกล่าวตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๖ และกรณีที่มีการปลูกสร้างบ้านแยกต่างหากจากสัญญาซื้อขายที่ดินจะต้องพิจารณาจากสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านเพื่อให้ทราบถึงราคาบ้าน ดังนั้น กรณีของข้าราชการดังกล่าวจึงไม่สามารถใช้สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินและรับจ้างก่อสร้างอาคารเป็นหลักฐานประกอบในการยื่นขอรับค่าเช่าบ้านได้ ทั้งนี้ หากข้าราชการดังกล่าวประสงค์จะเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจะต้องนำสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านหรือหนังสือรับรองจากผู้รับจ้างก่อสร้างบ้านที่มีข้อความลักษณะเดียวกันกับสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้านมาใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกค่าเช่าบ้าน พร้อมหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตามระเบียบ จึงจะสามารถใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้

๙. คำถาม

ข้าราชการประสงค์ขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ กรณีเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้ซึ่งข้าราชการดังกล่าวย้ายมาดำรงตำแหน่งโดยมิได้แจ้งความประสงค์ขอเข้าพักอาศัยในอาคารที่พักข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งข้าราชการดังกล่าวได้อาศัยอยู่บ้านพักของบิดาและมารดาของตน ต่อมาได้ยื่นขออนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน โดยประสงค์จะใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเนื่องจากปัจจุบันได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักของตนเอง และจากการประชุมคณะกรรมการจัดสรรอาคารที่พักของศาลยุติธรรมปรากฏว่าห้องพักเต็ม ข้าราชการดังกล่าวมิได้ยื่นความประสงค์ขอเข้าพักอาศัยในอาคารที่พักฯ ตั้งแต่ครั้งแรกที่ย้ายมาดำรงตำแหน่ง ข้าราชการดังกล่าวจะมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

คำตอบ

ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยอาคารที่พักของศาลยุติธรรมในส่วนของภูมิภาค พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้ คณะกรรมการจัดสรรอาคารที่พักเป็นผู้มีอำนาจจัดที่พัก แต่ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดลำดับการเข้าพักของผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไว้ จึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการจัดสรรอาคารที่พักที่จะกำหนดแนวทางหรือหลักเกณฑ์ในการจัดข้าราชการผู้มีสิทธิเข้าพักอาศัย ดังนั้น จากกรณีดังกล่าวหากคณะกรรมการพิจารณาจากข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานต่างๆ ประกอบแล้ว และเชื่อว่าข้าราชการดังกล่าวไม่ได้มีพฤติการณ์ในการที่จะ

หลีกเลี่ยงการเข้าพักอาศัย อีกทั้ง ไม่มีห้องพักวางและมีได้มีการจัดสรรให้ผู้ที่ไม่มียสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน
เข้าพักอาศัยในอาคารที่พัก ข้าราชการดังกล่าวย่อมสามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระ
ราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ตามสิทธิ ทั้งนี้ การเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการต้องเป็นไปตาม
ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำเนา

○ คำแถลงการณ์

(ด. ๒๕)

คดีหมายเลขดำที่ อร. ๓๕๒/๒๕๖๐

ศาลปกครองสูงสุด

คำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี (อุทธรณ์คำพิพากษา)

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

วันที่ ๑๐ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ผู้ฟ้องคดี นายวัชรพงษ์ วิกุลปาร์ทิศ

ผู้ถูกฟ้องคดี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร

ผู้อุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๑๑๔/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๗/๑/๒๕๖๐ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น)

เสนอต่อ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด องค์คณะที่ ๓

ตุลาการผู้แถลงคดี (นายอภิรัฐ ปานเทพอินทร์) ได้พิจารณาสำนวนคดีนี้พร้อมทั้งบันทึกของตุลาการเจ้าของสำนวนแล้ว ขอเสนอคำแถลงการณ์ต่อองค์คณะเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องโดยสรุปว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ๑ สำนักงานสหกรณ์อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ต่อมา เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ย้ายมาดำรงตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการจากผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อผ่อนชำระเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของคู่สมรสตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้นมา จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และได้ขอเบิกเพิ่มตามอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้นเป็นเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕๖ เดือน รวมเป็นเงิน

๑๙๓,๐๐๐ บาท แต่ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้จ่ายค่าเช่าบ้านเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อขอทราบสาเหตุของการงดเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๗ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า สาเหตุที่ไม่ได้ เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านในเดือนดังกล่าว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งแบบขอเบิกค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เสนอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติเพื่อเบิกจ่ายเงินให้ตามสิทธิ และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีส่งเงินค่าเช่าบ้าน ที่ได้รับไปแล้ว ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๓,๐๐๐ บาท คืนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี โดยอ้างว่า การที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำนิติกรรม ซื้อที่ดินและบ้านก่อนจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดี กรรมสิทธิในทรัพย์สินที่ซื้อขายโอน ไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ขณะทำสัญญาต่อกันตามมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ แม้ต่อมา ผู้ฟ้องคดีและคู่สมรสจะได้จดทะเบียนสมรสในภายหลัง แต่กรรมสิทธิในที่ดิน และบ้านที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อไว้ก่อนสมรสย่อมเป็นส่วนหนึ่งของคู่สมรส ของผู้ฟ้องคดีเพียงฝ่ายเดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระราคาบ้าน ที่มีชื่อคู่สมรสมาใช้เป็นหลักฐานเพื่อเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมี หนังสือ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๑๔๗๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ว่า ให้ยืนตามคำสั่งเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกการเพิกถอนสิทธิ การเบิกเงินค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี และให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ

๒. ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า สัญญากู้ยืมเงิน ฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเพื่อใช้เบิกค่าเช่าบ้าน เป็นสัญญาที่สร้างขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ระหว่าง นางสาวณิชภัทร ทองชุม กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อกู้ยืมเงินไปซื้อบ้านและที่ดิน และในวันเดียวกันนั้น นางสาวณิชภัทรได้ขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเพื่อซื้อที่ดินตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นที่ตั้งของบ้านเลขที่ ๑๘ จากนางคันสนีย์ พันธุ์ออน กรรมสิทธิในบ้านและที่ดินดังกล่าวจึงตกเป็นของนางสาวณิชภัทรนับแต่วันที่ได้มีการ ทำสัญญาซื้อขายและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อปรากฏว่า ภายหลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทรในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ตามใบสำคัญการสมรสของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองมุกดาหาร เลขทะเบียนที่ ๑๒๖/๓๖๘๔๒ กรณีจึงเป็นการสมรสตามนัยมาตรา ๑๔๕๗ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อนางสาวนิชาภัทรได้บ้านและที่ดินมาก่อนการจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดี ทรัพย์สินดังกล่าวจึงตกเป็นสินส่วนตัวของนางสาวนิชาภัทร ตามนัยมาตรา ๑๔๗๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือไม่ได้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นสินสมรส ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เนื่องจากมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรส ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้เข้าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าว ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และแม้ว่าจะปรากฏชื่อนางสาวนิชาภัทรแต่เพียงผู้เดียวในสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านตามข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ตาม แต่มิใช่กรณีการกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านในระหว่างสมรส ทั้งยังมีใช้เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเข้าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับนางสาวนิชาภัทร และมีกรรมสิทธิ์รวมในโฉนดที่ดินและบ้านหลังดังกล่าวร่วมกับนางสาวนิชาภัทรที่จะมีผลให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนของกรรมสิทธิ์ที่มีในทรัพย์สินดังกล่าวและสามารถนำหลักฐานนั้นมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ตามนัยมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เช่นกัน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยสหกรณ์จังหวัดมุกดาหารมีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๖๘/๒๕๓๐ ที่วินิจฉัยว่า กรณีที่มีข้อเท็จจริงเดียวกับผู้ฟ้องคดีให้ถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน นั้น เป็นการวินิจฉัยกรณีปัญหาข้อพิพาทระหว่างคู่สมรสที่มีได้จดทะเบียนสมรสกันเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินที่ร่วมกันซื้อมา จึงนำมาใช้อ้างได้ระหว่างคู่สมรสที่เป็นคู่ความในคดีเท่านั้น พิพากษายกฟ้อง

๓. ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด โดยสรุปความได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้กำหนดคุณสมบัติต้องห้ามไว้ชัดเจนแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติตามที่กำหนด และไม่มีคุณสมบัติ

ต้องห้ามตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแต่อย่างใด เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐานการผ่อนชำระเคสสถานซึ่งเป็นหลักฐานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสที่ยังมีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินมาเป็นหลักฐานในการใช้สิทธิและได้อาศัยอยู่ในเคสสถานแห่งนั้นจริง จึงถือเป็นผู้มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจกระทรวงการคลังกำหนดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน โดยอ้างอิงระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๑ ได้ เนื่องจากระเบียบดังกล่าวเป็นเพียงระเบียบเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินเท่านั้น กรมบัญชีกลางและผู้ถูกฟ้องคดีต้องพิจารณาในขณะที่ผู้ฟ้องคดีขอใช้สิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน หากปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ย่อมไม่อาจนำเหตุผลอื่นมาเป็นเหตุตัดสิทธิของผู้อุทธรณ์ได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีส่งรับการเบิกค่าเช่าบ้านและเรียกเงินคืนจากผู้ฟ้องคดีโดยอ้างความเห็นของกรมบัญชีกลาง จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีและครอบครัวได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ซึ่งเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ฟ้องเรียกทรัพย์สินจากผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ต่อศาลจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งการกระทำดังกล่าวไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เนื่องจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคำสั่งทางปกครอง การเรียกเงินคืนจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ตามมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งกรมบัญชีกลางได้แจ้งให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบแล้วตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว๑๒๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐๕๔๘๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้แจ้งให้จังหวัดมุกดาหารทราบและดำเนินการแล้ว ตามหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๓/๑๙๗/๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาคลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการต่อไป

๔. ตุลาการผู้แถลงคดีได้ตรวจพิจารณาคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คำอุทธรณ์ คำแก้อุทธรณ์ รวมทั้ง เอกสารอื่น ๆ ในสำนวนคดี และได้พิจารณาบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว ตุลาการผู้แถลงคดีรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ๑ สำนักงานสหกรณ์อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี โดยได้ย้ายมาสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ก่อนหน้านั้น ผู้ฟ้องคดี ได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทร ทองชุม ตามใบสำคัญการสมรส เลขทะเบียน ที่ ๑๒๖/๓๖๘๔๒ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิในการเบิกเงิน ค่ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่ ๖/๕๔ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยขอเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ในอัตรา เดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้นมา จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และได้ขอเบิกเพิ่มตามอัตรา เงินเดือนที่สูงขึ้นเป็นเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่ ๒/๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ และได้รับอนุมัติ ให้เบิกเงินดังกล่าวตลอดมา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ที่ ๔๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดี ซึ่งได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทร ทองชุม เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้นำสัญญากู้เงินของนางสาวนิชาภัทรกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อที่ดิน พร้อมบ้านเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นสัญญากู้เงินก่อนจดทะเบียนสมรส มาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเพื่อผ่อนชำระเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ต่อมา เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ คู่สมรสได้ทำสัญญากู้เงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อไถ่ถอนที่ดินพร้อมบ้านหลังดังกล่าว และผู้ฟ้องคดีได้นำใบเสร็จรับเงินของธนาคาร อาคารสงเคราะห์มาเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี จึงมีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๐/๕๕๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือ การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี พร้อมกับระงับการเบิกจ่ายไว้ก่อน ซึ่งกรมส่งเสริม สหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๓/๑๒๕๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หรือต่อไป ยังกรมบัญชีกลาง และกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐๕๔๘๖ ลงวันที่ ๑๑

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ตอบข้อหาหรือว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายไว้ก่อนสมรส ถือว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสของเพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวที่มีชื่อคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านจากราชการได้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติให้นำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ มาเบิกค่าเช่าบ้าน จึงเป็นการอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องระงับการเบิกจ่ายและเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืน กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงมีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๓/๑๙๗๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ แจ้งผลการหารือกรมบัญชีกลางดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้เบิกจ่ายไปตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ รวมเป็นเงิน ๑๙๓,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านต่อผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๐๑๐/๑๔๗๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่เป็นชื่อคู่สมรสมาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากราชการได้ จึงยืนตามคำสั่งเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกการเพิกถอนสิทธิการเบิกเงินค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี และให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ ซึ่งต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นจึงนำคดีมายื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

๕. ตุลาการผู้แถลงคดีเห็นว่า คดีนี้มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลในการวินิจฉัยในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ประเด็นเกี่ยวกับอำนาจศาลและเงื่อนไขในการอุทธรณ์

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด ตามมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษา ตามมาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง

แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ประกอบกับเป็นคำอุทธรณ์ที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามข้อ ๑๐๑ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ ศาลปกครองสูงสุดจึงมีอำนาจรับคดีนี้ไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งได้

(๒) ประเด็นที่เป็นเนื้อหาของอุทธรณ์

คดีมีประเด็นวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ ผู้ที่ (๑) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้อยู่แล้ว (๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน (๓) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ (๔) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลาย หรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้ (๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว ... จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้กำหนดให้ข้าราชการที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๗ โดยสมบูรณ์แล้ว และได้เช่าซื้อบ้านหรือผ่อนชำระ

เงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระในท้องที่ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ และได้อาศัยอยู่จริงในบ้านที่เช่าซื้อหรือบ้านที่ผ่อนชำระเงินกู้ ให้มีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ ซึ่งการกำหนดให้ข้าราชการมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๑๗ ดังกล่าวเป็นการขยายสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๗ โดยขยายรวมไปถึงการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระด้วย ทำให้ข้าราชการที่ประสงค์จะมีบ้านเป็นของตนเองโดยการเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน สามารถเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อนำไปชำระค่าเช่าซื้อหรือชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวบางส่วนได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการที่ต้องการจะสนับสนุนให้ข้าราชการได้มีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเอง และทำให้ทางราชการบริหารค่าเช่าบ้านข้าราชการที่ต้องจ่ายให้แก่ข้าราชการผู้นั้นอย่างมีกำหนดระยะเวลาตามระยะของการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน

เมื่อคดีนี้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ๑ สำนักงานสหกรณ์อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี โดยได้ย้ายมาสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทร ทองชุม ตามใบสำคัญการสมรส เลขทะเบียนที่ ๑๒๖/๓๖๘๔๒ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่ ๖/๕๔ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยนำสัญญากู้เงิน ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ มีชื่อนางสาวนิชาภัทร ทองชุม เป็นคู่สัญญาฝ่ายผู้กู้ กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขามุกดาหาร ผู้ให้กู้ ซึ่งเป็นสัญญากู้เงินก่อนจดทะเบียนสมรสมาใช้ประกอบคำขอรับค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี โดยขอเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้นมา จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และได้ขอเบิกเพิ่มตามอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้นเป็นเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่ ๒/๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ และได้รับอนุมัติให้เบิกเงินดังกล่าวตลอดมา แต่หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่ง ที่ ๔๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทร ทองชุม เมื่อวันที่ ๑

มีนาคม ๒๕๕๐ ได้นำสัญญากู้เงินของนางสาวนิชาภัทรกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้านเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นสัญญากู้เงินก่อนจดทะเบียนสมรสมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเพื่อผ่อนชำระเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ต่อมา เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ คู่สมรสได้ทำสัญญากู้เงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อไถ่ถอนที่ดินพร้อมบ้านหลังดังกล่าว และผู้ฟ้องคดีได้นำไปเสร็จรับเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์มาเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ เห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๕๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี พร้อมกับรับการเบิกจ่ายไว้ก่อน ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๓/๑๒๕๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ หรือต่อไปยังกรมบัญชีกลาง และหลังจากกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวแล้ว ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐๕๔๙๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ส่งรับสิทธิการขอรับค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี พร้อมกับแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ผู้ฟ้องคดีได้รับไปตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ จำนวน ๕๖ เดือน เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๙๓,๐๐๐ บาท โดยให้เหตุผลว่า คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินและบ้านที่ผู้ฟ้องคดีใช้สิทธิเบิกจ่ายค่าผ่อนชำระเงินกู้ก่อนที่จะจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดี กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ซื้อขายย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่วันที่เมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายต่อกัน ตามมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสเพียงผู้เดียว ตามมาตรา ๑๔๗๑ (๑) แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวที่มีชื่อคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งตามหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ มีผลเป็นการเพิกถอนสิทธิการเบิกเงินค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี จากข้อเท็จจริงดังกล่าว เห็นว่า การที่นางสาวนิชาภัทรได้ไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมการซื้อที่ดินเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ปรากฏตามโฉนดที่ดิน เลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เนื้อที่ประมาณ ๑๓๑ ตารางวา ซึ่งเป็นที่ตั้งของบ้านเลขที่ ๑๘ จาก นางคันสนีย์ พันธุ์อ่อน กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินดังกล่าวจึงตกเป็นของนางสาวนิชาภัทร นับแต่วันที่ได้นำ

ทำสัญญาซื้อขายและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และในวันเดียวกัน นางสาวนิชาภัทรได้ทำสัญญากู้เงิน จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท จากธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขามุกดาหาร โดยมีที่ดินตามโฉนดที่ดินดังกล่าวพร้อมสิ่งปลูกสร้างจำนองไว้เป็นหลักประกัน และมีการจดทะเบียนจำนองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว จึงเป็นกรณีที่นางสาวนิชาภัทรก่อหนี้โดยนำเอาที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของตนเองไปเป็นหลักประกันการกู้เงิน และหลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทร ตามใบสำคัญการสมรสของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองมุกดาหาร เลขทะเบียนที่ ๑๒๖/๓๖๘๔๒ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ทรัพย์สินดังกล่าวจึงเป็นสินส่วนตัวของนางสาวนิชาภัทรตามมาตรา ๑๔๗๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ อีกทั้งยังมิใช่เป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวร่วมกับนางสาวนิชาภัทร ที่จะส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว และสามารถนำหลักฐานนั้นมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อได้พิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๔ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า สินสมรสได้แก่ทรัพย์สิน (๑) ที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส ... (๓) ที่เป็นดอกผลของสินส่วนตัว และมาตรา ๑๔๘๐ บัญญัติว่า หนี้ที่สามีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่สามีหรือภริยาก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรสดังต่อไปนี้ (๑) หนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดูตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก่สภาพ ... ประกอบกับมาตรา ๑๔๖๑ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า สามีภริยาต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถและฐานะของตน แล้ว จะเห็นได้ว่า แม้บ้านและที่ดินดังกล่าวจะเป็นสินส่วนตัวของนางสาวนิชาภัทร ภริยาของผู้ฟ้องคดี ก็ตาม แต่ก็เห็นได้ว่า ภายหลังจากผู้ฟ้องคดีและนางสาวนิชาภัทรได้จดทะเบียนสมรสกันแล้ว บุคคลทั้งสองย่อมมีหน้าที่ต้องอุปการะเลี้ยงดูซึ่งกันและกันตามกฎหมาย โดยรายได้ของคู่สมรสที่ได้มาในระหว่างสมรสรวมถึงดอกผลของสินส่วนตัวย่อมเป็นสินสมรสของผู้ฟ้องคดีและนางสาวนิชาภัทร และในขณะเดียวกัน หนี้เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวย่อมเป็นหนี้ร่วมของผู้ฟ้องคดีและนางสาวนิชาภัทรเช่นเดียวกัน เนื่องจากเป็น

หนี้ที่มีหรือภริยาก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส จึงเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีย่อมมีหน้าที่ช่วยเหลือ
คู่สมรสในการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาที่ดินพร้อมบ้านดังกล่าวในระหว่างสมรสด้วย
เนื่องจากเป็นหนี้ที่เกี่ยวกับการจัดการบ้านเรือน การอุปการะเลี้ยงดูกันของบุคคล
ในครอบครัวตามควรแก่สภาพ ซึ่งเมื่อได้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วย
ค่าเช่าบ้านข้าราชการที่ต้องการจะสนับสนุนให้ข้าราชการได้มีบ้านอยู่อาศัยเป็นของตนเอง
และทำให้ทางราชการรับภาระค่าเช่าบ้านข้าราชการที่ต้องจ่ายให้แก่ข้าราชการผู้นั้น
อย่างมีกำหนดระยะเวลาตามระยะของการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระ
ราคามัน ซึ่งการกำหนดให้ข้าราชการมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ
เงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๑๗ ดังกล่าว เป็นการขยายสิทธิในการเบิก
ค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๗ โดยขยายรวมไปถึงการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้
เพื่อชำระราคามันที่ค้างชำระด้วย ทำให้ข้าราชการที่ประสงค์จะมีบ้านเป็นของตนเอง
โดยการเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคามัน สามารถเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการเพื่อนำไป
ชำระค่าเช่าซื้อหรือชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวบางส่วนได้ และโดยที่มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมีสิทธิ
ได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระ
ราคามันที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัย
อยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ
เงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตรา
ค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) ตนเอง หรือ
คู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคามันในท้องที่นั้น
จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น ... โดยมีได้มีถ้อยคำใดที่แสดงให้เห็นว่าต้องเป็น
การเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคามันที่ค้างชำระในระหว่างสมรสเท่านั้น
ซึ่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้บัญญัติเงื่อนไขไว้แต่เพียงว่า ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการ
ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคามันในท้องที่นั้น เท่านั้น การที่
ผู้ถูกฟ้องคดีนำระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการ
เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๑ ที่กำหนดให้ข้าราชการผู้มีสิทธิ
ได้รับค่าเช่าบ้าน แต่คู่สมรสได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน หรือกู้เงินเพื่อชำระราคามันในระหว่าง
สมรสและปรากฏชื่อคู่สมรสแต่เพียงผู้เดียวในสัญญา มาพิจารณาแล้วแปลความไม่สอดคล้อง
กับเจตนารมณ์ของกฎหมายตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริง

ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ดังกล่าว เป็นไปตามคำร้องของผู้ฟ้องคดีเอง ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ดังกล่าว ส่วนบ้านพร้อมที่ดินซึ่งเป็นเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของนางสาวนิชาภัทร คู่สมรสของผู้ฟ้องคดี ในขณะนั้น นางสาวนิชาภัทรยังมีหนี้ค้างชำระที่ยังต้องผ่อนชำระหนี้เงินกู้ที่นำมาซื้อเคหสถานดังกล่าวกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ให้กู้ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินอยู่ กรณีจึงไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีกลายเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แล้ว ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธินำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ของนางสาวนิชาภัทร คู่สมรสของผู้ฟ้องคดี ที่ได้ทำการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น ซึ่งเป็นบ้านหลังแรก มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในประเด็นนี้จึงรับฟังได้ และเมื่อได้วินิจฉัยไว้เช่นนี้แล้ว กรณีจึงไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นในอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีอีก เนื่องจากไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง นั้น ตุลาการผู้แถลงคดีไม่เห็นพ้องด้วย

๖. โดยสรุป ตุลาการผู้แถลงคดีเห็นว่า คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดควรมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการของผู้ฟ้องคดีและให้ดำเนินการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการของผู้ฟ้องคดีตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ตามสิทธิของผู้ฟ้องคดี

(นายอภิรัฐ ปานเทพอินทร์)

ตุลาการผู้แถลงคดี

สำเนาถูกต้อง

นางสาว พัทธนา

(นางอาริณี ทัพมงคล)

ผู้อำนวยการคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

อ่านเมื่อวันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๕๖๔

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อร. ๓๕๒/๒๕๖๐

คดีหมายเลขแดงที่ อร. ๙๐/๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๔ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { นายวัชรพงษ์ วิกุลปาร์ทศกร ผู้ฟ้องคดี
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น คดีหมายเลขดำที่ ๑๑๔/๒๕๕๙ หมายเลขแดงที่ ๗๑/๒๕๖๐

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรก ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ๑ สำนักงานสหกรณ์อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔ ต่อมา ได้รับคำสั่งให้รับราชการตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อผ่อนชำระเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของคู่สมรส ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้นมาจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และได้ขอเบิกเพิ่มตามอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้นเป็นขอเบิกเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔

/ถึงเดือน...

ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ จำนวน ๕๖ เดือน รวมเป็นเงิน ๑๙๓,๐๐๐ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ตั้งจ่ายค่าเช่าบ้านเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อขอทราบสาเหตุของการงดเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านประจำเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ มห ๐๐๑๐/๕๗ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าสาเหตุที่ไม่ได้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านในเดือนดังกล่าว เนื่องจากผู้ฟ้องคดีไม่ได้ส่งแบบขอเบิกค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) เสนอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติเพื่อเบิกจ่ายเงินให้ตามสิทธิ และต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ มห ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีส่งเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปแล้วตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ รวมเป็นเงิน ๑๙๓,๐๐๐ บาท คืนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี โดยอ้างว่า การที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำนิติกรรมซื้อที่ดินและบ้านก่อนจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดี กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ซื้อขายโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ขณะทำสัญญาต่อกันตามมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้ต่อมา ผู้ฟ้องคดีและคู่สมรสจะได้จดทะเบียนสมรสในภายหลัง แต่กรรมสิทธิ์ในที่ดินและบ้านที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อไว้ก่อนสมรสย่อมเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสของผู้ฟ้องคดีเพียงฝ่ายเดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระราคาบ้านที่มีชื่อคู่สมรสมาใช้เป็นหลักฐานเพื่อเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีสมรสกับนางสาวณิชาภัทร หรือปิยะนุช ทองชุม เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๙ และได้ร่วมกันซื้อบ้านและผ่อนชำระเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ โดยได้จดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ บ้านหลังดังกล่าวจึงเป็นสินสมรส เนื่องจากยังผ่อนชำระอยู่ระหว่างสมรส ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๑๔๗๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ว่าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ เพื่อชำระราคาบ้านที่เป็นชื่อคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ จึงยืนตามคำสั่งเดิม และให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการส่งคืนเงินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกการเพิกถอนสิทธิการเบิกเงินค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี และให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า เดิมผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ต่อมาได้ใช้สิทธิในการเบิกค่าเช่าซื้อกับทางราชการ โดยนำสัญญากู้เงินซื้อที่ดินพร้อมบ้านเป็นที่อยู่อาศัยของตนเองและครอบครัว ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ของนางสาวณิชากัทร หรือปิยะนุช ทองชุม ที่ทำไว้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นสัญญากู้ยืมเงินที่จัดทำขึ้นก่อนที่นางสาวณิชากัทรจะจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดี โดยจดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้นำสัญญากู้ยืมเงินของนางสาวณิชากัทรดังกล่าวไปเป็นหลักฐานในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท และขอเบิกเพิ่มเป็นเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ต่อมา เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ นางสาวณิชากัทร ได้ทำสัญญากู้เงินกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อไถ่ถอนการจำนองที่ดินพร้อมบ้านจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โดยผู้ฟ้องคดีได้นำใบเสร็จรับเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์มาเป็นหลักฐานเพื่อขอเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยมีได้ทำคำขอเปลี่ยนแปลงแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ใหม่แต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ต่อมา คณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้เสนอความเห็นให้ทบทุนการใช้สิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี โดยเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีนำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้านก่อนจดทะเบียนสมรสไปเป็นหลักฐานในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้านอันเป็นการขัดกับข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือหารือกรณีดังกล่าวไปยังกรมส่งเสริมสหกรณ์พร้อมทั้งระงับการเบิกจ่ายไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับการตอบข้อหารือ ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้หารือไปยังกรมบัญชีกลางและได้รับแจ้งจากกรมบัญชีกลางว่าการที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีทำนิติกรรมซื้อขายที่ดินเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ซื้อขายย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ขณะเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายต่อกันตามมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้ต่อมาผู้ฟ้องคดีและคู่สมรสจะได้จดทะเบียนสมรสในภายหลัง แต่ที่ดินและบ้านที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายไว้ก่อนสมรสย่อมถือได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสเพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวที่มีชื่อ

/คู่สมรส...

คู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีส่งคืนเงินค่าเช่าบ้าน รวม ๕๖ เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๓,๐๐๐ บาท แก่ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีโต้แย้งว่า การซื้อบ้านหลังดังกล่าวร่วมกับนางนิชาภัทร แม้จะจดทะเบียนสมรสกันในภายหลังแต่ย่อมถือได้ว่าเป็นบ้านหลังดังกล่าวเป็นสินสมรส ผู้ถูกฟ้องคดีเห็นว่า การสมรสตามกฎหมายจะมีได้เฉพาะเมื่อได้จดทะเบียนสมรสตามมาตรา ๑๔๕๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เท่านั้น ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีและนางนิชาภัทรเพียงแต่อยู่ร่วมกันโดยยังมิได้จดทะเบียนสมรสจึงมิใช่การสมรสตามกฎหมาย และแม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะร่วมผ่อนชำระราคาในทรัพย์สินดังกล่าวก็ตามแต่ไม่เป็นเหตุให้กล่าวอ้างได้ว่าเป็นสินสมรสได้

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการในตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้านต่อผู้ถูกฟ้องคดี โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้กู้ยืมเงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ตามสัญญากู้ยืมเงินฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เพื่อซื้อบ้านเลขที่ ๑๘ ซอยรัฐประชา ถนนเมืองใหม่ ตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร และได้แนบหลักฐานดังกล่าวประกอบคำขอ โดยได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ตลอดมา เมื่อพิจารณาสัญญากู้ยืมเงินฉบับที่ผู้ฟ้องคดีอ้างเพื่อใช้เบิกค่าเช่าบ้านแล้ว เห็นได้ว่า เป็นสัญญาที่สร้างขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ระหว่าง นางสาวนิชาภัทร ทองชุม กับ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อกู้ยืมเงินไปซื้อบ้านและที่ดิน โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในวันเดียวกันนั้น นางสาวนิชาภัทรได้ไปขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเพื่อซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นที่ตั้งของบ้านเลขที่ ๑๘ จากนางศันสนีย์ พันธุ์ออน กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินดังกล่าวจึงตกเป็นของนางสาวนิชาภัทร นับแต่วันที่ได้มีการทำสัญญาซื้อขายและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๔๕๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อปรากฏว่า ภายหลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทรในวันที่

/๑ มีนาคม ๒๕๕๐...

๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ปรากฏตามใบสำคัญการสมรสของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองมุกดาหาร เลขที่ทะเบียน ๑๒๖/๓๖๘๔๒ กรณีจึงเป็นการสมรสตามนัยมาตรา ๑๔๕๗ แห่งประมวลกฎหมายดังกล่าว เมื่อนางสาวนิชาภัทรได้บ้านและที่ดินมาก่อนการจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดี ททรัพย์สินดังกล่าวจึงตกเป็นสินส่วนตัวของนางสาวนิชาภัทรตามนัยมาตรา ๑๔๗๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถือไม่ได้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นสินสมรส ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เนื่องจากมิใช่ทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรส ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่เป็นผู้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และแม้ว่าจะปรากฏชื่อนางสาวนิชาภัทรแต่เพียงผู้เดียวในสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านตามข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ตาม แต่มิใช่กรณีการกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านในระหว่างสมรส ทั้งยังมีใช้เป็นที่ผู้ฟ้องคดีเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับนางสาวนิชาภัทร และมีกรรมสิทธิ์ร่วมในโฉนดที่ดินและบ้านหลังดังกล่าวร่วมกับนางสาวนิชาภัทรที่จะมีผลให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิที่จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนของกรรมสิทธิ์ ที่มีในทรัพย์สินดังกล่าวและสามารถนำหลักฐานนั้นมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ตามนัย มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เช่นกัน ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าว มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีโดยสหกรณ์จังหวัดมุกดาหารมีคำสั่ง ให้เพิกถอนสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการกระทำที่ขัดด้วยกฎหมายแล้ว ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาที่ ๒๘๖๘/๒๕๓๐ วินิจฉัยไว้แล้วว่า กรณีที่มีข้อเท็จจริงเดียวกับของผู้ฟ้องคดีให้ถือว่าเป็นเจ้าของร่วมกัน นั้น เห็นว่า คำพิพากษาของศาลฎีกาดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยกรณีปัญหาข้อพิพาทระหว่างคู่สมรส ที่มีได้จดทะเบียนสมรสกันเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินที่ร่วมกันซื้อ มา คำพิพากษาของ ศาลฎีกาดังกล่าวจึงนำมาใช้อ้างได้ระหว่างคู่สมรสที่เป็นคู่ความในคดีเท่านั้น ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ และพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

/ได้กำหนด...

ได้กำหนดคุณสมบัติและคุณสมบัติต้องห้ามไว้ชัดเจนแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติตามที่กำหนด และไม่มีคุณสมบัติต้องห้ามตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวแต่อย่างใด เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้นำหลักฐานการผ่อนชำระเคหสถานซึ่งเป็นบ้านหลังแรก อันเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสที่ยังมีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินมาเป็นหลักฐานในการใช้สิทธิและได้อาศัยอยู่ในเคหสถานแห่งนั้นจริง จึงถือเป็นผู้มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจกระทรวงการคลังกำหนดคุณสมบัติหรือคุณสมบัติต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านโดยอ้างอิงระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๑ ได้ เนื่องจากระเบียบดังกล่าวเป็นเพียงระเบียบเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินเท่านั้น กรมบัญชีกลางและผู้ถูกฟ้องคดีต้องพิจารณาในขณะที่ผู้ฟ้องคดีขอใช้สิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน หากปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ย่อมไม่อาจนำเอาเหตุผลอื่นมาเป็นเหตุตัดสิทธิของผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีสั่งระงับการเบิกค่าเช่าบ้านและเรียกเงินคืนจากผู้ฟ้องคดีโดยอ้างความเห็นของกรมบัญชีกลาง จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีทำให้ผู้ฟ้องคดีและครอบครัวได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ซึ่งเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ฟ้องเรียกทรัพย์สินจากผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ต่อศาลจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งการกระทำดังกล่าวไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เนื่องจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นคำสั่งทางปกครอง การเรียกเงินคืนจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ตามมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งกรมบัญชีกลางได้แจ้งให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบแล้วตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว๑๒๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอความร่วมมือตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐๕๔๘๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้แจ้งให้

/จังหวัด...

จังหวัดมุกดาหารทราบและดำเนินการแล้ว ตามหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๓/๑๙๗๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการต่อไป

ผู้ถูกฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการออกระเบียบโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย คือ พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และคุณสมบัติของข้าราชการที่จะมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต้องมี คุณสมบัติตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เมื่อมีการกำหนดคุณสมบัติไว้ในกฎหมายหลัก ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ย่อมต้องนำคุณสมบัติผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในกฎหมายหลักมาบังคับใช้ในระเบียบดังกล่าวด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บ้านดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกันระหว่างผู้ฟ้องคดีกับนางสาวณิชาภัทร ทองชุม ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีเคหะสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ซึ่งอาจทำให้มีคุณสมบัติ ต้องห้ามตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมีหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/ว๑๒๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๓ กรณีตรวจพบสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านไม่ถูกต้อง ให้ส่วนราชการระงับการเบิกจ่าย และเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้าน ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจสั่งระงับการเบิกจ่ายและเรียกคืน เงินค่าเช่าบ้านจากผู้ฟ้องคดี และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีส่งคืนเงินค่าเช่าบ้าน จำนวน ๕๖ เดือน เป็นเงินจำนวน ๑๙๓,๐๐๐ บาท นั้น เป็นการเรียกเงินคืนตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามนัยหนังสือ กรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐๕๔๘๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลง เป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟัง สรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

/ศาลปกครองสูงสุด...

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์ แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ๑ สำนักงานสหกรณ์อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดี โดยได้ย้ายมาสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ก่อนหน้านี้ ผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวณิชาภัทร ทองชุม เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้ใช้สิทธิในการเบิกเงินค่ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่ ๖/๕๔ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยขอเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท เป็นต้นมาจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และได้ขอเบิกเพิ่มตามอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้นเป็นเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่ ๒/๕๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ และได้รับอนุมัติให้เบิกเงินดังกล่าวตลอดมา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้จดทะเบียนสมรสกับนางสาวณิชาภัทร ทองชุม เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ได้นำสัญญากู้เงินของนางสาวณิชาภัทร กับ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อซื้อที่ดินพร้อมบ้าน เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นสัญญากู้เงินก่อนจดทะเบียนสมรสมาใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านเพื่อผ่อนชำระเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ เป็นต้นมา ต่อมา เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ คู่สมรสได้ทำสัญญากู้เงินจากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อไถ่ถอนที่ดินพร้อมบ้านหลังดังกล่าว และผู้ฟ้องคดีได้นำใบเสร็จรับเงินของธนาคารอาคารสงเคราะห์มาเบิกค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีทบทวนการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๕๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี พร้อมกับระงับการเบิกจ่ายไว้ก่อน กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้มีหนังสือที่ กษ ๑๑๐๓/๑๒๕๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ หรือต่อไปยังกรมบัญชีกลาง

/และกรมบัญชีกลาง...

และกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๒๒.๓/๐๕๔๘๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ตอบข้อหาหรือว่า กรรมสิทธิในที่ดินและบ้านที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายไว้ก่อนสมรส ถือว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรสเพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าวที่มีชื่อคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านจากราชการได้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุมัติให้นำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านจึงเป็นการอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องระงับการเบิกจ่ายและเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืน กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้แจ้งผลการหารือกรมบัญชีกลางให้ผู้ถูกฟ้องคดีทราบตามหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๓/๑๙๗๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๕๖๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้ฟ้องคดีคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้เบิกจ่ายไปตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๔ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ รวมเป็นเงิน ๑๙๓,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านต่อผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาแล้วมีหนังสือ ที่ มห ๐๐๑๐/๑๔๗๑ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่เป็นชื่อคู่สมรสมาเบิกเงินค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ จึงยืนตามคำสั่งเดิม ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกการเพิกถอนสิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยจึงอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อนเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินบางประเภทตามงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง

/บัญญัติว่า...

บัญญัติว่า การจ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายในประเภทดังต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (๑) ค่าเช่าซื้อบ้านข้าราชการ (๒) ค่าเช่าบ้านข้าราชการหรือค่าที่อยู่อาศัยของข้าราชการ (๓) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (๔) เบี้ยประชุมกรรมการ (๕) เงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ (๖) เงินสวัสดิการจากทางราชการ

วรรคสอง บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินวิธีการเบิกจ่าย อัตราการจ่าย ของผู้มีสิทธิได้รับเงินนั้นและหลักเกณฑ์อื่น ตามที่เห็นสมควร

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราตามพระราชกฤษฎีกานี้

วรรคสอง บัญญัติว่า การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้าราชการผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น

(๑) ทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน

(๓) ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ตามคำร้องขอของตนเอง

มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ (๑) ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

(๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรส และมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้

/ตามสัดส่วน...

ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว (๓) จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อ หรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงิน และสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (๔) จะต้องไม่เคย ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใด ในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระ เงินกู้ตามที่ได้เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิ ได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว (๕) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้าน ให้นำค่าผ่อน ชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กระทรวงการคลังกำหนด ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ กำหนดว่า บรรดา แบบพิมพ์ที่ใช้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน ให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้ หรือตามที่กรมบัญชีกลางกำหนดในกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ข้อ ๖ กำหนดว่า ให้ข้าราชการผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นคำขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ท้ายระเบียบนี้ ณ สำนักงานที่ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติราชการ เว้นแต่ระเบียบนี้ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ข้อ ๒๑ กำหนดว่า ภายใต้บังคับข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ข้าราชการ ผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แต่คู่สมรสได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน หรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน ในระหว่างสมรสและปรากฏชื่อคู่สมรสแต่เพียงผู้เดียวในสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน สัญญาซื้อขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดิน สัญญาจ้าง ปลูกสร้างบ้าน โฉนดที่ดิน หรือหลักฐานการชำระเงิน ให้ข้าราชการผู้นั้นนำหลักฐานดังกล่าว มาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ นับแต่วันที่มิสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่มีการขยายวงเงินกู้หรือขยายระยะเวลาการผ่อน ชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ให้นำหลักฐานการผ่อนชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามจำนวนเงินกู้ และระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรกที่ได้ยื่นไว้และได้รับอนุมัติ ให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิแล้วเท่านั้น

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังยุติว่า ผู้ฟ้องคดีรับราชการครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๔ ในสังกัดสำนักงานสหกรณ์อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม และได้

/อยู่กิน...

อยู่กินฉันสามีภรรยา กับนางสาวนิชาภัทร หรือปิยะนุช ทองชุม มาตั้งแต่ก่อนวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ต่อมา ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ จึงได้จดทะเบียนสมรสกัน หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้ย้ายมาประจำในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดี จังหวัดมุกดาหาร ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ และได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านจากผู้ถูกฟ้องคดีเพื่อผ่อนชำระ เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของคู่สมรส ในอัตราเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท มาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ จนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และในอัตราเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ รวม ๕๖ เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๓,๐๐๐ บาท ต่อมา เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้รับรายงานจากคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน ข้าราชการของผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีได้นำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อซื้อบ้านพร้อมที่ดินของคู่สมรส ซึ่งเกิดก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะจดทะเบียนสมรส มาเป็นหลักฐานในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อบ้าน อันเป็นการขัดกับข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหนังสือหารือ กรณีดังกล่าวไปยังกรมส่งเสริมสหกรณ์ พร้อมกับมีคำสั่งให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้รับทราบ จากการตอบข้อหารือของกรมบัญชีกลางตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์หารือไปว่า การที่คู่สมรส ของผู้ฟ้องคดีทำนิติกรรมซื้อขายที่ดินเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว กรรมสิทธิในทรัพย์สินที่ซื้อขายย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ขณะเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายต่อกัน แม้ต่อมาผู้ฟ้องคดีและคู่สมรสจะได้จดทะเบียนสมรสในภายหลัง แต่ที่ดินและบ้านที่คู่สมรส ของผู้ฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อขายไว้ก่อนสมรสย่อมถือได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสินส่วนตัว ของคู่สมรสเพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคา บ้านหลังดังกล่าวที่มีชื่อคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย และได้ใช้สิทธิอุทธรณ์แล้วจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลเพิกถอน คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เดือนธันวาคม ๒๕๕๔ แก่ผู้ฟ้องคดีตามสิทธิ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษา ยกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด โดยกล่าวอ้างในอุทธรณ์ว่า ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจกระทรวงการคลังกำหนดคุณสมบัติ

/หรือคุณสมบัติ...

หรือคุณสมบัติต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านโดยอ้างอิงระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒๑ ได้ เนื่องจากระเบียบดังกล่าวเป็นเพียงระเบียบเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินเท่านั้น กรมบัญชีกลางและผู้ถูกฟ้องคดีต้องพิจารณาในขณะที่ผู้ฟ้องคดีขอใช้สิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้าน หากปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีสิทธินำหลักฐานค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ย่อมไม่อาจนำเหตุผลอื่นมาตัดสิทธิของผู้ฟ้องคดีได้ นั้น เห็นว่าเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงจากเอกสารท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีว่า หลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้ที่ผู้ฟ้องคดีนำมาประกอบการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากผู้ถูกฟ้องคดีนั้นเป็นสัญญากู้เงินเคหสงเคราะห์แก่พนักงานและลูกจ้างประจำบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ที่นางสาวนิชาภัทร ผู้กู้ ได้กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ให้กู้ ในวงเงินกู้ จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปซื้อบ้านพร้อมที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๐๖๓ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เนื้อที่ ๑ งาน ๓๑ ตารางวา เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของตนเองและครอบครัว แล้วนำที่ดินแปลงดังกล่าวจดทะเบียนจำนองเป็นประกันไว้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ให้กู้ ในวันเดียวกันนั้น โดยในสัญญากู้เงินดังกล่าว กำหนดให้ผู้กู้ชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยทุกเดือนเดือนละไม่น้อยกว่า ๕,๖๐๐ บาท เริ่มผ่อนชำระตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๗๔ รวมระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าว ๒๕ ปี ซึ่งแม้บ้านพร้อมที่ดินดังกล่าวจะเป็นเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของนางสาวนิชาภัทรซึ่งได้มาก่อนจดทะเบียนสมรสกับผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีจดทะเบียนสมรสกับนางสาวนิชาภัทร ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ แล้ว นางสาวนิชาภัทรยอมอยู่ในความหมายเป็นคู่สมรสของผู้ฟ้องคดีนับแต่วันดังกล่าวเป็นต้นมา ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำในสังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่จังหวัดมุกดาหารซึ่งเป็นสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าทางราชการได้จัดที่พักอาศัยให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดหรือการได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ดังกล่าวเป็นไปตามคำร้องขอของผู้ฟ้องคดีเอง ประกอบกับผู้ฟ้องคดีไม่มีเคหสถาน

/อันเป็น...

อันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ดังกล่าว ส่วนบ้านพร้อมที่ดิน ซึ่งเป็นเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของนางสาวนิชาภัทร คู่สมรสของผู้ฟ้องคดี ดังกล่าว ในขณะนั้น นางสาวนิชาภัทร คู่สมรส ยังมีหนี้ค้ำชำระที่ยังต้องผ่อนชำระหนี้เงินกู้ ที่นำมาซื้อเคหสถานดังกล่าวกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ให้กู้ ซึ่งเป็นสถาบันการเงินอยู่ กรณีจึงไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีกลายเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับ ค่าเช่าบ้านข้าราชการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อผู้ฟ้องคดีมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง แล้ว ผู้ฟ้องคดีย่อมมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าผ่อนชำระเงินกู้ ของนางสาวนิชาภัทร คู่สมรส ที่ได้ทำการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น ซึ่งเป็นบ้านหลังแรก มาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาเดียวกัน ได้ ประกอบกับแม้ต่อมานางนิชาภัทร คู่สมรสของผู้ฟ้องคดี จะมีการเปลี่ยนแปลงสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านดังกล่าว จากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารอาคารสงเคราะห์ ตามสัญญาเงินกู้ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ในวงเงินกู้ จำนวน ๙๑๓,๐๐๐ บาท ระยะเวลาผ่อนชำระหนี้เงินกู้ ๓๐ ปี ก็ตาม ผู้ฟ้องคดี ก็ยังคงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในลักษณะดังกล่าวได้ต่อมาในวงเงินกู้และระยะเวลาการผ่อนชำระ เงินกู้ที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรก ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๕๘ ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน จึงเป็นการไม่ชอบด้วยมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ของระเบียบดังกล่าว และเมื่อวินิจฉัยเช่นนี้แล้ว ก็ไม่จำต้องวินิจฉัยในประเด็นข้ออุทธรณ์อื่นของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป

สำหรับกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดีทำนิติกรรม ซื้อขายที่ดินเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ที่ซื้อขายย่อมโอนไปยังผู้ซื้อตั้งแต่ขณะเมื่อได้ทำสัญญาซื้อขายต่อกัน แม้ต่อมาผู้ฟ้องคดี และคู่สมรสจะได้จดทะเบียนสมรสในภายหลัง แต่ที่ดินและบ้านที่คู่สมรสของผู้ฟ้องคดี ได้ทำสัญญาซื้อขายไว้ก่อนสมรส ย่อมถือได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นสินส่วนตัวของคู่สมรส

/เพียงผู้เดียว...

เพียงผู้เดียว ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านหลังดังกล่าว ที่มีชื่อคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านชำระจากทางราชการได้ โดยอ้างข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ สนับสนุน นั้น เห็นว่า มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้บัญญัติบังคับว่า เคสสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ นั้น ต้องเป็นเคสสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสที่ได้มาในระหว่างสมรสเท่านั้น ดังนั้น เคสสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสไม่ว่าจะได้มาในระหว่างสมรสหรือก่อนสมรส ก็อยู่ในความหมายเป็นเคสสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) ด้วยกันทั้งสิ้น สำหรับข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ นั้น เห็นว่า ระเบียบดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๖ วรรคสอง มาตรา ๗ วรรคสอง มาตรา ๘ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ (๓) และ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกา ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นเพียงลูกบทของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งออกมาใช้บังคับเพื่อกำหนดรายละเอียดที่แม่บทยังไม่ได้กำหนดไว้ อันเป็นการสนับสนุนแม่บท ไม่อาจกำหนดขัดกับแม่บทได้ การแปลความใช้บังคับข้อ ๒๑ ของระเบียบนี้ จึงไม่อาจแปลความให้ขัดกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาที่เป็นแม่บทได้ ประกอบกับข้อความตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑ ของระเบียบดังกล่าว ที่ระบุว่า "... แต่คู่สมรสได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน หรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านในระหว่างสมรสและปรากฏชื่อคู่สมรสแต่เพียงผู้เดียวในสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ..." ถ้อยคำ "ในระหว่างสมรส" ติดกับถ้อยคำ "เพื่อชำระราคาบ้าน" โดยมีได้มีการเว้นวรรค ดังนั้น ถ้อยคำ "ในระหว่างสมรส" จึงเป็นส่วนขยายของถ้อยคำ "เพื่อชำระราคาบ้าน" เท่านั้น กล่าวคือ เป็นการผ่อนชำระราคาบ้านในระหว่างสมรสอันเกิดจากการกู้เงินไม่ว่าจะเป็นการกู้เงินในระหว่างสมรสหรือก่อนสมรสเพื่อจะได้ไม่ขัดกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากหากแปลความถ้อยคำ "ในระหว่างสมรส" ขยายถ้อยคำ "กู้เงินเพื่อชำระราคาบ้าน" ทั้งข้อความ คือ ต้องเป็นการกู้เงินในระหว่างสมรสแล้ว ก็จะขัดกับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์

/ของหลักการ...

ของหลักการออกกฎหมายลูกบทมาใช้บังคับดังกล่าวข้างต้น การที่ศาลปกครองชั้นต้น
พิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

พิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่ง
ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ให้ระงับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘
ของผู้ฟ้องคดีไว้ก่อน

นายประวิทย์ เอื้อนิรันดร์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์

นางรดาพรรณ วาณิช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายพงษ์ศักดิ์ กัมพูสิริ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสมภพ ผ่องสว่าง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอภิรัฐ ปานเทพอินทร์

ที่ มท ๐๘๐๓.๓/ว ๖๑๖๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๘.๕/ว ๔๑ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงการคลังได้แจ้งขอความร่วมมือส่วนราชการในการกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงมีการควบคุม กำกับ การใช้จ่ายเงินของทางราชการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งกำชับให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดถือปฏิบัติในการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายณฤช โฆษิตวิไลซ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองคลัง

กลุ่มงานบัญชี

โทร. ๐ ๒๒๔๓ ๒๒๒๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๒๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาววิลาวัลย์ พูนภูมิพงศ์

โทร. ๐๙ ๓๖๒๙ ๑๕๔๔

ที่ กค ๐๔๐๘.๕/๑๕๑

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การกำกับดูแลการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๘

๒. สำเนาคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๕/๒๕๖๕

ด้วยพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยให้กับข้าราชการ อันเนื่องมาจากทางราชการเป็นเหตุในการสั่งให้ข้าราชการไปรับราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ แต่จากการหารือการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการของส่วนราชการพบว่า มีข้าราชการบางรายใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการโดยไม่ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เช่น ไม่มีการเช่าและพักอาศัยอยู่จริง หรือใช้เอกสารหลักฐานในการเบิกจ่ายเป็นเท็จ หรือกรณีข้าราชการไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการเพราะมีบ้านพักของทางราชการจัดให้พักอาศัยตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด หรือมีบ้านอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสอยู่ในท้องที่ที่รับราชการโดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน แต่ข้าราชการไม่ยอมเช่าพักอาศัยในบ้านพักของทางราชการ หรือบ้านอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสกลับไปเช่าบ้านเพื่อพักอาศัยและนำหลักฐานการเช่าบ้านหลังดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการ หรือกรณีข้าราชการมีเจตนาแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประวัติของตนเองในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) อันเป็นเท็จ เป็นต้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมีการควบคุม กำกับ การใช้จ่ายเงินของทางราชการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด จึงขอความร่วมมือส่วนราชการเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. โดยที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุของกระทรวงหรือกรม เป็นผู้ใช้อำนาจดุลพินิจในการออกคำสั่งย้ายหรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในสังกัด แล้วแต่กรณี ที่จะต้องออกคำสั่งดังกล่าวให้อยู่ภายใต้เหตุผล ความจำเป็น และเพื่อประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ เพื่อย้ายหรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการ ซึ่งหากผลของคำสั่งย้ายหรือเลื่อนตำแหน่งทำให้ข้าราชการต้องไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ในต่างท้องที่ และได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัยในท้องที่ที่รับราชการเนื่องจากทางราชการเป็นเหตุ ข้าราชการจึงจะเกิดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการและทางราชการต้องรับผิดชอบจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการให้กับข้าราชการ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงขอความร่วมมือให้ส่วนราชการควบคุม กำกับ ดูแลให้มีการตรวจสอบการใช้สิทธิการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการของข้าราชการในสังกัดให้ถูกต้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กลุ่มงานบัญชี

วันที่ ๒๘ เม.ย. ๒๕๖๘

เวลา ๑๕.๓๕

เลขที่รับ ๒๘๖

๒. ...

- ๒ -

๒. กรณีที่มีเหตุให้รับฟังว่าข้าราชการรายใดใช้สิทธิไม่ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น

๒.๑ ทำหรือใช้เอกสารหลักฐานปลอมหรือเท็จ ซึ่งไม่ตรงกับข้อเท็จจริงมายื่นเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการ

๒.๒ เข้าพักอาศัยในบ้านในฐานะผู้อาศัยมิใช่ในฐานะผู้เช่า แต่ทำสัญญาเช่าบ้านเพื่ออำพรางการอยู่อาศัยทั้งที่ข้อเท็จจริงเป็นผู้อาศัยในบ้าน

๒.๓ กรณีได้รับการให้ที่ดินพร้อมบ้านโดยเสนหา แต่นำหลักฐานมายื่นเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการทั้งที่ไม่ได้มีการชำระราคาที่ดินพร้อมบ้านให้กับผู้ขาย

๒.๔ ทำสัญญาเช่าบ้านโดยอำพรางสัญญาซื้อขายบ้านเนื่องจากไม่สามารถทำสัญญากู้เงินได้

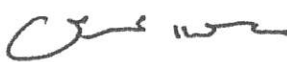
๒.๕ มีเจตนาโดยทุจริตแจ้งรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการของตนเองอันเป็นเท็จ เพื่อให้ทางราชการหลงเชื่อและให้มีการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการไปโดยไม่ถูกต้องให้ส่วนราชการชะลอการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการรายนั้นไว้ก่อน แล้วดำเนินการตรวจสอบการใช้สิทธิดังกล่าวอีกครั้งก่อนที่จะอนุมัติให้เบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการในเดือนถัดไป

๓. กรณีที่มีการตรวจสอบการใช้สิทธิแล้วพบว่า ข้าราชการรายใดมีเจตนาทุจริตเพื่อประสงค์ให้ตนใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการโดยไม่ถูกต้องขัดกับพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการทุจริตเมื่อมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วสอบสวนพบว่า มีความผิดจริงให้ส่วนราชการพิจารณาลงโทษไล่ออก ซึ่งจะไม่สิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๑ ซึ่งได้เวียนแจ้งให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. กรณีที่ข้าราชการได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการไปโดยไม่มีสิทธิ ให้ส่วนราชการเรียกคืนเงินทั้งจำนวน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ กรณีที่ส่วนราชการต้องฟ้องเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ ถือว่าเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ตามนัยคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๔/๒๕๖๕ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ นอกจากนี้หากเกิดความเสียหายแก่ทางราชการจะต้องดำเนินการสอบสวนหาผู้รับผิดชอบใช้ความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป และหากพบว่าเป็นกรณีทุจริตในการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทางราชการ ให้ส่วนราชการแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญากับพนักงานสอบสวน หรือแจ้งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ช. หรือสำนักงาน ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรลักษณ์ แสงสนิท)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

กองคำตอบแทนและประโยชน์เกื้อกูล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๙๒๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๔๕/๒๕๖๕

ศาลฎีกา

ศาลปกครองสูงสุด

พระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗

สำนักงานศาลปกครอง ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อร. ๓๓/๒๕๖๕ ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๔/๒๕๖๓

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เดิมสำนักงานศาลปกครอง ยื่นฟ้อง นาย ส. ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๓๘/๒๕๕๗ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเรียกให้นาย ส. คืนเงินค่าเช่าบ้านที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ ต่อมา มีการดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล โดยศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งให้โอนสำนวนคดีนี้ไปศาลยุติธรรม (ศาลแพ่ง) ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมา นาย ส. ยื่นฟ้อง ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน ที่ ๑ เลขธิการสำนักงานศาลปกครอง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๙๑/๒๕๕๗ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่เพิกถอนสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของผู้ฟ้องคดีและเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืนจากผู้ฟ้องคดี เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองดำเนินการโดยให้มีการจ่ายเงินค่าเช่าบ้านแก่นาย ส. ตามสิทธิอันพึงมีพึงได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เป็นต้นไป โดยคดีทั้งสองนี้ ศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยตรงกันว่า นาย ส. เป็นผู้ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามระเบียบคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง ว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๕ คำสั่งของผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุนซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจจากเลขธิการสำนักงานศาลปกครองในการอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้านและเพิกถอนการอนุมัติเบิกค่าเช่าบ้าน ที่ให้เพิกถอนสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านของนาย ส. จึงเป็นคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ในส่วนของศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยต่อมาว่า นาย ส. ผู้ฟ้องคดีได้รับเงินค่าเช่าบ้านโดยสุจริตและได้ใช้เงินดังกล่าวไปจนหมดสิ้น จึงไม่ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปเต็มจำนวน ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยว่าการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านระหว่างสำนักงานศาลปกครองและนาย ส. มิใช่เป็นการกระทำเพื่อชำระหนี้หรือได้มาโดยประการอื่นโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ หากแต่เป็นเรื่องนาย ส. ขอรับสวัสดิการจากหน่วยงานของรัฐ แต่ได้รับเงินค่าเช่าบ้านมาโดยไม่ชอบ กรณีจึงไม่ใช่เรื่องลามกมิควรได้ สำนักงานศาลปกครองซึ่งเป็นเจ้าของเงินที่ส่งมอบให้แก่ นาย ส. โดยสำคัญผิด จึงมีสิทธิติดตามเอาคืนจากนาย ส. ผู้ไม่มีสิทธิได้รับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ และพิพากษาให้นาย ส. คืนเงินให้แก่สำนักงานศาลปกครอง เพราะคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวมีผลทำให้สำนักงานศาลปกครองไม่อาจ

เรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่นาย ส. ได้รับไปจากสำนักงานศาลปกครองได้ คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในส่วนนี้จึงขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกา

มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่ความต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยในส่วนที่เรียกเงินคืนอย่างไร เห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดในส่วนนี้เป็นการวินิจฉัยที่เกี่ยวกับประเด็นการเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่อ้างว่านาย ส. รับไปโดยไม่มีสิทธิ ซึ่งเป็นข้อพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ตามที่สำนักงานศาลปกครองได้ฟ้องขอให้นาย ส. คืนค่าเช่าบ้านที่รับไปโดยไม่มีสิทธิต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางกับศาลแพ่งมีความเห็นตรงกันว่าคดีอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม จึงได้โอนคดีมาพิจารณาพิพากษาที่ศาลยุติธรรม ทั้งศาลปกครองสูงสุดก็ได้วินิจฉัยไว้ในคำพิพากษาแล้วว่า คำสั่งของหน่วยงานในส่วนที่เรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านจากนาย ส. นั้น มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นาย ส. จึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีขอให้เพิกถอนหนังสือดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เรียกให้นาย ส. คืนเงินค่าเช่าบ้าน พิพากษายกฟ้อง ดังนั้น เมื่อนาย ส. ไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนหนังสือที่เรียกให้คืนเงินค่าเช่าบ้าน ศาลปกครองสูงสุดจึงไม่อาจวินิจฉัยว่า นาย ส. ได้รับเงินค่าเช่าบ้านโดยสุจริตและได้ใช้เงินดังกล่าวไปจนหมดสิ้น จึงไม่ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปเต็มจำนวนให้แก่หน่วยงาน ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นประเด็นข้อพิพาทในคดีของศาลยุติธรรมที่จะต้องวินิจฉัยว่า สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจฟ้องเรียกคืนเงินค่าเช่าบ้านที่รับไปโดยไม่มีสิทธิ และนาย ส. ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิแก่สำนักงานศาลปกครองหรือไม่ เพียงใด ดังนั้น การที่ศาลฎีกาพิพากษาให้นาย ส. จำเลยคืนเงินค่าเช่าบ้านเต็มจำนวนให้แก่สำนักงานศาลปกครอง โดยอ้างอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ และไม่นำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕๑ วรรคสี่ มาใช้บังคับ ก็เป็นอำนาจของศาลในคดีที่อยู่ในเขตอำนาจจะวินิจฉัยปรับบทกฎหมายใช้บังคับแก่ข้อเท็จจริงในคดี และเป็นประเด็นข้อพิพาทโดยตรงในคดีของศาลยุติธรรม คู่ความในคดีนี้จึงต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยในส่วนการเรียกคืนเงินตามคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งเป็นศาลที่มีเขตอำนาจในการวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทนี้

จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อร. ๓๓/๒๕๖๕ ระหว่างนาย ส. ผู้ฟ้องคดี กับ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินและต้นทุน ที่ ๑ เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี ในส่วนที่วินิจฉัยว่า นาย ส. ได้รับเงินค่าเช่าบ้านโดยสุจริตและได้ใช้เงินดังกล่าวไปจนหมดสิ้น จึงไม่ต้องคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับไปเต็มจำนวนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบมาตรา ๔๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๔/๒๕๖๓ ระหว่าง สำนักงานศาลปกครอง โจทก์ นาย ส. จำเลย ให้คู่ความปฏิบัติตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๓๔/๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๒๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๔๑

เรื่อง การใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอให้ส่วนราชการและข้าราชการตรวจสอบสิทธิของตนเองว่าใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่ หากไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้งดเบิกจ่าย และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไปว่า เมื่อมีการตรวจสอบการใช้สิทธิแล้วพบว่าข้าราชการรายใดมีเจตนาใช้สิทธิเบิกไม่ถูกต้องขัดกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยบ้านข้าราชการ ให้ถือว่าเป็นการทุจริตมีความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อมีการสอบสวนแล้วพบว่ามีความผิดจริงให้ส่วนราชการพิจารณาลงโทษได้ออก ซึ่งจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

จึงเรียนขึ้นมานี้ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติกรรม

โทร: ๒๔๑๐๐๐๗, ๒๔๒๓๖๔๔

โทรสาร ๒๔๒๔๑๔๕

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล และพนักงานส่วนตำบล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๘

(๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๓๒

(๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๓๓

(๔) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๓๖

(๕) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๐

(๖) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๔๑

(๗) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ข้าราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล และพนักงานส่วนตำบล

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๘๒ ง ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๘

“เงินเดือน” หมายความว่า เงินเดือนสุทธิที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับ ทั้งนี้ เมื่อหักเงิน เบิกลด เนื่องจากการปรับขึ้นเงินเดือนออกแล้ว และรวมกับเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่ม การเลื่อนฐานะ หรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสู้รบ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า สถาบันการเงิน รัฐวิสาหกิจ หรือสหกรณ์ที่ดำเนินกิจการ เกี่ยวกับการเคหะ ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

“ห้องที่” หมายความว่า อำเภอกิ่งอำเภอ หรือห้องที่ของอำเภอหรือกิ่งอำเภอที่ กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้เป็นห้องที่เดียวกัน

“ห้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรก” หมายความว่า ห้องที่ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติ ราชการ หรือมีคำสั่งให้ไปปฏิบัติราชการ และได้มีการรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามระเบียบนี้ เป็นครั้งแรก

“ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่” หมายความว่า ห้องที่ที่กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นตามระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า ภัยธรรมชาติหรือความเสียหายอย่างใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่ผู้ซึ่งได้รับ ความเสียหายนั้นไม่มีส่วนที่จะต้องร่วมรับผิดชอบด้วย

ข้อ ๕ การจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และอัตราตามระเบียบนี้

การเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๖ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่มี สิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกิน จำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการทำระเบียบนี้ ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้นั้น

(๑) ^๓ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดที่พักอาศัยให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

(๒) มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ โดยไม่มีหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงิน

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำ สำนักงานในต่างท้องที่ที่เป็นท้องที่ที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องที่ที่กลับเข้ารับราชการใหม่ด้วย

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับเงินเดือนไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้าน ข้าราชการทำระเบียบนี้ ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

ข้อ ๗ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปรับราชการในท้องที่ใดและไม่มีสิทธิได้รับ ค่าเช่าบ้านข้าราชการเพราะเหตุที่มีเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองหรือคู่สมรสตามข้อ ๖ (๒) แม้ว่า กรรมสิทธิ์ในเคหสถานได้โอนไปด้วยเหตุใด ก็ไม่ทำให้เกิดสิทธิที่จะได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการในระหว่างรับราชการ ในท้องที่นั้น เว้นแต่เคหสถานนั้นถูกทำลาย หรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

ข้อ ๘ ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสรับราชการในท้องที่เดียวกันและต่างก็มีสิทธิได้รับ ค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายได้เฉพาะคนใดคนหนึ่ง

^๒ ข้อ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

^๓ ข้อ ๖ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้และมีคู่สมรสเป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือพนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือองค์การมหาชน ถ้าคู่สมรสของผู้นั้นได้ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้อยู่ในที่พักอาศัยที่ทางราชการจัดให้แก่คู่สมรสในท้องที่เดียวกัน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการอยู่แล้วภายหลังได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเท่าที่ต้องจ่ายจริงตามที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ถ้าเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นไม่ตรงกับที่กำหนดในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านดังกล่าว ให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามส่วนของเงินเดือนโดยคำนวณตามวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๐ การลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใด เนื่องจากการถูกตัดเงินเดือนหรือการลาโดยไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือน ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้นั้นที่ได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ และให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านเสมือนหนึ่งไม่มีการลดหรืองดเบิกจ่ายเงินเดือนเช่นว่านั้น เว้นแต่เป็นการลาติดตามคู่สมรสซึ่งย้ายไปรับราชการในต่างประเทศ

ข้อ ๑๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านถูกส่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือมีกรณีอื่นใดอันเป็นเหตุให้ถูกงดเบิกจ่ายเงินเดือนให้งดเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการ เมื่อกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างกรณีเช่นว่านั้น สำหรับเดือนใด ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านสำหรับเดือนนั้นตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตั้งแต่วันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้เข้าอยู่จริง แต่ไม่ก่อนวันรายงานตัวเพื่อเข้ารับหน้าที่ และให้สิ้นสุดในวันที่ขาดจากอัตราเงินเดือนหรือวันที่อยู่ในข่ายหมดสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ถ้าผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นไม่สามารถออกเดินทางไปได้ในวันที่ส่งมอบหน้าที่ ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปอีกไม่เกินสิบวัน นับแต่วันส่งมอบหน้าที่ เว้นแต่มีความจำเป็นจะต้องอยู่ต่อไปอีกให้เบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการต่อไปได้เท่าที่จำเป็นโดยได้รับการอนุมัติจากผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับค่าเช่าบ้านอยู่แล้วในท้องที่หนึ่งและต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการในท้องที่ใหม่ได้ ถ้าคู่สมรสหรือบุตรซึ่งอยู่ในอุปการะของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่อาจติดตามข้าราชการผู้นั้นไปได้และมีความจำเป็นต้องอาศัยอยู่ในบ้านในท้องที่เดิมต่อไป

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ได้เช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านที่ค้างชำระอยู่ในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและได้อาศัยอยู่จริงในบ้านนั้น ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ดังกล่าวมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายระเบียบนี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ตนเอง หรือคู่สมรส ได้ทำการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่นั้น จะเบิกจ่ายได้เฉพาะบ้านหลังแรกเท่านั้น เว้นแต่บ้านหลังที่เคยใช้สิทธิถูกทำลายหรือเสียหายเนื่องจากภัยพิบัติจนไม่สามารถพักอาศัยอยู่ได้

- ๔ -

(๒) หากเช่าซื้อหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่คู่สมรสและมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่นในบ้านนั้น จะเบิกจ่ายค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ได้ตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์สำหรับบ้านหลังดังกล่าว

(๓) จะต้องเป็นการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อหรือผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านกับสถาบันการเงินและสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๔) จะต้องไม่เคยใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้สำหรับบ้านหลังหนึ่งหลังใดในท้องที่นั้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้กลับไปรับราชการในท้องที่ที่เคยใช้สิทธินั้นอีก และเป็นการใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้ตามที่เคยใช้สิทธิมาแล้ว หรือขณะที่ย้ายมารับราชการในท้องที่นั้นบ้านที่เคยใช้สิทธิได้โอนกรรมสิทธิ์ไปแล้ว

(๕) หากเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านสูงกว่าราคาบ้านให้นำค่าผ่อนชำระเงินกู้มาเบิกค่าเช่าบ้านชำระค่าเช่าได้ โดยให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ให้นำความในข้อ ๗ ถึงข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับการเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้ใช้สิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านมาเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๑๔ และต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่นซึ่งตนมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธินำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านในท้องที่เดิมมาเบิกค่าเช่าบ้านในท้องที่ใหม่ได้

ข้อ ๑๖ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับแต่ไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบนี้ ให้ยังคงมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านต่อไป ตามระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่มีอยู่เดิม จนกว่าจะหมดสิทธินั้น

ข้อ ๑๗ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กำหนดตามวรรคแรก ให้ขอทำความเข้าใจกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๘

สมชาย สุนทรวัฒน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑^๔

ข้อ ๕ สิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในท้องถิ่นที่เริ่มรับราชการครั้งแรกหรือท้องถิ่นที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ให้เริ่มมีสิทธิการได้รับค่าเช่าบ้านข้าราชการเมื่อได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙^๕

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒^๖

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบนี้แทน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕^๗

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครู พนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้ายระเบียบนี้แทน

^๔ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๘๕ ง ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑

^๕ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๑๗๘ ง ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙

^๖ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๗๕ ง ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

^๗ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๓๒ ง ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่น^๑

ตำแหน่งประเภททั่วไป					
ระดับปฏิบัติงาน			ระดับชำนาญงาน		
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ระดับอาวุโส ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๑๕.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๒.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๑๑	๔,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๖ ขึ้นไป	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๓ - ๘	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๑.๕ - ๑๗	๕,๐๐๐
		ขั้นที่ ๘.๕ ขึ้นไป	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๗.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐

ตำแหน่งประเภทวิชาการ							
ระดับปฏิบัติการ		ระดับชำนาญการ		ระดับชำนาญการพิเศษ		ระดับเชี่ยวชาญ	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๙.๕	๒,๕๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๔	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๗.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๐ - ๑๔	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๔.๕ - ๑๒	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ - ๑๑.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๘ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๔.๕ ขึ้นไป	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒.๕ - ๒๐.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๒ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
		ขั้นที่ ๒๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐				

๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระบบทรงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

ตำแหน่งประเภทอำนวยการท้องถิ่น					
ระดับต้น		ระดับกลาง		ระดับสูง	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๕.๕	๓,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๕.๕	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๗	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๖ - ๑๔	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๖ - ๑๑	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๔.๕ - ๒๐	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๑.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		
ขั้นที่ ๒๐.๕ ขึ้นไป	๖,๐๐๐				

ตำแหน่งประเภทบริหารท้องถิ่น					
ระดับต้น		ระดับกลาง		ระดับสูง	
เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท	เงินเดือน	ค่าเช่าบ้านไม่เกิน เดือนละ/บาท
ขั้นที่ ๑ - ๑๐	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๒	๔,๐๐๐	ขั้นที่ ๑ - ๖.๕	๕,๐๐๐
ขั้นที่ ๑๐.๕ - ๑๙.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๒.๕ - ๑๐.๕	๕,๐๐๐	ขั้นที่ ๗ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
ขั้นที่ ๒๐ ขึ้นไป	๖,๐๐๐	ขั้นที่ ๑๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐		

บัญชีอัตราค่าเช่าบ้านสำหรับข้าราชการครู พนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น^๒

อันดับ	เงินเดือน/บาท	ค่าเช่าบ้านไม่เกินเดือนละ/บาท
ครูผู้ช่วย	ตั้งแต่ ๑๕,๐๕๐ ถึง ๒๐,๗๔๐	๒,๕๐๐
	ตั้งแต่ ๒๐,๗๔๑ ถึง ๒๔,๒๙๐	๓,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๒๔,๒๙๑ ขึ้นไป	๔,๐๐๐
คศ. ๑	ตั้งแต่ ๑๕,๔๔๐ ถึง ๑๕,๘๔๐	๒,๕๐๐
	ตั้งแต่ ๑๕,๘๔๑ ถึง ๑๙,๙๒๐	๓,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๑๙,๙๒๑ ขึ้นไป	๔,๐๐๐
คศ. ๒	ตั้งแต่ ๑๖,๑๙๐ ถึง ๒๘,๐๕๐	๔,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๒๘,๐๕๑ ถึง ๓๓,๘๕๐	๕,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๓๓,๘๕๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
คศ. ๓	ตั้งแต่ ๑๙,๘๖๐ ถึง ๒๖,๙๗๐	๔,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๒๖,๙๗๑ ถึง ๓๔,๔๗๐	๕,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๓๔,๔๗๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
คศ. ๔	ตั้งแต่ ๒๔,๔๐๐ ถึง ๓๔,๖๙๐	๕,๐๐๐
	ตั้งแต่ ๓๔,๖๙๑ ขึ้นไป	๖,๐๐๐
คศ. ๕	-	๖,๐๐๐

^๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๙๖๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๙๔๑ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙
จำนวน ๑๑ แผ่น

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยระเบียบดังกล่าวได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๙ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกค่าเช่าบ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นไปในแนวทางเดียวกับส่วนราชการ จึงอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕ และข้อ ๑๗ ยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๙๖ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นใหม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ กระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

ก. การยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน

๑. ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นคำขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบขอรับ ค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ตามเอกสารหมายเลข ๑ ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

๒. การยื่นแบบ ๖๐๐๕ ให้ยื่นต่อผู้รับรองการใช้สิทธิตามข้อ ๓ พร้อมด้วยสัญญาเช่าบ้าน แบบคำรับรองของเจ้าของบ้าน ตามเอกสารหมายเลข ๔ สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีการยื่นหลักฐานที่เป็นสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ต้องแนบสัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาซื้อขายบ้านพร้อมที่ดิน หรือสัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน แล้วแต่กรณี เป็นหลักฐานประกอบด้วย และหาก วงเงินในสัญญาดังกล่าวต่ำกว่าสัญญาเงินกู้ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิต้องยื่นหลักฐานที่สถาบันการเงิน รับรองว่า หากมีการกู้เงินตามวงเงินในสัญญาดังกล่าว จะต้องมีการผ่อนชำระรายเดือนเป็นจำนวนเท่าใด

ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใช้สิทธิจัดส่งรายงานข้อมูลในการขอรับค่าเช่าบ้านพร้อมการยื่น แบบ ๖๐๐๕ และให้ผู้มีอำนาจรับรองการมีสิทธิตามข้อ ๓ มีอำนาจพิจารณารายงานข้อมูลข้าราชการส่วน ท้องถิ่นในการขอรับค่าเช่าบ้านที่ยื่น โดยให้แจ้งรายละเอียดประกอบอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลประวัติการรับราชการตั้งแต่เริ่มรับราชการ และการโอนย้าย

(๒) ข้อมูลการมีเคหสถานของข้าราชการส่วนท้องถิ่นและคู่สมรสทุกแห่งในท้องที่ ที่รับราชการ

(๓) ข้อมูลด้านอาชีพและสถานที่ทำงานของคู่สมรสของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้แจ้ง ว่าหน่วยงานแห่งนั้นได้ให้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน หรือจัดบ้านพักให้กับคู่สมรสในท้องที่ที่รับราชการของข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นหรือไม่

(๔) ข้อมูลการมีเคหสถานของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะทุกแห่งในท้องที่ที่รับราชการ

(๕) ข้อมูลสถานะการมีชีวิตอยู่ของบิดา มารดา ของคู่สมรสและของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หากในภายหลังมีกรณีที่บุคคลดังกล่าวเสียชีวิตหรือสาบสูญ ให้แจ้งรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่เสียชีวิตหรือ สาบสูญ

ข. การรับรองการใช้สิทธิ

๓. ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นใน สังกัดในแบบ ๖๐๐๕

(๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป ประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๖ หรือเทียบเท่า เป็นผู้รับรอง การมีสิทธิของข้าราชการส่วนท้องถิ่นในหน่วยงานนั้น

- ๒ -

ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งระดับ เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของบุคคลตาม (๑) ซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ใน (๒)

(๒) ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภททั่วไประดับอาวุโส ประเภทวิชาการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป ประเภทอำนวยการท้องถิ่นระดับกลางขึ้นไป ประเภทบริหารท้องถิ่น หรือดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า เป็นผู้รับรองการมีสิทธิของตนเอง

ค. การอนุมัติ

๔. เมื่อมีการรับรองสิทธิขอรับค่าเช่าบ้านแล้ว ให้ผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านตามข้อ ๕ แต่งตั้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเช่าบ้าน ให้ตรวจสอบว่าได้เช่าบ้านและพักอาศัยอยู่จริง ระยะเวลาเริ่มต้นของการเช่าบ้านและการเข้าพักอาศัย ตลอดจนความเหมาะสมของอัตราค่าเช่าบ้านเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแห่งบ้าน

(๒) กรณีเช่าซื้อบ้านหรือกู้เงินเพื่อชำระราคาก่อน ให้ตรวจสอบสัญญาเช่าซื้อบ้านหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาก่อน วงเงินเช่าซื้อหรือวงเงินกู้ เอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง และวันเริ่มต้นการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน

เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดครบถ้วนแล้ว ให้จัดทำรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้านตามแบบรายงานการตรวจสอบขอรับค่าเช่าบ้าน ตามเอกสารหมายเลข ๒ เสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๕ เพื่อพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายต่อไป

๕. ให้นายกองครปกรองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่นายกองครปกรองส่วนท้องถิ่นมอบหมายเป็นผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ง. การเบิกจ่ายเงิน

๖. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับอนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิแล้ว ให้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือนตามแบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖) ตามเอกสารหมายเลข ๓ พร้อมหลักฐานการชำระเงิน ณ สำนักงานที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นปฏิบัติราชการ

ให้บุคคลตามข้อ ๕ เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านตามวรรคหนึ่ง

๗. ค่าเช่าบ้านถือเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแบบ ๖๐๐๖ และให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ได้รับแบบดังกล่าว

๘. สัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาก่อน ตามข้อ ๒ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ หรืออย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาเช่าบ้าน ต้องระบุวัน เดือน ปี ที่ทำสัญญา ชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่า วันเริ่มต้นแห่งสัญญาเช่า ระยะเวลาการเช่า วันสิ้นสุดสัญญาเช่า และอัตราค่าเช่าต่อเดือน

(๒) สัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาก่อน ให้ใช้ตามแบบสัญญาของสถาบันการเงินได้ โดยต้องระบุชื่อคู่สัญญา สถานที่เช่าซื้อหรือสถานที่กู้เงิน วันเริ่มต้นแห่งสัญญา ระยะเวลาการชำระค่าเช่าซื้อหรือการผ่อนชำระเงินกู้ วันสิ้นสุดสัญญา จำนวนวงเงินที่เช่าซื้อหรือวงเงินกู้ และจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระรายเดือน

๙. การทำสัญญาเช่าซื้อหรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ต้องทำกับสถาบันการเงิน ดังต่อไปนี้

- (๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์
- (๒) รัฐวิสาหกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ หรือดำเนินธุรกิจ
- (๓) สหกรณ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับการเคหะ
- (๔) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

- (๕) ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
- (๖) บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งดำเนินการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินตาม (๑)

(๗) นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์และดำเนินการเกี่ยวกับการเคหะ หรือการให้เช่าซื้อบ้านหรือให้กู้ยืมเพื่อชำระราคาบ้าน

๑๐. ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านยื่นแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) ฉบับใหม่ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) โอนย้ายไปประจำสำนักงานแห่งใหม่
 - (๒) เปลี่ยนแปลงสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อบ้าน หรือสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
- ในกรณีนำหลักฐานการชำระค่าเช่าซื้อหรือค่าผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ในท้องที่เดิมมาเบิกต่อเนื่องในท้องที่ใหม่ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง ตรวจสอบหลักฐานที่นำมาเบิกค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่รับราชการในท้องที่เดิม และระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน แล้วดำเนินการต่อไปตามข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๕ และข้อ ๖

๑๑. การรับรองสิทธิและการอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๐ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้บุคคลตามข้อ ๓ ประจำสำนักงานที่ผู้ใช้สิทธิไปปฏิบัติราชการเป็นผู้รับรองสิทธิ ในแบบ ๖๐๐๕

(๒) ให้บุคคลตามข้อ ๕ ประจำสำนักงานที่เบิกเงินเดือนของผู้ใช้สิทธิเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติในแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖

๑๒. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ให้ยื่นหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการเบิกจ่ายโดยไม่ต้องยื่น ๖๐๐๕ ใหม่ และหากการได้รับเงินเดือนหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้นมีผลย้อนหลัง ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านในอัตราที่เพิ่มขึ้นย้อนหลังได้

๑๓. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านได้รับคำสั่งให้โอนย้ายไปรับราชการประจำสำนักงานใหม่ แต่ยังไม่ได้ยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือยังไม่ได้ยื่นขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านในช่วงเวลาที่ตนมีสิทธิ ณ สำนักงานเดิม ให้ยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ ที่สำนักงานเดิม

๑๔. การยื่นขอรับค่าเช่าบ้านหรือขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งถึงแก่กรรม หรือเกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการไปก่อนยื่นคำขอให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีถึงแก่กรรม ให้ทายาทของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

(๒) กรณีเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการ ให้ข้าราชการผู้นั้น ยื่นคำขอ ณ สำนักงานที่รับราชการครั้งสุดท้าย

๑๕. ภายใต้บังคับข้อ ๘ และข้อ ๙ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน แต่คู่สมรสได้เช่าบ้าน เช่าซื้อบ้าน หรือกู้เงินเพื่อชำระราคาบ้านในระหว่างสมรสและปรากฏชื่อคู่สมรสแต่เพียงผู้เดียว ในสัญญาเช่าบ้าน สัญญาเช่าซื้อ สัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน สัญญาซื้อขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดิน สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน โฉนดที่ดิน หรือหลักฐานการชำระเงิน ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นนำหลักฐานดังกล่าวมาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านจากทางราชการได้ นับแต่วันที่มิสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน

๑๖. ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดมิสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นนำหลักฐานการชำระเงินและสำเนาคำพิพากษาดังกล่าวมาเป็นหลักฐานประกอบการยื่นแบบ ๖๐๐๕ และแบบ ๖๐๐๖ โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๔

๑๗. ในกรณีที่มีการขยายวงเงินกู้หรือขยายระยะเวลาการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้านให้นำหลักฐานการผ่อนชำระมาเบิกค่าเช่าบ้านได้ตามจำนวนเงินกู้และระยะเวลาการผ่อนชำระที่เหลืออยู่ของสัญญาเงินกู้ฉบับแรกเท่านั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดในสัญญาเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน ที่ค้างชำระอยู่เนื่องจากสถาบันการเงินเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ทั้งนี้ ต้องมิใช่เหตุจากผู้กู้

๑๘. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดต้องไปปฏิบัติราชการประจำสำนักงานในต่างท้องที่ เนื่องจากสำนักงานที่ปฏิบัติราชการประจำอยู่เดิมได้ย้ายสถานที่ทำการไปตั้งในท้องที่ใหม่ มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับคำสั่งให้เดินทางไปประจำสำนักงานในต่างท้องที่ตามข้อ ๖ เว้นแต่ท้องที่ใหม่ที่สำนักงานได้ย้ายไปนั้นเป็นเขตท้องที่ติดต่อกับท้องที่ที่ตั้งสำนักงานเดิม และมีขนส่งสาธารณะประจำทางให้บริการ

๑๙. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ให้เบิกจ่ายค่าเช่าบ้านได้ตามอัตราเงินเดือนสุทธิ แต่ถ้าอัตราเงินเดือนสุทธิตั้งแต่ไม่ตรงกับอัตราเงินเดือนในบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เบิกในอัตราที่ใกล้เคียงแต่ไม่เกินอัตราเงินเดือนสุทธิที่ได้รับ

๒๐. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้าน ซึ่งมีเงินเพิ่มพิเศษรายเดือนสำหรับค่าวิชาหรือเงินเพิ่มการเลื่อนฐานะหรือสำหรับประจำตำแหน่งที่ต้องฝ่าอันตรายเป็นปกติหรือสำหรับการสู้รบให้นำเงินเพิ่มดังกล่าวมารวมกับเงินเดือนสุทธิที่ได้รับ แล้วเทียบกับอัตราเงินเดือนตามขั้นเงินเดือนในระดับที่ได้รับในปัจจุบันหรือขั้นเงินเดือนใกล้เคียงในระดับเดียวกันหรือระดับถัดไปตามลำดับแล้วให้ได้รับค่าเช่าบ้านตามขั้นเงินเดือนนั้น

๒๑. การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์เดิมไปก่อนแล้วให้ดำเนินการไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

- ๒ -

๕.๒ ชื่อผู้ขาย/ผู้รับจ้างปลูกสร้างบ้าน.....
 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร หรือ
 เลขประจำตัวบัตรประชาชน
 บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....
 อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้าง ฉบับลงวันที่.....
 เดือน.....พ.ศ.....
 ข้าพเจ้าจึงขออนุญาตเบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิที่พึงจะได้รับตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้าน
 ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เป็นต้นไป
 และขอรับรองว่าข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
 พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกประการ

(ลงชื่อ).....
 (.....)

ส่วนที่ ๒ การรับรอง

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ แล้ว เห็นว่า ข้าราชการผู้นี้มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามระเบียบ
 กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ลงชื่อ).....
 (.....)

ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ส่วนที่ ๓ การอนุมัติ

อนุมัติให้เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ
 ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....
 (.....)

ตำแหน่ง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารหมายเลข ๒

แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน

๑. ชื่อ-นามสกุล.....ตำแหน่ง.....
สังกัด.....

๒. ☐ ได้เช่าบ้าน ☐ เช่าซื้อบ้าน เลขที่.....ซอย.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ค่าเช่าบ้านหรือค่าเช่าซื้อบ้านเดือนละ.....บาท (.....)

๓. การกู้ยืมเงินเพื่อชำระราคาบ้าน ☐ ซื้อ ☐ จ้างปลูกสร้างบ้าน
เลขที่.....ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

☐ ทำสัญญาเงินกู้กับ.....
จำนวนเงิน.....บาท (.....)
ชำระเงินกู้เดือนละ.....บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

☐ ทำสัญญาซื้อบ้าน ☐ สัญญาจ้างปลูกสร้างบ้าน
กับ.....
ราคา.....บาท (.....)
ตามสัญญาลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
บ้านตั้งอยู่บนที่ดิน ☐ โฉนดที่ดิน ☐ เอกสารสิทธิอื่น (ระบุ).....
เลขที่.....เลขที่ดิน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
เป็นกรรมสิทธิ์ของ.....

- ๒ -

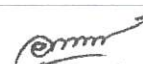
การรับรองของคณะกรรมการ

ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ขอรับรองว่า.....

.....

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)(ลงชื่อ).....กรรมการ
(.....)
วันที่.....

- หมายเหตุ คณะกรรมการควรตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวทางดังต่อไปนี้ เพื่อสรุปความเห็นต่อผู้อนุมัติการเบิกค่าเช่าบ้าน
๑. บุคคลที่ทำนิติกรรมต่าง ๆ มีตัวตนหรือไม่
 ๒. สำหรับกรณีบ้านเช่าต้องตรวจสอบให้ทราบว่า เป็นกรรมสิทธิ์ของใคร ในกรณีที่ผู้ให้เช่าไม่ใช่เจ้าของบ้าน ต้องตรวจสอบสัญญาเช่าจากเจ้าของบ้าน หรือหลักฐานการมอบอำนาจจากเจ้าของบ้านด้วย
 ๓. สภาพของบ้านเหมาะสมกับราคาเช่า เช่าซื้อ หรือราคาซื้อขาย หรือไม่
 ๔. ขนาดบ้านเหมาะสมกับจำนวนคนในครอบครัวที่อาศัยร่วมกันอยู่จริง เพียงใด
 ๕. ในกรณีที่เช่าบ้าน จะต้องตรวจสอบว่ามีความจำเป็นต้องเช่าจริงหรือไม่
 ๖. ตรวจสอบการเข้าพักอาศัยอยู่จริงในบ้าน ตั้งแต่เมื่อใด
 ๗. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

เอกสารหมายเลข ๓

แบบขอเบิกเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๖)	
๑. การขอเบิกและการรับรอง	
ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....สังกัด..... ๑. ขอยื่นเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ดังนี้ ๑.๑ ข้าพเจ้าได้จ่ายเงิน ☐ ค่าเช่าบ้าน ☐ ค่าเช่าซื้อ ☐ ค่าผ่อนชำระเงินกู้ ให้แก่.....ประจำเดือน..... ตามใบเสร็จรับเงิน.....ฉบับ เป็นเงิน.....บาท (.....) ๑.๒ ข้าพเจ้าได้รับเงินเดือน เดือนละ.....บาท (.....) มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านตามที่ได้รับอนุมัติในแบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕) เลขที่..... ไม่เกินเดือนละ.....บาท (.....) ๑.๓ ข้าพเจ้าขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านประจำเดือน..... รวม.....เดือน เป็นเงิน.....บาท (.....) ๑.๔ พร้อมนี้ข้าพเจ้าได้แนบบใบเสร็จรับเงิน จำนวน.....ฉบับ มาด้วยแล้ว ๒. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความที่ให้ไว้ข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้ามีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบทุกประการแล้ว (ลงชื่อ).....ผู้ขอเบิก (.....) ตำแหน่ง..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	
๒. การอนุมัติ	
อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้ตามสิทธิ ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... (ลงชื่อ).....ผู้อนุมัติ (.....) ตำแหน่ง..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	
๓. การรับเงิน	
ได้รับเงินค่าเช่าบ้าน จำนวน.....บาท (.....) ไว้ถูกต้องแล้ว (ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน (.....) วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... (ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน (.....) วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	

เอกสารหมายเลข ๔

แบบคำรับรองของเจ้าของบ้าน

เขียนที่

วันที่ เดือน ปี

ข้าพเจ้า ที่อยู่

ขอรับรองว่า

ได้เช่าบ้านเลขที่

เพื่อพักอาศัยระหว่างปฏิบัติราชการ มีกำหนด ปี ตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

โดยผู้เช่าต้องเสียค่าเช่าบ้านให้แก่ผู้ให้เช่าในอัตราเดือนละ บาท (.....)

เป็นความจริงทุกประการ และข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) ผู้ให้เช่า
(.....)(ลงชื่อ) พยาน
(.....)(ลงชื่อ) พยาน
(.....)

เอกสารประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้าน กรณีเช่าบ้านพักอาศัย

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. สัญญาเช่าบ้านฉบับตัวจริงและสำเนา	๑ ชุด
๔. สำเนาทะเบียนบ้านผู้เช่า และผู้ให้เช่า	๑ ชุด
๕. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๖. แบบรับรองบ้านพักข้าราชการ หรือบ้านพักครู	๑ ชุด
๗. แบบรับรองขอเช่าบ้านนอกเขตที่ตั้งสำนักงาน(กรณีเช่านอกเขต)	๑ ชุด
๘. แผนผังแสดงที่ตั้งบ้านเช่า	๑ ชุด
๙. รูปถ่ายบ้านเช่าด้านหน้า ด้านข้าง และด้านหลัง	๑ ชุด
๑๐. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิ	๑ ชุด
๑๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเช่าบ้าน	๑ ชุด
๑๒. แบบรายงานการตรวจสอบการใช้สิทธิของคณะกรรมการตรวจสอบสิทธิ	๑ ชุด
๑๓. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน(ตรวจสอบข้อเท็จจริง)	๑ ชุด
๑๔. คำสั่งบรรจุครั้งแรก	๑ ชุด
๑๕. คำสั่งแต่งตั้งย้าย	๑ ชุด
๑๖. คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด
๑๗. สำเนาสมุดประวัติ (ก.พ. ๗)	๑ ชุด

หมายเหตุ

กรณีไม่ใช่เอกสาร ข้อ ๑๔, ๑๕, ๑๖, ให้ใช้ข้อ ๑๗ เพียงอย่างเดียวได้
เว้นแต่กรณีที่ขอย้ายหลัง วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้ค าสั่งย้ายประกอบด้วยทุกครั้ง

เอกสารประกอบการขอเบิก ผ่อนชำระเงินกู้เพื่อปลูกสร้างบ้าน

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. สำเนาทะเบียนบ้าน	๑ ชุด
๔. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๕. แบบรับรองบ้านพักข้าราชการ หรือบ้านพักครู	๑ ชุด
๖. แผนผังแสดงที่ตั้งบ้านที่ปลูกสร้าง	๑ ชุด
๗. รูปถ่ายบ้านเช่าด้านหน้า ด้านข้าง และด้านหลัง	๑ ชุด
๘. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิ	๑ ชุด
๙. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเช่าบ้าน	๑ ชุด
๑๐. แบบรายงานการตรวจสอบการใช้สิทธิของคณะกรรมการตรวจสอบสิทธิ	๑ ชุด
๑๑. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน(ตรวจสอบข้อเท็จจริง)	๑ ชุด
๑๒. คำสั่งบรรจุครั้งแรก	๑ ชุด
๑๓. คำสั่งแต่งตั้งย้าย	๑ ชุด
๑๔. คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด
๑๕. สำเนาสมุดประวัติ (ก.พ. ๗)	๑ ชุด
๑๖. สำเนาสัญญากู้เงินกับสถาบันการเงินที่ กค. กำหนด และสำเนาสัญญาจ้าง	๑ ชุด
๑๗. สำเนาโฉนดที่ดินหรือกรรมสิทธิ์ที่ดิน	๑ ชุด

หมายเหตุ

กรณีไม่ใช่เอกสาร ข้อ ๑๔, ๑๕, ๑๖, ให้ใช้ ข้อ ๑๗ เพียงอย่างเดียวได้
เว้นแต่ กรณีที่ขอย้ายหลัง วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้คำสั่งย้ายประกอบด้วยทุกครั้ง

เอกสารประกอบการขอเบิก ชำระเงินกู้เพื่อซื้อบ้านพร้อมที่ดิน

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. สำเนาสัญญากู้เงินและสัญญาจำนองที่ดิน	๑ ชุด
๔. สำเนาสัญญาขายที่ดิน (แบบ ท.ด. ๑๓) ต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ดินเท่านั้น	๑ ชุด
๕. สำเนาทะเบียนบ้าน(หลังที่ซื้อ)	๑ ชุด
๖. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๗. แบบรับรองบ้านพักข้าราชการ หรือบ้านพักครู	๑ ชุด
๘. แบบรับรองขอเช่าบ้านนอกเขตที่ตั้งสำนักงาน(กรณีเช่านอกเขต)	๑ ชุด
๙. แผนผังแสดงที่ตั้งบ้านหลังที่ซื้อ	๑ ชุด
๑๐. รูปถ่ายบ้าน ด้านหน้า ด้านข้าง และด้านหลัง	๑ ชุด
๑๑. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้สิทธิ	๑ ชุด
๑๒. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการซื้อบ้าน	๑ ชุด
๑๓. แบบรายงานการตรวจสอบการใช้สิทธิของคณะกรรมการตรวจสอบสิทธิ	๑ ชุด
๑๔. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน(ตรวจสอบข้อเท็จจริง)	๑ ชุด
๑๕. คำสั่งบรรจุครั้งแรก	๑ ชุด
๑๖. คำสั่งแต่งตั้งย้าย	๑ ชุด
๑๗. คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด
๑๘. สำเนาสมุดประวัติ (ก.พ. ๗)	๑ ชุด

หมายเหตุ

กรณีไม่ใช้เอกสาร ข้อ ๑๔, ๑๕, ๑๖ ให้ใช้ข้อ ๑๗ เพียงอย่างเดียวได้
เว้นแต่ กรณีที่ขอย้ายหลังวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้คำสั่งย้ายประกอบด้วยทุกครั้ง

เอกสารประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้าน เปลี่ยนบ้านเช่า

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. สัญญาเช่าบ้านฉบับตัวจริงและสำเนาพร้อมปิดอากรแสตมป์	๑ ชุด
๔. สำเนาทะเบียนบ้านผู้เช่า และผู้ให้เช่า	๑ ชุด
๕. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๖. แบบรับรองบ้านพักข้าราชการ หรือบ้านพักครู	๑ ชุด
๗. แบบรับรองขอเช่าบ้านนอกเขตที่ตั้งสำนักงาน(กรณีเช่านอกเขต)	๑ ชุด
๘. แผนผังแสดงที่ตั้งบ้านเช่า	๑ ชุด
๙. รูปถ่ายบ้านเช่าด้านหน้า ด้านข้าง และด้านหลัง	๑ ชุด
๑๐. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเช่าบ้าน	๑ ชุด
๑๑. ออบการใช้สิทธิ	๑ ชุด
๑๒. แบบรายงานการตรวจสอบการใช้สิทธิของคณะกรรมการตรวจสอบสิทธิ	๑ ชุด
๑๓. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน(ตรวจสอบข้อเท็จจริง)	๑ ชุด
๑๔. คำสั่งบรรจุครั้งแรก	๑ ชุด
๑๕. คำสั่งแต่งตั้งย้าย	๑ ชุด
๑๖. คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด
๑๗. สำเนาสมุดประวัติ (ก.พ. ๗)	๑ ชุด
๑๘. คำชี้แจงประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านเนื่องจากเปลี่ยนบ้านเช่า	๑ ชุด

หมายเหตุ

กรณีไม่ใช่เอกสาร ข้อ ๑๔, ๑๕, ๑๖ ให้ใช้ ข้อ ๑๗ เพียงอย่างเดียวได้
เว้นแต่ กรณีที่ขอย้ายหลังวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้คำสั่งย้ายประกอบด้วยทุกครั้ง

เอกสารประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้าน
ต่อสัญญาเช่าบ้าน(หลังเดิม)

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. แบบขอรับเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๔. สัญญาเช่าบ้านพร้อมติดอากร	๑ ชุด
๕. คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด

เอกสารประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้าน
เพิ่มค่าเช่าบ้าน (กรณีเพิ่มตามสิทธิ)

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. แบบขอรับเงินค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๔. สัญญาฉบับจริงหรือสำเนาสัญญาเช่าบ้านพร้อมติดอากร (กรณีเช่าบ้าน)	๑ ชุด
๕. สำเนาสัญญาเงินกู้กับสถาบันการเงิน (กรณีผ่อนชำระ)	๑ ชุด
๖. คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด

เอกสารประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้าน เพิ่มค่าเช่าบ้าน (กรณีเจ้าของบ้านเพิ่มค่าเช่า)

๑. บันทึกข้อความประสงค์ใช้สิทธิกรณีใด	๑ ชุด
๒. บันทึกข้อความขออนุมัติเบิก	๑ ชุด
๓. สัญญาเช่าบ้านฉบับตัวจริงพร้อมติดอากร	๑ ชุด
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาบัตรประชาชน ผู้เช่า และผู้ให้เช่า	๑ ชุด
๕. แบบขอรับค่าเช่าบ้าน (แบบ ๖๐๐๕)	๑ ชุด
๖. คำชี้แจงประกอบการขอเบิกค่าเช่าบ้านเนื่องจากเจ้าของบ้านเพิ่มค่าเช่า	๑ ชุด
๗. บันทึกเจ้าของบ้าน	๑ ชุด
๘. รูปถ่ายบ้านเช่าก่อนปรับปรุง และหลังปรับปรุง	๑ ชุด
๙. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเช่าบ้าน	๑ ชุด
๑๐. แบบรายงานการตรวจสอบการขอรับค่าเช่าบ้าน(ตรวจสอบข้อเท็จจริง)	๑ ชุด
๑๑. คำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนปีปัจจุบัน	๑ ชุด
๑๒. สำเนาสมุดประวัติ (ก.พ. ๗)	๑ ชุด

ผนวก

👉 เช่าบ้านบิตามารดา

https://drive.google.com/file/d/๑๙๕D-๐๖mrUonaolXWNR๒BGMv_YW๖FkQJe/view?usp=sharing

👉 ได้สิทธิเช่ามาเบิกที่ใหม่

<https://drive.google.com/file/d/๑zB๒uwY๘hZhgB๘Okzm๘TkQ๙y-๕AeMmraK/view?usp=sharing>

👉 เบิกค่าเช่าบ้านแล้ว ต่อมาที่พักวาง

https://drive.google.com/file/d/๑_Efjoy๕UtJieiCBvJfEf๓RpuTgkZLrvP/view?usp=sharing

👉 ข้าราชการครูโอนมา อบจ.เบิกค่าเช่าบ้าน

<https://drive.google.com/file/d/๑bhbTyb๓DOtclwlK๘BjJV๕qoteYOqofGm/view?usp=sharing>

👉 ข้าราชการท้องถิ่นโอนไป กทม.

https://drive.google.com/file/d/๑QE๕aMA๖๔๒pnYfTtGjLZtqvB๕-kBnF_zA/view?usp=sharing

👉 งวดผ่อน ๕,๒๐๐ บาท เบิกจริง ๖,๐๐๐ บาท

<https://drive.google.com/file/d/๑๓๓XttFFfwoVAO๕๕Ru-๑kc๕U๖XrhT๘๖/view?usp=sharing>

👉 สัญญาเงินกู้เพื่อชำระค่าราคาบ้านเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินผ่อนชำระ มิได้ขยายวงเงินกู้

http://www.klaenglocal.go.th/order/files/%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๙A%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%๘๔%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๙%๘๐%E๐%B๘%๘A%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๙A%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๙๙%๒๐๕๕๒%๒๐๒๔๐๒๖๓_๑_๒๔๐๒๒๐_๑๕๒๘๑๗.pdf

👉 เจ้าของที่ดิน/เจ้าของกรรมสิทธิ์ตายทำสัญญาเช่าบ้านกับใคร

<https://drive.google.com/file/d/๑OwJaM๖i๕๖HxGf-NzyiumSfy๖KWFekLhY/view?usp=sharing>

👉 หลักพิจารณาการเป็นเจ้าของบ้าน

<https://drive.google.com/file/d/๑๓AvP๘PjvzykvLOuLnZXYY๔๙OjXNXogOL/view?usp=sharing>

👉 เช่าบ้านต่างท้องที่อำเภอ ก็เบิกได้นะคะ

<https://drive.google.com/file/d/๑๑Uw๕mL๗๑NnnWlqOzC๙gSTMJvof๘RE๓D/view>

👉 มีบ้านแต่ต่อมาชำระขาดทอดทิ้ง

<https://drive.google.com/file/d/๑๑EDWW๖Ex๒๔๔DKAcLx๑O๓-EmWhPg๖qivH/view?usp=sharing>

👉 การนำหลักฐานกู้เนกประสงค์มาเบิกค่าเช่าซื้อ

<https://drive.google.com/file/d/๑w๑MjvUynJ๔L๗M๘๐LkLrvLi๓HN๕RX๕eXG/view?usp=sharing>

👉 การเบิกค่าเช่าบ้านตามสัดส่วนแห่งกรรมสิทธิ์

https://drive.google.com/file/d/๑c๔D_LWkK๓๖YyHNm๙_TdNhLEY๒๒CRFly๓/view?usp=sharing

👉 หลักเกณฑ์การจัดบ้านพัก

<https://drive.google.com/file/d/๑ecoSBO๑C๘aR๔QtGok-AkRuVoyTSGhDY/view?usp=sharing>

👉 การใช้ใบเสร็จอิเล็กทรอนิกส์

https://drive.google.com/file/d/๑jpeLzw๖๐OTkikGQLEtaF๕ugAn๒-PXR๑_/view?usp=sharing

👉 แนวทางปฏิบัติในการเบิกค่าเช่าบ้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

<https://drive.google.com/file/d/๑vkVwY๙llaN๒km๒c-bAvVsnVfUH๒TLKdm/view?usp=sharing>

👉 วิธีปฏิบัติในการเบิกค่าเช่าบ้าน

<https://drive.google.com/file/d/๑๘๘๓-QLN๘V๙HSaBd๓mmMaktcgRpOtwiXRC/view?usp=sharing>

👉 ข้อเสนอแนะของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดในการเบิกค่าเช่าบ้าน

<https://drive.google.com/file/d/๑H๔wshLAAP-zuKRpv๖๑toEqwqrrly๐๒kX/view?usp=sharing>

👉 สารระสำคัญและการตรวจพบประเด็นค่าเช่าบ้าน (KM-Knowledge Management)

<https://drive.google.com/file/d/๑FRvKunKC๒gdFmDpFAot-๐๗ljPBfoaW-/view?usp=sharing>

👉 ถามตอบเบิกค่าเช่าบ้านกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

https://drive.google.com/file/d/๑๗dM๑๗bcQ๑๖๑๑UqP๘P_xuJdo-UrVFXRZ/view?usp=sharing

👉 เทียบเคียงประเด็นที่สำคัญกับหน่วยงานอื่นการเบิกค่าเช่าบ้าน , นำหลักฐานของคู่สมรสมาเบิกค่าเช่าบ้าน

<https://drive.google.com/file/d/๑lUSyU-๔๘๖QI๕๔Gvh๒frRmiiRpx๐๖๒Zd/view?usp=sharing>

👉 กำชับการตรวจสอบการใช้สิทธิ์เบิกค่าเช่าบ้าน

https://drive.google.com/file/d/๑SuY_HoyQCzEON๖๘๙MOU๗kn๑๔EG๘Yf๓๔r/view?usp=sharing

👉 ขอความร่วมมือตรวจสอบการใช้สิทธิ์การเบิกค่าเช่าบ้าน

<https://www.muangkao.go.th/fileupload/๘๓๗๗๖๗๙๓๒๕.pdf>

👉 องค์ความรู้การเบิกค่าเช่าบ้านของกรมบัญชีกลาง

<https://drive.google.com/file/d/๑qU๘๖๗nysntUUJCGGd๖PHSYtANgMWk๙C/view?usp=sharing>

👉 ข้อทักท้วงการเบิกค่าเช่าบ้าน

https://drive.google.com/file/d/๑p๙i๓๐my๕gg๑_๕๖gvhjHqbQ๙CLu๑R๗_OB/view?usp=sharing

👉 ตัวอย่างคำพิพากษา ปลุกสร้างบ้านในที่ดินพอ เบิกได้ครั้งเดียว

chrome-

extension://efaidnbmninnibpcjpcglclefindmkaj/https://www.admincourt.go.th/admincourt/Casefile/admcase/document/signed/pdf/๒๕๖๒/๐๑๐๙๑-๖๒๐๒๑๕-๑๐-๖๖๐๒๒๓-๐๐๐๐๗๔๐๒๐๕.pdf

👉 ตัวอย่างคำพิพากษา ยื่นแบบ ๖๐๐๕ แล้วหน่วยงานไม่ดำเนินการถือว่าละเลย

chrome-

extension://efaidnbmninnibpcjpcglclefindmkaj/https://www.admincourt.go.th/admincourt/Casefile/admcase/document/signed/pdf/๒๕๖๐/๐๑๐๒๑-๖๐๐๘๑๗-๑๐-๖๕๐๒๒๘-๐๐๐๐๗๐๑๒๔๔.pdf

👉 การนำหลักฐานเงินกู้ต่างท้องที่มาเบิกค่าเช่าบ้าน การเดินทางไม่เป็นอุปสรรค

chrome-

extension://efaidnbmninnibpcjpcglclefindmkaj/https://www.admincourt.go.th/admincourt/Casefile/admcase/document/signed/pdf/๒๕๖๓/๐๑๐๒๑-๖๓๑๘๖๖-๑๐-๖๔๐๓๓๑-๐๐๐๐๖๗๙๖๒๕.pdf

👉 องค์ความรู้การเบิกค่าเช่าบ้าน

https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mze๒/~edisp/uatucm๓๑๖๔๓๕.pdf

👉 ใบเสร็จรับเงินการเบิกค่าเช่าบ้านได้ กระดาษความร้อน (Shermal Slip) ต้องถ่ายสำเนาใบเสร็จรับเงิน

https://fa๘.naxapi.com/pnrn.go.th/dnm_file/project/๑๗๔๒๔๔๐๙๗๖๕๖๔_๔๖๙๕๙_center.pdf

👉 ค่าเช่าบ้านเบิกย้อนหลังได้ไหม

https://finance-new.dld.go.th/files/KM/๒๕๖๖/b๒๖๐๑๖๕.pdf

👉 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าเช่าบ้านของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๕

https://drive.google.com/file/d/๑XZFZcnDitfUXB๓ZGd๗๐Tqfa๔GLBQnMPI/view?usp=sharing

👉 ขอความร่วมมือตรวจสอบการใช้สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้าน

https://www.muangkao.go.th/fileupload/๘๓๗๗๖๗๙๓๒๕.pdf

👉 หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน

https://drive.google.com/file/d/๑QwR๕Voqdopgts๖uzyoDoH๗pY๕S๗mAOu๕/view?usp=sharing

👉 ถาม-ตอบข้อหารือการเบิกค่าเช่าบ้าน กรมบัญชีกลาง

https://of.coj.go.th/th/content/category/detail/id/๒๑/iid/๓๕๑๘๐๒

คำนำ

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ได้รวบรวมเอกสารความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการ โดยการรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การนำความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ประสบการณ์จริง มารวบรวมรวมเป็นหนังสือ คู่มือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเบิกค่าเช่าบ้าน (เล่ม ๒) เพื่อมุ่งเน้น ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งเป็นแนวทาง ในการพิจารณาเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน เพื่อลดความเสี่ยงการทุจริต เกี่ยวกับกระบวนการงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและโอกาสในการรับสินบน

ดังนั้น การรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน จึงเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สามารถเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านได้อย่างถูกต้อง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของเทศบาลตำบลบ้านต๋อมและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน “ รั้ !
ถูกระเบียบ ถูกกฎหมาย สบายใจ ทั้งผู้ให้เบิกและผู้ขอเบิกค่าเช่าบ้าน ”

นางสาวพัชรินทร์ ตาดีบ

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ
เทศบาลตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ผู้จัดทำและรวบรวม